

د مینیسوٹا د موټر چلوونکي لارښود کتاب

Minnesota Department of Public Safety
Driver and Vehicle Services Division
December 2024
drive.mn.gov

نوي قوانین او معلومات

د برقي مرستي بایسکلونه

د برقي مرستي بایسکلونه موپېدونه (سپک، ټیټ قوت لرونکی موټر سایکلونه) نه دي، نو تاسو کولای شئ په زیاتره بایسکل لارو کې یې وچلوئ. خو، ستاسو عمر د یو چلولو لپاره باید لږ تر لږه 15 کلن وي..

د ماشوم غیر فعال محدودیت

د شتون په صورت کې اوس باید له 13 کلونو څخه کم عمر لرونکي ماشومان په شا څوکی کې سفر وکړي. په دریم څپرکی کې د موټر څوکیو او پیاوړی کونکي څوکیو په اړه نوي قوانین شتون لري.

د سړک زیاتمنېدونکي کاروونکي

ډېر خلک پر یو سړک باندې تگ راتگ کوي. ډیر خلک په موټرو او لاریو کې وي، مگر ځینې په بایسکلونو وي، نور پپاده گرځي، او تاسو ممکن خلک په سکوترونو، ویلچیرونو، یا په نورولارو کې په گرځیدو وویښي. د سړک دا کاروونکي د موټر کمربندونه یا ایربیګونه یا له هوا ډکې گڅوړی نلري، نو تاسو اړتیا لرئ چې محتاط اوسئ او کله چې تاسو د دوي سره پر یو سړک تگ راتگ کوئ احتیاط وکړئ.

د موټر چلوونکي د جواز او د پېژندنې کارت فیس زیاتیري

د مینیسوټا قانون جوړونکي د اسنادو لپاره ټول فیسونه - چې پکې د موټر چلوونکي جوازونه، د ایالت پېژندنې کارتونه او د سوداگریزو زده کونکو جوازونه، او همدارنګه هر ډول نقل شوي کارتونه شامل دي - \$6 زیات کړل. قانون جوړونکو د موټر چلوونکي د جواز په ټولو فیسونو کې 75 سپینټه اضافي اضافه وکړه. دا بدلون، چې د 2023 کال د جولای په لومړۍ نیټه رامنځته شو، پدې معنی چې د موټر چلوونکي د جواز فیس ټولټال \$6.75 زیاتوالی لري.

مینیسوټا د غوښتنلیکونو د ثبتولو فیس هم زیات کړ. د 2023 د اکتوبر له لومړۍ نیټې څخه، د نوي اسنادو غوښتنلیکونو د ثبتولو فیس \$16 دي. دغو غوښتنلیکونو د تجدید لپاره، د ثبتولو فیس \$11 دي. تاسو کولای شئ اوسني فیسونه د موټر چلوونکي او موټر خدمتونو (DVS) ویب پاڼه کې ومومئ.

د ټولو لپاره د موټر چلوونکي جواز

کله چې د مینیسوټا قانون جوړونکي د ټول لپاره د موټر چلوونکي جواز قانون تصویب کړ، نو دې هغه اسناد بدل کړل چې تاسو ورته د خپل معیاري موټر چلوونکي جواز، د زده کونکي جواز یا د ایالت ID تر لاسه کولو لپاره. اړتیا لرئ. د 2023 کال د اکتوبر له لومړۍ نیټې څخه، تاسو کولای شئ خپل کارت تر لاسه کړئ، پرته له دې چې ستاسو د کډوالي حالت ته وکتل شئ. دا قانون په متحده ایالاتو کې د قانوني شتون د ثبوت بڼه بدلولو اړتیا له منځه وړي.

د استوګني د بدلونونو د اصلي پېژندنې (Real ID) ثبوت

د 2023 کال د اګست له لومړۍ نيټې څخه، تاسو اوس د خپل استوګني د ثابتولو او د خپل REAL ID تر لاسه کولو لپاره ډېر انتخابونه لرئ. تاسو اوس کولای شئ د انټرنیټ او کيبل بلونه د یوټیلټي (د برق او اوبو) بلونو په توګه وکاروئ. تاسو کولای شئ د استوګني د ثبوت په توګه د مرستې شوي ژوند یا پاملرنې کور بیانونه هم وکاروئ. ستاسو د استوګني د ثبوت په سند کې پټه باید ستاسو د غوښتنلیک له پټې سره سمون ولري. د ثبوت اسنادو د تازه شوي لیست لپاره مهرباني وکړئ زموږ ویب پاڼه وګورئ.

د موټر چلونکي جواز یا د پېژندنې کارت ریکارډ کې د ساتونکي معلومات

شامل دي

تاسو اوس کولای شئ د خپل DVS ریکارډونو څخه کار واخلئ ترڅو قانون پلي کوونکو ته خبر ورکړئ چې که چېرې تاسو د بل چا سرپرستی یا پاملرنه کوئ. په دې توګه، که تاسو په یوه حادثه کې ښکیل یاست، د قانون پلي کوونکي افسران به پوه شي چې په کور کې یو څوک شته چې په تاسو پورې اړه لري. دوی کولای شي په چټکۍ سره ځواب ووايي او ډاډ تر لاسه کړي چې هغه خلک چې تاسو یې پاملرنه کوئ یوازې نه پرېښودل کېږي. نوی قانون تاسو ته ډاډ درکوي چې که څه پېښ شي نو ستاسو عزیزانو ته به پاملرنه وشي، ستاسو اندېښنه او فشار کموي چې دوی یوازې پرېښودل کېږي.

د بشپړ خدمت پورې تړلي معلولیت لرونکو پخوانیو سرتیرو لپاره د فیس او مالي معافیتونه

هغه پخواني سرتیري چې د بشپړ خدمت سره تړلي معلولیت یې سل په سلو کې وي اوس د دوو موټرو لپاره له پلور، راجسټریشن او گاډۍ عمر مالیاتو څخه معاف دي. دوی له لقب فیسونو او موټر چلونکي جوازونو او پیژندپاڼو له فیسونو څخه په شمول د ټیټولو فیسونو هم معاف دي.

د اسنادو په اړه د پخواني سرتیري د لقب یا تعیین لپاره د وړتیا پراختیا

دا نوی قانون د هغو پخوانیو سرتیرو ډولونه پراخوي چې د موټر چلونکي جواز یا د هویټ کارت کې د پخوانیو سرتیرو بڼوون تر لاسه کولو وړ دي. د مینیسوټا نور پخواني سرتیري اوس کولی شي د تجربه کار بڼوون ښکاره کړي. که تاسو د ملي گارډ یا د متحده ایالاتو د وسله والو ځواکونو د اضافي برخي یو تقاعد شوی یا په عزت سره رخصت شوی غړی یاست، نو تاسو اوس وړ یاست. تاسو کولای شئ د نظامي تقاعد د پیژندنې کارت، د پخواني سرتیري د پیژندنې کارت، د پخواني سرتیري د روغتیا پیژندنې کارت یا ستاسو د DD-214 فورمي په کارولو سره ثابت کړئ چې د 181 ورځو پرله پسې خدمت سره د عزت وړ یا عزتمن شرایط ښيي.

د مینیسوټا د نویو اوسیدونکو لپاره د لیکلي ازمویني اړتیا له منځه وړل

که تاسو 21 کلن او له دې څه زیات عمر لرئ او د بل ایالت څخه یو معتبر، فعال جواز لرئ، نو تاسو به نور د مینیسوټا د موټر چلونکي جواز لپاره د غوښتنلیک ورکولو پرمهال د لیکلي ازمویني ورکولو ته اړتیا ونلرئ. که تاسو د بل ایالت څخه د موټر سایکل معتبر تصدیق لرئ، نو تاسو به د موټر سایکل تایید لپاره د غوښتنلیک په وخت کې د لیکني ازمویني ته اړتیا ونلرئ.

د غوښتنلیکونو سره د نژاد او قومیت د معلوماتو چمتو کولو اختیار

تاسو اوس دا اختیار لرئ چې د نوي او بیا نوي شوي د موټر چلوونکي جوازونو او پیژندپاڼو لپاره په خپلو غوښتنلیکونو کې د خپل نژاد او قومیت معلومات شریک کړئ. د دې معلوماتو چمتو کول رضاکارانه دي - تاسو اړ نه یاست چې معلومات شریک کړئ - او د خصوصي په توګه طبقه بندي شوي. دا معلومات به د Department of Public Safety Office of Traffic Safety (OTS) سره شریک شي ترڅو د ترافیک حوالې، د موټر چلوونکو تعلیم، او نورو اړوندو برخو مطالعه وکړي.

د طبي دلیل لپاره د موټر چلوونکي جواز پراخېدنه

که تاسو 15 کلن یاست، تاسو ممکن د خپلو طبي اړتیاوو یا د خپلو خپلوانو د طبي اړتیاوو لپاره د موټر چلوونکي جواز ترلاسه کړئ. تاسو به اړتیا ولرئ چې ځانګړي اړتیاوي پوره کړئ او اړین اسناد چمتو کړئ. د عمر د لږترلږه اړتیا څخه د معافیتونو په اړه نور معلومات په لومړي څپرکي کې موندل کېدی شي.

د کرنې د کار لپاره د محدود جواز پراخوالی

که تاسو د 16 کلونو څخه کم عمر لرئ او په پټي کې کار کوئ، تاسو ممکن د محدود شوی کرنې یا پټي جواز لپاره وړ یاست، حتی که ستاسو مور او پلار یا سرپرست د پټي مالک نه وي. د پټي جواز لپاره نور ټول محدودیتونه ورته پاتې دي. د عمر د لږترلږه اړتیا څخه د معافیتونو په اړه نور معلومات په لومړي څپرکي کې موندل کېدی شي.

د بنديانو لپاره د لري غوښتنلیک اختیار

که تاسو د DVS سره له موجوده تړون پرته په زندان یا اصلاحي مرکز کې د شپږو میاشتو څخه ډیر وخت تیروئ، تاسو اوس کولای شئ خپل د موټر چلوونکي جوازونه او د پیژندنې کارټونه له لري څخه نوي کړئ.

د بیا یوځای کیدنی جواز

که تاسو په مینیسوټا کې له زندان څخه خوشي کېږئ، تاسو له پاتې جریمې یا له راستنیدو فیسونو ورکولو پرته د اعتبار وړ لنډمهاله د موټر چلوونکي جواز تر لاسه کولو وړ کېدای شئ. تاسو باید د ورتیا شرایط پوره کړئ. جواز له صادرېدو څخه 15 میاشتې وروسته پای ته رسېږي او که تاسو د ترافیک قوانینو سرغړونه وکړئ او د موټر چلوونکي امتیازات له لاسه ورکړئ نو لغوه کېږي.

د موټر چلوونکي لارښود او د مطالعي مواد

DVS د لیکلي او سرکي ازموینو لپاره د مطالعي مواد چمتو کړي دي. دا مواد به له تاسو سره د موټر چلولو اړینو ازموینو لپاره چمتووالي کې مرسته وکړي. تاسو کولای شئ دوی د DVS په ویب پاڼه کې ومومئ.

د موټر چلوونکي جواز او د پیژندنې کارت غوښتنلیکونو لپاره د رای ورکونکو د نوم لیکنې په برخه کې بدلونونه

د نوي قانون له مخې، که تاسو د موټر چلوونکي جواز یا د هويت کارت لپاره د غوښتنلیک ورکولو یا بیا نوي کولو پر مهال د متحده ایالاتو د اتباعو (لکه د متحده ایالاتو پاسپورټ، د متحده ایالاتو د زیږون سند یا د تابعیت سند) ثبوت وړاندې کړئ، نو تاسو به په اتوماتیکي ډول د رایې ورکولو لپاره راجسټر شئ. ستاسو معلومات به د رای ورکونکو د نوم لیکنې لپاره د بهرنیو چارو وزیر دفتر ته واستول شي.

که تاسو مخکې په مینیسوټا کې د موټر چلوونکي جواز او یا د پیژندنې کارت لپاره غوښتنه کړې وي، نو DVS شاید ستاسو د تابعیت اسنادو ریکارډ ونه لري. تاسو کولای شئ د نوي سیستم لاندې د رای ورکونکو د نوم لیکنې پروسې پیل کولو لپاره د خپل تابعیت اسناد چمتو کړئ، که تاسو دا اسناد د 2023 د اکتوبر له لومړۍ نیټېڅخه مخکې چمتو کړي وي، نو DVS به ستاسو معلومات د بهرنیو چارو وزیر دفتر ته ونه لیږي.

که تاسو نه غواړئ چې د تابعیت اسنادو سره د DVS چمتو کولو وروسته د رایې ورکولو لپاره راجسټر شئ، نو تاسو باید د بهرنیو چارو وزیر دفتر سره اړیکه ونیسئ. د رایې ورکولو په اړه نور معلومات په لاندې ویب پاڼه کې موندل کېدی شي: www.sos.mn.gov/elections-voting/register-to-vote.

The Department of Public Safety – Driver and Vehicle Services (DPS-DVS)
او کارکوونکو لپاره د خوندي چاپیریال رامنځته کولو ته ژمن ده.

لاندي چلندونه به ونه زغمل شي:

2. هغه چلند چې بي نظمه يا گډوډونکي وي.
2. ناوره، بدې خبرې، توهين کونکي يا ناوره ژبه، اشاري يا نور کړني.
3. د کارمندانو يا نورو مراجعینو لفظي خورونه.
4. د موټر چلونکي په ازموینه کې مداخله.
5. د DPS-DVS کارمندانو د لارښوونو په تعقیب کې پاتې راتلل.
6. سخت چلند، په شمول د هغه چلند چې کارمندان یا مراجعین په خطر کې اچوي، یا دولتي ملکیت ته زیان رسوي.

له تاسو څخه به وغوښتل شي چې له ودانۍ څخه وځئ او که چیرې دا ډول چلندونه رامنځته شي نو د قانون پلي کوونکو سره به اړیکه ونیول شي.

DVS کارکوونکي په کار کې د خنډ اچولو لپاره جرم

د DVS کارکوونکي په کار کې خنډ اچول جرم دي. د مینیسوټا قانون 609.50 فرعي څانګې 5 ته مراجعه وکړئ.

دمخه غوښتنلیک بشپړول د دفتر لیدني گړندي کوي

د DVS آنلاین خدماتو کې د دمخه غوښتنلیک ځانګړتیا کارول تاسو ته اجازه درکوي چې د خپل غوښتنلیک لویه برخه آنلاین بشپړه کړئ، په په مېز ستاسو وخت کموي. د DVS آنلاین خدمتونه، چې په ګرځنده وسیلو کې شتون لري، د هر ډول جواز لپاره د اړینو اسنادو لیست چمتو کوي. دا تاسو سره مرسته کوي چې ډاډ ترلاسه کړئ چې تاسو ټول اړین اسناد چمتو لرئ کله چې تاسو د موټر چلونکي جواز دفتر ته ورځئ.

په یاد ولرئ چې خپله د تایید پانه او هغه اسناد چې په تایید لیک کې لیست شوي دي راوړئ. د کاغذي غوښتنلیک له بشپړولو څخه د مخنیوي لپاره د موټر چلونکي جواز دفتر ته له تګ څخه د 30 ورځې مخکې د دمخه غوښتنلیک ځانګړتیا په کارولو سره خپل غوښتنلیک آنلاین پیل کړئ. .

د عامه خونديتوب کمشنر پیغام

ګرانو د مینیسوټا اوسېدونکو،

که تاسو یو تجربه لرونکی موټر چلوونکی یاست چې د څو لسيزو راهیسې موټر چلوی یا یو تنکی ځوان یاست چې یوازې د لومړي ځل لپاره د سړک قواعد پیژنی، د مینیسوټا Department of Public Safety (DPS) Driver and Vehicle Services (DVS) ژمن دی چې ډاډ تر لاسه کړي چې هر څوک چې د موټر چلوونکي جواز لري هغه قوانین او کړنې پیژني چې خوندي موټر چلولو ته لار هواروي.

په مینیسوټا کې له 4.5 ملیون څخه ډیر جواز لرونکي موټر چلوونکي شتون لري، او دا شمېر به یوازې هغه وخت لوړ شي کله چې مور د مینیسوټا قانون جوړونکو لخوا تصویب شوی د ټول قانون لپاره د موټر چلوونکي جواز پلي کړو. زموږ هدف دا دی چې ټول هغه موټر چلوونکي - او همدارنگه هغه پیاده او بایسکل چلوونکي چې پر یو سړک تگ راتګ کوي - زموږ د ایالت په سړکونو په خوندي ډول تگ راتګ وکړي او خپلو عزیزانو ته کور ته ورسیري.

دا لارښود دا په ګوته کوي چې څنګه موږ ټول کولای شو د دې هدف تر لاسه کولو لپاره خپله ونډه ترسره کړو، او همدارنگه په مینیسوټا کې د جواز لرونکي موټر چلوونکي جوړیدو پروسه بیانوي. DVS لوی ګامونه پورته کړي دي ترڅو ډاډ تر لاسه کړي چې زموږ بې اندازې مهم خدمات د مینیسوټا د ټولو شالیدونو اوسیدونکو ته د لاسرسۍ وړ دي. زموږ د څو ژبو مجازې مرستیال ته په انګلیسي، هسپانوي، سومالي او همونګ ژبو کې د لاسرسۍ لپاره drive.mn.gov ته مراجعه وکړئ، او د خپل جواز او نوم لیکنې معلوماتو آنلاین تعقیبولو لپاره خپل MyDVS حساب تنظیم کړئ.

په یاد ولری چې موټر چلول یو امتیاز دی چې په سړک د نورو خلکو په وړاندې مسؤلیت لري. مهرباني وکړئ کمربند وتړئ، د سرعت قوانین مراعت کړئ او هیڅکله د الکو تر اغیز لاندې موټر مه چلوی. د ترافیکي قوانینو درناوی او د نورو موټر چلوونکو درناوی هغه څه دي چې موږ ټول په سړک کې خوندي ساتي.

په درنښت،

باب جیکسن
د عامه خونديتوب کمیشنر

فهرست

- 9-10..... د ليکلي او سرک ازمويڼي چک لیستونه
- 11..... څپرکي 1 ستاسو د موټر چلولو جواز
- 28..... څپرکي 2 ستاسو موټر
- 33..... څپرکي 3 ترافيکي قوانين او د موټر چلول
- 51..... څپرکي 4 د سرک شريکول
- 67..... څپرکي 5 نښي، اشاري، او د پېادو لپاره د لاري نښي
- 85..... څپرکي 6 د موټر چلولو شرايط
- 103..... څپرکي 7 ستاسو د موټر چلولو امتيازات
- 107..... څپرکي 8 د موټر چلولو په وخت کې بي نظمي
- 114..... څپرکي 9 د معلوماتو لارښود او شاخص

د دي لارښود په اړه:

دا لارښود مينيټوټا د قوانينو او اړتياوو په اړه دی. د بشپړو معيارونو لپاره، د مينيټوټا ايالت قوانين او مقررات وگورئ. دا سند په محکمه کې د يو مناسب حوالي په توگه قانوني واک نه لري.

د مينيټوټا ايالت *Department of Public Safety*

دا د مينيټوټا د موټر چلونکي لارښود د مينيټوټا د *Department of Public Safety* په اجازي سره چاپ شوی دی.

دا معلومات معلوليت لرونکو اشخاصو ته په بدیل بنو کې شتون لري شي. د مرستي لپاره زنگ ووهئ: 651-297-3298- یا 651-282-6555 (TTY)

د ليکلي ازمويني چک لیست

ايا تاسو د ليکلي ازمويني لپاره هر هغه څه چې تاسو ورته اړتيا لرئ لرئ؟ د خپلي ليدني د چمتووالي لپاره دا چک لیست وکاروئ:

- ما د Class D د ليکلي ازمويني لپاره ليدنېټه ټاکلي ده.
  - ما له خپلي ليدنېټې څخه 30 ورځې مخکې په drive.mn.gov آنلاين دمخه غوښتنلیک بشپړ کړی دی.
  - زه مطلوبه پيژندنه لرم (4-6 پاني وگورئ).
  - زه خپل د ټولنيز امنيت شميره (SSN) پيژنم که زه د يو لپاره وړ يم.
  - زه د فيس ورکولو لپاره پيسې لرم.
- که عمر له 18 کلونو څخه کم وي:**

- زه لږ تر لږه 15 کلن يم.
- زه د نوم ليکني سند ("BlueCard") لرم چې دا ثابتوي چې ما د ټولگي زده کړې بشپړې کړې او د موټر چلولو د لارښووني لپاره نوم ليکنه کړې ده؛ يا زه د نوم ليکني سند ("PinkCard") لرم چې دا ثابتوي چې زه د موټر چلولو د زده کړې په يوه هممهاله کورس کې شامل شوی يم او لومړني 15 ټولگي ساعتونه مي بشپړ کړي دي.

- که بشپړ شي، زه د والدينو د اضافي نصاب د بشپړولو سند لرم.
- زما مور او پلار، د محکمې لخوا ټاکل شوی سرپرست، د ناحيې لخوا ټاکل شوی رضاعي والدين يا د هغه انتقالي ژوند پروگرام رييس چې زه پکې اوسېږم زما غوښتنلیک به لاسليک او تصويب کړي. که زما د مور او پلار پرته بل څوک لاسليک وکړي، زه دې ته مناسب اسناد لرم.

د سړک ازمويني چک لیست

ايا تاسو د سړک ازمويني لپاره هر هغه څه چې تاسو ورته اړتيا لرئ لرئ؟ د خپلي ليدني د چمتووالي لپاره دا چک لیست وکاروئ:

- ما د سړک ازمويني لپاره ليدنېټه ټاکلي ده .
  - ما له خپلي ليدنېټې څخه 30 ورځې مخکې په drive.mn.gov آنلاين دمخه غوښتنلیک بشپړ کړی دی.
  - زه يو جواز لرونکی موټر چلونکی لرم چې زما د سړک ازمويني لپاره به زما سره مل وي. زه پوهېږم چې که زه له ځان سره جواز لرونکی موټر چلونکی ونه لرم، نو زما د سړک ازموينه ممکن لغوه شي.
  - زه خپل د لارښووني معتبر جواز لرم چې ممتحن ته به يې ورکړم.
  - زه به د ازمويني لپاره په خوندي کاري حالت کې موټر چمتو کړم:
- دروازي بايد له دننه او بهر خلاصې وي.

- د څوکی کمر بندونه باید په سمه توګه کار وکړي.
- د سر څراغونه، شاته څراغونه، د بریک څراغونه او د راګرځیدو اشاري باید کار وکړي.
- د موټر ثبت باید نوی وي یا د 60 ورځو جواز ولري.

- زه د هغه موټر لپاره د بیمې اوسنی ثبوت لرم چې زه به یې د ازموینې لپاره وکاروم. د منلو وړ ثبوت کې د شرکت لخوا صادر شوی اصلي د بیمې کارت، د پالیسي د اعلاميې پاڼه، یا له بیمې شرکت ویب پاڼې څخه یا په بریښنايي وسیله کې بریښنايي بیمه شامل دي.
- زه د فیس ورکولو لپاره پیسې لرم.

که عمر له 18 کلونو څخه کم وي:

- زه لږ تر لږه 16 کلن یم.
- زه د کورس بشپړولو سند (“WhiteCard”) لرم چې دا ثابتوي چې ما د موټر چلولو زده کړې بشپړې کړي دي.
- ما د تیرو شپږو میاشتو راهیسې د لارښوونې جواز ساتلی دی پرته له دې چې د تګ راتګ سرغړونې یا د الکولو یا کنټرول شوي موادو سرغړونې لپاره محکوم شوی یم.
- که زما د موټر چلولو د شپږو میاشتو ټوله یا یوه برخه تجربه په بل ایالت کې وه، زه له هغه ایالت څخه د موټر چلولو تصدیق شوی ریکارډ لرم ترڅو تایید کړم چې زه د موقتي جواز لپاره وړ یم.
- ما خپل د څارنې لاندې د موټر چلولو لاک (Supervised Driving Log) بشپړ کړی او د مور او پلار یا سرپرست لخوا لاسلیک شوی دی.
- که بشپړ شي، زه د والدینو د اضافي نصاب بشپړېدنې (Supplemental Parental Curriculum) سند لرم.
- زما مور او پلار، د محکمې لخوا ټاکل شوی سرپرست، د ولسوالۍ لخوا ټاکل شوی رضاعي والدین، یا د هغه انتقالي ژوند پروګرام رییس چې زه پکې اوسېرم زما غوښتنلیک به لاسلیک او تصویب کړي. که زما له مور او پلار پرته بل څوک لاسلیک وکړي، زه دې ته مناسب اسناد لرم.

که چیرې عمر 18 کاله وي:

- ما خپل د لارښوونې جواز لږ تر لږه د شپږو میاشتو لپاره لرلي دي .

که عمر 19 کاله یا ډیر وي:

- ما خپل د لارښوونې جواز لږ تر لږه د دريو میاشتو لپاره لرلي دي .

د موټر چلولو لپاره ستاسو جواز

دا څپر کی د مینیسوټا د موټر چلونکي جواز تر لاسه کولو څرنگوالي په اړه معلومات وړاندې کوي.

د موټر چلولو جواز تر لاسه کول

په مینیسوټا کې په عامه سړکونو یا لویو لارو کې د موټر چلولو لپاره، تاسو د موټر چلونکي یو باوري، فعال جواز ته اړتیا لرئ. که تاسو په په کوم ایالت یا هیواد کې هیڅکله د موټر چلونکي جواز ندي لرلي، نو تاسو باید لیکلي ازموینه او د لید ازموینه پاس کړئ، د لارښوونې اجازه نامه لپاره غوښتنه وکړئ، او د سړک ازموینه پاس کړئ. که ستاسو د مینیسوټا د موټر چلونکي جواز له یو کال څخه ډیر مگر له پنځو کلونو څخه کم پای ته رسیدلی وي، نو تاسو باید د نوي جواز لپاره غوښتنه کولو دمخه لیکلي ازموینه او د لید ازموینه پاس کړئ.

که تاسو 21 کلن یا ډیر عمر لرئ او له بل ایالت، د متحده ایالاتو له ځینو سیمو یا کاناډا څخه مینیسوټا ته کډه کوئ، تاسو کولی شئ د لید ازموینې پاس کولو او غوښتنلیک بشپړولو سره جواز تر لاسه کړئ.

که تاسو د موټر چلونکي یو معتبر او فعال جواز وړاندې کوئ، نو تاسو اړتیا نلرئ چې لیکلي ازموینه یا د سړک ازموینه ورکړئ. که ستاسو د پخواني ایالت جواز له یو کال څخه کم وخت کې پای ته رسیدلی وي، نو تاسو اړ یاست چې لیکلي ازموینه پاس کړئ. که ستاسو پخوانی جواز له یو کال څخه زیات پای ته رسیدلی وي، نو تاسو باید لیکلي او د سړک ازموینې پاس کړئ.

کله چې تاسو د مینیسوټا اوسیدونکي شئ، تاسو 60 ورځې وخت لرئ (د سوداګریزو موټر چلونکو لپاره 30 ورځې) تر څو خپل د مینیسوټا جواز یا اجازه تر لاسه کړئ. که تاسو په خپل معتبر، له ایالت څخه بهر فعال جواز کې د موټر سايکل تایید لرئ، تاسو کولی شئ د فیس په ورکولو سره د مینیسوټا تایید تر لاسه کړئ. که ستاسو جواز پای ته رسیدلی وي او تاسو د موټر سايکل تایید غواړئ، نو تاسو باید لیکلي ازموینه، د سړک ازموینه پاس کړئ او فیس ورکړئ.

که تاسو د متحده ایالاتو یا کاناډا پرته له بل هیواد څخه مینیسوټا ته کډه کوئ، نو تاسو باید لیکلي ازموینه، د لید ازموینه، او د سړک ازموینه پاس کړئ، حتی که تاسو له خپل پخواني هیواد څخه یو معتبر جواز ولرئ.

تاسو به د مینیسوټا د موټر چلونکي جواز تر هغه وخته پورې تر لاسه کولو جوګه نشئ تر څو چې تاسو DVS ته د موټر چلونکي نور ټول جوازونه او د هویت کارټونه وړاندې نه کړئ.

څوک د مینیسوټا جواز ته اړتیا نلري؟

تاسو کولای شئ په مینیسوټا کې په عامه سړکونو کې د مینیسوټا د موټر چلونکي له اعتبار وړ جواز یا اجازې پرته موټر وچلوئ که تاسو له دې استثناوو څخه یو پوره کړئ:

- تاسو یو موقتي اوسیدونکي یاست چې لږ تر لږه 15 کلن یاست او له خپل اصلي ایالت یا هیواد څخه د موټر چلونکي معتبر جواز لرئ.

- تاسو د مینیسوټا اوسیدونکی جوړ شوي یاست او د بل ایالت، کاناډایي

ولایت یا د متحده ایالاتو له نظامي ادارې څخه د موټر چلونکي معتبر جواز لری. تاسو د مینیسوټا اوسیدونکي جوړیدو وروسته تر 60 ورځو پورې وخت لری چې خپل د مینیسوټا جواز تر لاسه کړی.

- تاسو د بل ایالت څخه د سوداگریز موټر چلونکي معتبر جواز لری. تاسو د مینیسوټا اوسیدونکي جوړیدو وروسته تر 30 ورځو پورې وخت لری چې خپل د مینیسوټا سوداگریز جواز تر لاسه کړی.
- تاسو د متحده ایالاتو حکومت لخوا گمارل شوي یاست یا په خدمت کې یاست او د نظامي موخو لپاره سوداگریز موټر چلوئ.
- تاسو د مینیسوټا اوسیدونکي نه یاست، لږ تر لږه 18 کلن یاست، ستاسو په هیواد کې د موټر چلونکو لپاره جواز ته اړتیا نشته، او هغه موټر چې تاسو یې چلوئ ستاسو په اصلي هیواد کې د روان کال لپاره ثبت شوی دی. تاسو کولای شئ دا موټر په مینیسوټا کې په هر کال کې تر 90 ورځو پورې له اعتبار وړ جواز یا اجازې پرته وچلوئ.
- تاسو په لنډمهاله توگه په عامه سړک کې د پټی ټراکتور یا نور د پټی وسایل چلوئ.
- ته د واورې یو موټر سیکل ډوله چلوئ. د واورې د موټر سیکل قوانینو لپاره، Department of Natural Resources ویب پاڼه www.dnr.state.mn.us وگورئ.
- تاسو د اورگادې لار یو چلونکي یاست چې لوکوموتیو چلوئ، د ریل گادې په پټلیو کې تجهیزات چلوئ په شمول د سړک یا لویې لارې څخه د تیریدو پرمهال.

چا ته جواز نه شي ورکول کېدای؟

- تاسو ته به د مینیسوټا د موټر چلونکي جواز یا د لارښوونې جواز نه درکول کېږي که چیرې:
- تاسو په سم پیژندنه وړاندې کولو کې پاتې راځئ.
  - تاسو د موټر چلونکي د جواز د اړینو ازموینو د کومې برخې په بشپړولو یا پاس کولو کې پاتې راځئ.
  - تاسو د سړک رسمي نښې یا د ایالت ترافیکي قوانین نشئ لوستلی او پری نه پوهیږئ.
  - ستاسو عمر د 15 کلونو څخه کم دی.
  - تاسو د 18 کلونو څخه کم عمر لری، له بل ایالت څخه د اعتبار وړ جواز نلری، او نشئ کولای داسې سند وړاندې کړئ چې دا ثابت کړي چې تاسو د موټر چلونکي د زده کړې منظور شوی کورس بشپړ کړی دی.
  - تاسو 18 کاله یا له دې څخه کم عمر لری او د شپږو میاشتو څخه کم وخت لپاره د لارښوونې اجازه نامه لری.
  - تاسو 19 کاله یا ډیر عمر لری او د دريو میاشتو څخه کم وخت لپاره د لارښوونې اجازه نامه لری.
  - ستاسو جواز ځنډول شوی دي، او تاسو د راستنېدو ټولې اړتیاوې نه دي پوره کړې.
  - د عامه خوندیتوب کمیشنر پرېکړه کړې ده چې تاسو د فزیکي یا رواني معلولیت له امله په خوندي ډول موټر نشي چلولی.

- د عامه خونديتوب کمیشنر ښه دلیل لري چې باور ولري چې تاسو ته د موټر چلولو اجازه ورکول به د عامه خونديتوب لپاره زیانمن وي.

د پېژندپاتې راوړل

د لیکلي او سرک ازموینو د ورکولو لپاره، تاسو باید مناسب پېژندنه وړاندې کړئ چې ستاسو لومړۍ، منځنۍ او وروستۍ نوم، او ستاسو د زیږون نېټه تاییدوي. که ستاسو د پېژندنې په اسنادو کې نومونه سمون نه خوري، تاسو باید هم د خپل قانوني نوم د بدلون ثبوت وړاندې کړئ، لکه ستاسو د واده تصدیق شوي سندونه، د طلاق تصدیق شوي فرمانونه یا د محکمي نور تصدیق شوي حکمونه چې د نوم بدلون مشخص کوي.

کله چې تاسو د لارښوونې جواز، د موټر چلوونکي جواز، یا د ایالتی پېژندنې کارت لپاره غوښتنه کوئ نو تاسو باید مناسب پېژندنه هم وړاندې کړئ.

که ستاسو اسناد په انګلیسي ژبه کې نه وي، نو تاسو باید د انګلیسي ژبې ورژبانه چمتو کړئ (14 پاڼه وګورئ). DVS به ستاسو اسناد تایید کړي او که چیرې پوښل شوی یا بدل شوي وي نو ممکن یې ونه مني. مور د هويت اسنادو فوتوکاپي نشو منلی، او مور ممکن جعلي اسناد ضبط کړو.

د جواز یا پېژندپاتې لپاره د غوښتنلیک ورکولو پر مهال څه باید راوړئ:

د موټر چلوونکي معیاري جواز یا پېژندپانه

- تاسو کېدای شي د مینیسوټا د موټر چلوونکي جواز، پېژندپانه، یا اجازه نامه وړاندې کړئ چې اوسنی وي یا د پنځو کلونو یا لږ وخت کې پای ته رسیدلی وي که چیرې عکس ولري، یا که چیرې عکس ونلري یو کال یا لږ وخت.
- که تاسو له دې شیانو څخه یو ونلرئ، تاسو باید دوه اسناد وړاندې کړئ. په یوه سند کې باید ستاسو بشپړ نوم او ستاسو د زیږون نېټه شامله وي. دا اسناد د لومړني او ثانوي اسنادو په توګه راجع کېږي او ممکن د زیږون سند، پاسپورټ یا ټولنیز د امنیت کارت پکې شامل وي.
- که ستاسو د موټر چلوونکي جواز، پېژندپانه، یا اجازه نامه کې نوم بدل شوی وي، یا ستاسو په نورو اسنادو کې د نومونه سره سمون نه خوري، نو تاسو باید د خپل قانوني نوم د بدلون (بدلونونو) ثبوت هم وړاندې کړئ.

د معیاري موټر چلوونکي لیسنس یا پېژندپاتې لپاره د اسنادو اړتیاو بشپړ لیست

اصلي پېژندپانه (REAL ID)

د REAL ID موافق کارت لپاره غوښتنه کول د مینیسوټا د معیاري موټر چلوونکي جواز په پرتله ډیرو اسنادو ته اړتیا لري. د غوښتنلیک ورکولو پر مهال تاسو باید لاندې شیان په حضور کې ولرئ:

- یو سند چې د هويت، د زیږون نېټه او په متحده ایالاتو کې قانوني شتون ثابتوي.

که ستاسو د هويت په سند کې نوم ستاسو د اوسني نوم سره ورته نه وي، نو تاسو بايد د نوم بدلون سند وسپاری.

- تاسو ته بايد خپله د ټولنيز امنيت شمېره معلومه وي.
- دوه اسناد چې ستاسو د ميني سوټا اوسنی استوگنه ثابتوي.

د اصلي پېژندنې (REAL ID) لپاره د منلو وړ اسنادو بشپړ لیست

پرمختللي د موټر چلوونکي جواز يا ټنګره

د پرمختللي موټر چلوونکي جواز (EDL) يا پرمختللي تذکري يا پېژندنې (EID) لپاره غوښتنه کول د معياري ميني سوټا جواز په پرتله اضافي اړتياوو او اسنادو ته اړتيا لري.

- يوازې هغه غوښتونکي چې د هويت ثبوت، بشپړ قانوني نوم، ټولنيز امنيت شمېره، عکسې هويت، د ميني سوټا استوگنه، او د متحده ايالاتو تابعيت چمتو کولای شي د ميني سوټا EDL يا EID لپاره وړ دي.
- د ميني سوټا د استوگني د ثابتولو لپاره بايد دوه ډوله اسناد وسپارل شي، لکه د بريښنا بل يا د تليفون بل او د ماليې د بېرته ورکول بل.
- په EDL/EID کې بايد ستاسو د ميني سوټا د استوگني پته شامله وي.
- تاسو بايد د غوښتنليک په وخت کې د مرکي پوښتنليک بشپړ کړئ.
- د موټر چلوونکي له جواز يا پېژندنې فیس سربيره، د \$15 فیس هم اړين دی.

د پرمختللي جواز يا پېژندنې لپاره د اسنادو اړتياوو بشپړ لیست .

د نوم بدلون تاييد

که تاسو په قانوني ډول خپل نوم د واده، طلاق يا د محکمي د حکم له لارې بدل کړئ، نو تاسو بايد د بدلون ثبوت وړاندي کړئ. تاسو بايد تصديق شوي نکاح خط، د محکمي تصديق شوی حکم چې د نوم بدلون مشخص کړي يا د طلاق تصديق شوی فرمان چې د نوم بدلون مشخص کړي وړاندي کړئ. که تاسو په نوم کې ډېر بدلونونه کړي وي، نو تاسو بايد د دې ټولو بدلونونو لپاره اسناد چمتو کړئ.

د اسنادو ژباړه

که ستاسو اسناد په انگليسي ژبه کې نه وي، نو تاسو بايد د انگليسي ژبې وړ ژباړه چمتو کړئ. د ژباړې سند فورمه په drive.mn.gov، د موټر چلوونکي د ازموينې په مرکزونو او د موټر چلوونکي د جواز په دفترونو کې شتون لري. ژباړونکی بايد لاندې ټکي تصديق کړي:

- سند د بشپړ انگليسي ژباړې سره دي..
- د سند ژباړه سمه او دقيقه ده، پدې معنی چې په وړاندي شوي سند کې ټول ټکي په سمه توګه ژباړل شوي دي.
- ژباړونکی د سند له کس سره د ويني يا واده په واسطه تړاو نلري.

- ژباړونکی له اصلي ژبې څخه انگلیسي ته د ژباړې وړتیا لري.
- ژباړونکی پوهیږي چې که د ژباړې کومه برخه په قصدي ډول غلطه وي، نو د جریمې سره به مخ شي.

د ټولنیز امنیت شمېره

د مینیسوټا د موټر چلوونکي او موټر خدماتو کارتونو غوښتونکي باید د غوښتنلیک په فورمه کې خپل د ټولنیز امنیت شمېره (SSN) چمتو کړي. ستاسو SSN شخصي دی او د موټر چلوونکي جواز معلوماتو سیستم کې به خوندي وي، یوازې هغه کسانو ته د لاسرسي وړ دی چې په قانوني توګه مجاز دي. که تاسو ته SSN نه وي درکړل شوی، نو تاسو باید د غوښتنلیک په فورمه کې مناسب بکس وګورئ.

د ټولنیز امنیت شمېرې د موټر چلوونکي جوازونو یا پیژندنپانو په کارتونو کې نه چاپ کیږي او نه هم پکې ځای پرځای کیږي. د فدرالي قانون (42 U.S.C. §405(c)(1)(C)(2)) لاندې، ایالت واک لري چې د موټر چلوونکي جواز پروګرامونو لپاره SSNs ته اړتیا ولري. که تاسو د وړتیا په وخت کې SSN نه ورکړئ، مینیسوټا نشي کولای ستاسو د موټر چلوونکي جواز یا د پیژندنې کارت غوښتنلیک پروسس کړي.

لیکلي ازموینه

تاسو کولای شئ د ایالت په ګوټ ګوټ کې د موټر چلوونکي د ازموینې په مرکزونو کې لیکلي ازموینه ورکړئ. د Class D د لیکلي ازموینې لپاره لیدنې اړینې دي. د لیدنې ټاکلو لپاره، drive.mn.gov ته مراجعه وکړئ. په لیکلي ازموینه کې څو انتخابي او سم یا غلطې پوښتنې شاملې دي چې ستاسو د مینیسوټا ترافیکي قوانینو او د سړک نښو په اړه پوهه ارزوي. ازموینه پر کاغذ یا په کمپیوټر کې اخیستل کېدی شي.

په هغو ازموینو مرکزونو کې چې په کمپیوټر کې ازموینه وړاندې کوي، تاسو کولای شئ د په انگلیسي، څو نورو ژبو یا په امریکایي اشارو ژبه (ASL) کې ازموینه ورکړئ. کله چې تاسو پوښتنې لولئ نو د لوستولو لپاره هیډفونونه (ګوشکې) شتون لري. که تاسو ځانګړي ځای ته اړتیا لرئ، مهرباني وکړئ د ازموینې په مرکز کې پوښتنه وکړئ. تاسو کولای شئ په ورځ کې یوازې یوه لیکلي ازموینه ورکړئ او د بريالي کیدو لپاره باید 80 سلنه نمرې ترلاسه کړئ.

تاسو باید د ازموینې ورکولو دمخه مناسبه پیژندنه وښایاست. که تاسو د 18 کلونو څخه کم عمر لرئ، نو تاسو باید د موټر چلولو د زده کړې له منظور شوي کورس څخه د نوم لیکني سند ("شین کارت Blue Card" یا "ګلابي کارت Pink Card") هم وړاندې کړئ، چې دا ښيي چې تاسو د اړین ټولګي لارښوونې بشپړې کړې دي او د موټر چلوونکي په روزنه کې شامل شوي یاست. که تاسو 18 کلن یا ډیر عمر لرئ نو د ټولګي لارښوونې ته اړتیا نه لرئ. د کور د زده کړې د قوانینو او مقرراتو په اړه معلومات په drive.mn.gov کې شتون لري.

که تاسو په دوو پرله پسې لیکلي ازموینو کې ناکامه شئ، د دریمې او راتلونکو ازموینو لپاره \$10 فیس اخیستل کیږي.

د لید معاینه

کله چې تاسو د موټر چلوونکي جواز یا لارښوونې اجازه نامې لپاره غوښتنه کوئ یا یې نوي کوئ، ستاسو سترګې به معاینه شي. دا طبي معاینه نه ده؛ دا ګوري

چي آيا ستاسو ليد لرتلر لره معيارونه پوره كوي او كه نه. ستاسو عادي يا اصلاح شوي ليد بايد لږ تر لږه 40/20 وي، او ستاسو محيطي ليد بايد لږ تر لږه 105 درجي وي.

كه ستاسو د سترگو ليد له 105 درجو څخه كم وي يا تاسو د ليد معاينه په كي پاتي راشئ، نو له تاسو څخه به وغوښتل شي چي د سترگو ډاكټر وگورئ او د ډاكټر راپور د DVS دراپور ارزوني واحد (DVS Driver Evaluation Unit) ته وسپارئ. راپور به دا معلومه كړي چي ايا تاسو دومره بڼه ليد لرئ چي په خوندي ډول موټر وچلوئ يا ايا تاسو د ليد اصلاح يا نورو محدوديتونو ته اړتيا لرئ.

د سړك ازموينه

د سړك ازموينه درې برخي لري: ستاسو د موټر د خونديتوب تجهيزات بڼي، ستاسو د موټر كنټرول مهارتونه بڼي او د موټر چلولو ازموينه ترسره كوي. تاسو به د سړك په قوانينو او ستاسو په وړتيا و آزمويل شئ چي په نورمال ترافكي شرايطو كي په خوندي ډول موټر چلوئ. متحن به ستاسو د خطر پوهاوي او عكس العملونه ارزوي. ستاسو د څلور لارو مشاهده كولو، د لارو بدلولو او نورو حالاتو سره د مقابلي وړتيا به ارزول شي. د ازمويني په جريان كي به له تاسو څخه د كوم غيرقانوني كار كولو غوښتنه ونه شي.

كله چي تاسو د موټر چلولو اړين مهارتونه ولرئ او ټولي اړتياوي پوره كړئ، تاسو كولاى شئ د سړك يا عملي ازموينه ور كړئ. تاسو بايد په drive.mn.gov كي آنلاين يوه ليدنېټه وټاكئ يا د seven-county metro په سيمه كي 651-284-1234 ته زنگ ووهئ. د سړك ازمويني د وركولو لپاره، تاسو بايد د اصلي بيمې كارت يا پاليسي سره خپل د لارښووني معتبر جواز او د بيمې اوسني ثبوت وړاندي كړئ. كه تاسو د 18 كلونو څخه كم عمر لرئ، نو تاسو بايد د موټر چلولو يو څارل شوي لاگ يا د معلوماتو ثبت او د كورس بشپړولو سند ("سپين كارت، White Card") هم وړاندي كړئ چي دا ثابتوي چي تاسو د موټر چلولو د زده كړي منظور شوي كورس او د موټر چلولو لارښووني بشپړي كړي دي. تاسو بايد د ازمويني لپاره خپل موټر چمتو كړئ. د گاونډ برينښنايي موټرو (NEVs) اجازه نشته. كه تاسو د كرايي موټر كاروئ، نو تاسو بايد د كرايي په تړون كي د موټر چلونكي په توگه ليست شوي ياست. تاسو كولاى شئ د موټر د شا كپمره وكاروئ، مگر كيمره بايد د شاته تلو پرمهال د څارني يوازيني طريقه نه وي.

موټر بايد دا اړتياوي پوره كړي:

- دروازي له دننه او بهر دواړو خواوو څخه خلاصبري.
- د څوكي كمربندونه په سمه توگه كار كوي .
- د سر څراغونه، شاته څراغونه، د راگر خپدو اشاري او د بريك څراغونه كار كوي .
- هر هغه تجهيزات چي ستاسو له جواز يا اجازه نامي محدوديتونو سره سم اړين دي بايد كار وكړي پرته لدې چي تاسو د محدوديتونو لري كولو هڅه كوئ.

د ازمويني په جريان كي:

- سگرت څكول منع دي، او موټر بايد د متحن له ننوتلو دمخه د سگرت له لوگي څخه پاك وي.
- د برينښنايي وسايلو او گرځنده تليفونونو كارول منع دي.
- هيڅ مسافر، په شمول د څارويو، ماشومانو، يا ژباړونكو، اجازه نلري.
- هغه خلاص شيان چي ماتېدلي شي يا د ټپي كيدو سبب كيزي بايد لري شي.
- هغه موټري چي د پاركينگ مرستي لري د ازمويني پرمهال د موازي پاركينگ لپاره دا ځانگړتيا نشي كارولى.

که تاسو په دوو پرله پسې د سرک ازموینو کې ناکامه شئ، نو د دریمې او راتلونکو ازموینو لپاره به له تاسو څخه \$20 فیس واخیستل شي.

د موټر د خونديتوب د تجهیزاتو بنودنه

د سرک ازموینې د پیل دمخه، ممکن له تاسو څخه وغوښتل شي چې په خپل موټر کې د خونديتوب تجهیزاتو معاینه وکړئ. ستاسو موټر باید په خوندي کاري حالت کې وي او ټول اړین تجهیزات ولري. تاسو باید د لاندې شیانو په اړه خپله پوهه وښایاست:

- د څوکی سمون .
- د څوکی کمربندونه.
- بیړني (پارکینګ) بریک .
- د څراغونو فعالول (لور او ټیټ وړانګې) . هغه موټرې چې په بشپړ ډول اتوماتیک د سر څراغونه لري، موټر چلوونکي ته اړتیا لري چې په لاسي ډول لور او ټیټ د وړانګې سر څراغونه فعال کړي.
- د خطر د خبرداري څراغونو فعالول (څلور طرفه رڼا اچوونکي) .
- هارن.
- د موټر مخکې بښینې پاکوونکي
- د موټر د مخکې بښینې د کنګل لري کوونکي او د پکي کنټرولونه.
- هینداري.
- د تیلو اندازه .

په دې لیست کې ټول هغه تجهیزات او توکي شامل نه دي چې د قانون له مخې اړین دي. که تاسو د خونديتوب تجهیزاتو بنودنه کې بریالي نشئ، نو تاسو ته به اجازه درنګول شي چې په هغه ورځ د سرک ازموینه پای ته ورسوئ.

د موټر کنټرول مهارتونه او د موټر چلولو فعالیت

د سرک د ازموینې په جریان کې، تاسو به ستاسو په لاندې شیانو معاینه او وڅیړل شي:

- د موټر کنټرول.
  - د موازي موټر ودرولو وړتیا.
  - پر غونډۍ د موټر ودرولو وړتیا.
  - ترافیک او د سرک شرایطو، ترافیکي نښو او اشارو ته غیر ګون .
  - ښی او کین لوري ته د راګرځېدو او په سمه توګه د اشارې کولو وړتیا.
  - د ترافیک د نښه شوی او نښه شوی لښونو کارولو کولو وړتیا.
  - د پیاوړه خلکو او نورو موټر چلوونکو څارنه او پاملرنه.
  - د 90 درجې د شاته تللو مهارت د ترسره کولو وړتیا، کوم چې د لس فوټه پراخه موټر چلولو لاري یا د موټر ودرولو ځای کې د شاته تللو تقلید کوي.
- دا کړنې به ستاسو لپاره سمډلاسه د سرک په ازموینه کې د ناکامۍ لامل شي:
- د ترافیکي قانون نه مراعتول.
  - په خطرناکه ډول یا بې پروایۍ سره موټر چلول، په شمول د هر هغه عمل چې د ترافیکي پېښې لامل کېدی شي.
  - د ممتحن له مرستې پرته د خپل موټر کنټرول یا د تمرین بشپړولو توان نه درلودل.

- خپل موټر په داسې حادثه کې بنکيل کول چې تاسو يې مخنيوی کولای شو، حتی که تاسو په قانوني توگه گناهکار نه یاست.
- د ممتحن سره همکاري نه کول یا د ممتحن لارښوونو له تعقیبولو څخه انکار کول.

که تاسو د سرک په ازموینه کې ناکامه شئ، تاسو کولای شئ د تمرین کولو وخت درلودلو وروسته يې بیا ورکړئ. تاسو ته به د تمرین وخت درکړل شي چې باید ستاسو د راتلونکي سرک ازمویني دمخه بشپړ شې. که تاسو په سرک ازموینه کې دوه ځله ناکامه شئ، نو د هرې راتلونکي ازمویني لپاره به د بیا ازمویني فیس 20 ډالره اخیستل کېږي. که تاسو څلور ځله د سرک په ازموینه کې ناکامه شئ، نو تاسو باید د بیا ازمویني ورکولو دمخه د جواز لرونکي بنوونکي سره لږترلږه شپږ ساعته د موټر چلولو لارښوونه بشپړه کړئ.

کله چې تاسو د سرک په ازموینه کې پاس کړئ، تاسو کولای شئ د مینیسوتا د موټر چلوونکي جواز لپاره غوښتنه وکړئ. که تاسو د 18 کلونو څخه کم عمر لرئ، ستاسو مور او پلار، قانوني سرپرست، د ناحیې لخوا ټاکل شوی رضاعي والدین، یا د انتقالي ژوند پروگرام رییس چېرې چې تاسو ژوند کوئ باید ستاسو غوښتنلیک لاسلیک او تصویب کړي. ستاسو د سرک ازموینې د نمرې تایید شوی ریکارډ او ستاسو د غوښتنلیک رسېد به ستاسو د موقتي موټر چلوونکي جواز په توگه وکارول شي تر هغه چې تاسو خپل دایمي جواز د ډاگ له لارې ترلاسه نه کړئ.

طبي حالتونه

کله چې د لارښوونې جواز یا د موټر چلوونکي جواز لپاره غوښتنه کوئ، نو له تاسو څخه به د طبي حالتونو په اړه پوښتنې وشي. په غوښتنلیک کې د غلط معلوماتو ورکول ستاسو د موټر چلولو امتیازاتو له لاسه ورکولو لامل کېدی شي.

که تاسو کومه طبي ستونزه لرئ، نو تاسو ممکن له ډاکټر څخه یو بیان چمتو کولو ته اړتیا ولرئ چې دا په گوته کړي چې ایا دا ستونزه ستاسو په خوندي موټر چلولو وړتیا اغیزه کوي یا نه. که تاسو دمخه اجازه نامه یا جواز لرئ او د مېرگي ناروغۍ یا داسې حالت سره تشخیص شوی یاست چې کولای شي د شعور له لاسه ورکولو لامل شي، نو تاسو باید د تشخیص په 30 ورځو کې دننه د ډاکټر بیان وسپارئ. بیان باید دا په گوته کړي چې ایا دا حالت ستاسو د خوندي موټر چلولو وړتیا سره مداخله کوي یا نه.

طبي بیانونه دلته واستوئ:

Driver and Vehicle Services

Driver Evaluation Unit

Minnesota Street, Suite 170 445

St. Paul, Minnesota 55101-5170

د نورو معلوماتو لپاره، د Driver Evaluation Unit سره په 651-296-2025 اړیکه ونیسئ.

له 18 کلونو څخه کم عمر لپاره د مور او پلار منظوري یا تایید

که تاسو له 18 کلونو څخه کم عمر لرئ، ستاسو د موټر چلوونکي جواز یا لارښوونې اجازه نامې لپاره غوښتنلیک باید د لاندې څخه یو لخوا تصویب شي:

- ستاسو د مور یا پلار له خوا
- د محکمې لخوا ټاکل شوی سرپرست
- د ناحیې لخوا ټاکل شوی رضاعي والدین
- د انتقالې ژوند پروگرام رییس چیرې چې تاسو ژوند کوئ

د
موټر
چلولو
لپاره
ستاسو
جواز

که ستاسو مور او پلار طلاق اخیستی وي، ستاسو سرپرست مور او پلار یا هغه پلنډر والدین چې ستاسو د پالونکي والدینو سره یې واده کړی وي ممکن ستاسو غوښتنلیک تصویب کړي. که تاسو ژوندي مور او پلار یا سرپرست نلرئ، یا که تاسو واده کړی وي یا په قانوني توګه آزاد شوي یاست، نو د کورنۍ نږدې غړی، کار ورکوونکی، یا میره/ښځه چې لږترلږه 18 کلن وي کولای شي ستاسو غوښتنلیک لاسلیک کړي. هغه کس چې غوښتنلیک یې لاسلیک کړی وي، منظوري بیرته اخیستلی شي. فورمې د موټر چلوونکي جواز د نوي کولو له دفترونو، د ازموینې مرکزونو او د DVS ویب پاڼې څخه ترلاسه کیدی شي.

که تاسو د بهرنیو اسعارو زده کوونکی یاست، ستاسو کوربه سیانسران نشي کولای ستاسو غوښتنلیک لاسلیک کړي پرته لدې چې دوی ستاسو قانوني سرپرستي د کوچني په توګه ولري (اسناد اړین دي). تاسو به د غوښتنلیک دوه فورمو ته اړتیا ولرئ چې ستاسو د والدینو لخوا لاسلیک شوي وي: یو د لارښوونې اجازه نامه لپاره او بل د موقتي جواز لپاره.

د GDL سیستم

مینیسوټا د موټر چلوونکي درجه لرونکی د جواز (GDL) سند لري ترڅو د بې تجربې موټر چلوونکو سره د موټر چلولو په برخه کې مرسته وکړي. د GDL سیستم لاندې، که تاسو 18 کلن یا کم عمر لرئ، تاسو باید د سړک ازموینې ورکولو دمخه لږ تر لږه شپږ میاشتې د لارښوونې اجازه نامه ولرئ. د سړک ازموینې له پاس کولو وروسته، تاسو کولی شئ د خپل جواز لپاره غوښتنه وکړئ.

ستاسو د لارښوونې اجازه نامه

د جواز لرونکي موټر چلوونکي لپاره لومړی ګام د لارښوونې اجازه نامه ترلاسه کول دي. ستاسو اجازه نامه د موټر چلولو د دوو کلونو تمرین لپاره اعتبار لري چې جواز لرونکي څارونکي موټر چلوونکي په مخکې مسافر څوکي کې څوکي کې ناست وي. د لارښوونې د اعتبار وړ له اجازه نامې پرته د موټر چلولو تمرین کول غیرقانوني دي. کله چې موټر چلوئ، نو تاسو باید تل د لارښوونې اجازه نامه له ځان سره ولرئ.

د لارښوونې اجازه نامې ترلاسه کولو او وړتیا ترلاسه کولو لپاره، تاسو باید:

- لږ تر لږه 15 کلن یاست.
- د ټولګې 30 ساعته لارښوونې بشپړې کړئ او د موټر چلولو په لارښوونه کې نوم لیکنه وکړئ؛ یا د موټر چلولو په یوه هممهاله زده کړې کورس کې شامل شئ او د نصاب لومړني 15 د ټولګې ساعتونه یې بشپړ کړي وي. که تاسو 18 کلن یا ډیر عمر لرئ، نو د ټولګې او د موټر چلولو لارښوونې ته اړتیا نشته.
- د پیژندنې اړتیاوې پوره کړئ.

- د لید معاینه او لیکلي ازموینه پاس کړئ.
- د جواز غوښتنلیک بشپړ کړئ او د لارښوونې اجازه نامې اړین فیس ورکړئ.

که تاسو له 18 کلونو څخه کم عمر لری

د موټر
چلولو
لپاره
ستاسو
جواز

تاسو باید د 21 کلن یا پورته عمر لرونکي موټر چلونکي لخوا وڅارل شی. په موټر کې هر څوک باید د څوکی کمربند وټري یا د ماشوم مسافر د مخنیوي سیستم وکاروي. تاسو کېدای شي د موټر چلولو پرمهال، له لاس آزاده وسیلې سره یا پرته په ګرځنده تلیفون خبرې ونه کړئ یا بې ونه کاروئ..

که تاسو 18 کلن او ډېر عمر لری

تاسو باید د 21 کلن یا پورته عمر لرونکي موټر چلونکي لخوا وڅارل شی. په موټر کې هر څوک باید د څوکی کمربند وټري یا د ماشوم مسافر د مخنیوي سیستم وکاروي.

د موټر چلولو د شپږو میاشتو اړین تمرین وروسته (یا درې میاشتې که تاسو 19 کلن یا ډیر عمر لری)، تاسو ممکن د سړک ازموینه ورکړئ. د سړک یا عملي ازموینې د مهالویش معلوماتو لپاره، د دې لاسي کتاب 9 څپرکی وګورئ.

مخکې لدې چې تاسو د سړک ازموینه ورکړئ، تاسو باید د موټر چلونکي ممتحن ته د خپل موټر د لارښوونې معتبر اجازه نامه او د بیمې اوسنی ثبوت وړاندې کړئ. که ستاسو د لارښوونې اجازه نامه ورکه شوی وي یا پای ته رسیدلی وي، تاسو کولای شی د نوي اجازه نامې لپاره غوښتنه وکړئ. نوی اجازه نامه به د غوښتنلیک له ورځې څخه د دوو کلونو لپاره اعتبار ولري.

XXX

ستاسو موقتي جواز

موقتي جواز د فارغ موټر چلونکي جواز (GDL) سیستم دوهم پړاو دی. دا جواز د غوښتنلیک له نېټې څخه د دوو کلونو لپاره اعتبار لري او داسې محدودیتونه لري چې د موټر چلونکي بشپړ جواز باندې نه پلي کېږي. ستاسو په موټر کې هر څوک باید کمربند وټري یا د ماشوم مسافر د مخنیوي سیستم وکاروي، او تاسو کېدای شي د موټر چلولو پرمهال ګرځنده تلیفون ونه کاروئ یا پرې خبرې ونه کړئ، په شمول د لاس آزاده وسیلې سره.

د خپل موقتي جواز لپاره د ورکېدو لپاره، تاسو باید:

- لږ تر لږه 16 کلن یاست .
- د موټر چلونکي زده کړې ټولګي او د موټر چلونکي زده کړې پړاوونه بشپړ کړي وي.
- د شپږو میاشتو لپاره د لارښوونې اجازه نامه ولری پرته له دې چې د تګ راتګ یا الکو/کنټرول شوي موادو سر غرونو لپاره هېڅ محکومیت ولری.
- څارل شوی د موټر چلولو لاک یا د معلوماتو ثبت وسپاری. والدین/سرپرست دوه انتخابونه لري:

- د مینیسوټا تصویب شوي د موټر چلونکي زده کړي پروگرام لخوا چمتو شوي د والدینو ټولگي بشپړ کړئ او یو لاک یا د معلوماتو ثبت وسپاري چې لږترلږه 40 ساعته نظارت شوي د موټر چلولو ښیي، په شمول د شپي 15 ساعته.
- که چیرې د والدینو په ټولگي کې ګډون نه کوئ، سناسو تنکی ځوان باید یو ریکارډ وسپاري چې لږترلږه 50 ساعته نظارت شوي موټر چلولو ښیي، په شمول د شپي 15 ساعته.

• د سرک ازموینه یې پاس کړی وي.

• والدین، د محکمې لخوا ټاکل شوی سرپرست، د ولسوالۍ لخوا ټاکل شوی رضاعي والدین، یا د انتقالي ژوند پروگرام رییس چې تاسو پکې ژوند کوئ ولری چې سناسو د جواز غوښتنلیک لاسلیک او تصویب کړئ.

کله چې دا اړتیاوې پوره شي، تاسو د خپل موقتي جواز لپاره غوښتنه وکړئ او مناسب فیس ورکړئ.

پداسې حال کې چې تاسو موقتي جواز لرئ، تاسو باید محدودیتونه تعقیب کړئ.

د شپي محدودیتونه:

په لومړیو شپږو میاشتو کې، تاسو باید د له نیمې شپي څخه تر سهار 5 بجو پورې موټر ونه چلوئ پرته لدې چې:

○ د یو جواز لرونکي موټر چلونکي سره چې لږترلږه 25 کلن وي یوځای شي.

○ د کور او کار ترمنځ موټر چلوئ .

○ د کور او ښوونځي ترمنځ د یوې پېښې لپاره موټر چلول چې ښوونځی یې

ترانسپورت نه چمتو کوي.

○ د کار موندنې لپاره موټر چلوئ.

د مسافرو محدودیتونه:

• په لومړیو شپږو میاشتو کې، تاسو ممکن یوازې یو مسافر ولری چې عمر یې له 20 کلونو څخه کم وي، مګر دا چې د مور او پلار یا سرپرست سره وي.

• په دویم شپږو میاشتو کې، تاسو ممکن د 20 کلونو څخه کم عمر لرونکي له درېو څخه ډیر مسافر ونه لرئ مګر دا چې د مور او پلار یا سرپرست سره وي.

یادونه: تاسو ممکن د دواړو وختونو په جریان کې د مسافرو په توګه له 20 کلونو څخه کم عمر لرونکي د کورنۍ نږدې غړي ولري.

د وینسا (Vanessa) قانون

که تاسو د یو نوی ځوان په توګه له جواز پرته د موټر چلولو پرمهال د ټکر پورې اړوند د ترافیکي قوانینو سرغړونې یا د الکول/کنټرول شوي موادو (لکه Implied Consent, Open Bottle, یا Underage Drinking) او (Driving/Not a Drop Law) پورې اړوند سرغړونې په تور محکوم شوي یاست، نو تاسو تر 18 کلنۍ پورې جواز، د لارښوونې اجازه نامه، یا موقتي جواز نشئ تر لاسه کولی. تر هغه چې تاسو 18 کلن نه یاست. په 18 کلنۍ کې، تاسو باید:

• د Class D لیکلي ازموینه پاس کړئ.

• د بېرته پر ځای کېدو اړتیاوې پوره کړئ، په شمول د فیسونو تادیه، کوم چې د شرایطو پورې اړه لري تر \$680 پورې کیدی شي.

• د لارښوونې اجازه نامه تر لاسه کړئ او لږترلږه د شپږو میاشتو لپاره یې وساتئ.

• د سرک ازموینه پاس کړئ او د نوي جواز لپاره غوښتنه وکړئ.

که تاسو د خپل موقتي جواز سره د موټر چلولو پرمهال د موټر چلولو امتیازات د ټکر پورې اړوند د

- ترافيکي سرغروني يا د الکولو / کنټرول شوي موادو پوري اړوند سرغروني له امله له لاسه ورکړي تاسو نشئ کولی تر 18 کلنۍ پوري جواز بېرته ترلاسه کړئ.
- په هغه وخت کې، تاسو بايد د موټر چلولو بشپړ جواز ترلاسه کولو لپاره لاندې مرحلې بشپړې کړئ:
  - د بېرته پر ځای کېدو اړتياوي پوره کړئ، په شمول د فيسونو تاديه، کوم چې د شرايطو پوري اړه لري تر \$680 پوري کيدی شي.
  - د موټر چلونکي د زده کړې د رسمي کورس د ټولگي برخه بشپړه کړئ.
  - که چيرې جواز له يو کال څخه زيات وخت لپاره پای ته رسيدلی وي، نو د Class D ليکلي ازموينه پاس کړئ .
  - د لارښوونې اجازه ترلاسه کړئ او د دريو مياشتو لپاره يې وساتئ.
  - د موټر چلونکي د زده کړې کورس د موټر چلولو برخه بشپړه کړئ او د نوي جواز لپاره غوښتنه وکړئ.

خپل له 21 کلونو څخه کم عمر لرونکي د Class D موټر چلونکي جواز ترلاسه کول

خپل له 21 کلونو څخه کم عمر لرونکي د Class D موټر چلونکي جواز ترلاسه کولو لپاره، تاسو بايد لږ تر لږه 18 کلن باست، يا د 12 پرله پسې مياشتو لپاره موقتي جواز ولرئ پرته له دې چې د الکولو سرغړونو، کنټرول شوي موادو سرغړونو، يا د ټکر پوري اړوند د ترافيکي سرغړونو لپاره هيڅ محکوميت ولرئ. تاسو بايد د ترافيکي سرغړونې لپاره چې د ټکر سره تړاو نلري، له يو څخه ډير محکوميت ونلرئ. که تاسو له 18 کلونو څخه کم عمر لرئ، نو تاسو بايد تصديق وکړئ چې تاسو لږترلږه 10 ساعته د يو جواز لرونکي موټر چلونکي تر څارنې لاندې موټر چلولی دی چې لږترلږه 21 کلن وي. تاسو بايد د موټر چلونکي جواز لپاره غوښتنلیک بشپړ کړئ او فیس ورکړئ. که تاسو له موقتي لېسنس څخه لوړوئ پرته له دې چې ستاسو په ریکارډ کې هيڅ سرغړونه نه وي، تاسو به د فیس لپاره 3.50 ډالره کړيډيټ ترلاسه کړئ. که تاسو له 21 کلونو څخه کم عمر لرئ، تاسو به د "21 کلونو څخه کم عمر" په نوم يو جواز ترلاسه کړئ. دا جواز به ستاسو د 21 کلنيزي په ورځ پای ته ورسيرې او بيا به هر څلور کاله ستاسو د کلنيزي په ورځ پای ته ورسيرې.

د لږ تر لږه د عمر اړتيا استثنای

په 15 کلنۍ کې، تاسو ممکن د موټر چلونکي د زده کړې کورس بشپړولو او د سرک ازمويني پاس کولو وروسته د محدود پټي کار موټر چلونکي جواز، د ځانگړي طبي موټر چلونکي جواز، يا د موټر سايکل ډوله بايسکل (موپډ) جواز لپاره وړ شئ.

محدود د پټي کار موټر چلونکي جواز:

- د دې جواز سره، که تاسو په پټي کې کار کوئ، تاسو ممکن د پټي په کار کې د مرستي لپاره موټر وچلوئ، پرته له دې چې د دوی مور او پلار يا سرپرست پټي ولري.
- تاسو ممکن له کرنيزه کور څخه 40 ميله لري د ورځې په رڼا کې د پټي کار ترسره کولو لپاره يوازې موټر وچلوئ.
- د دې جواز ترلاسه کولو لپاره، ستاسو مور او پلار يا قانوني سرپرست بايد يوه فورمه ډکه کړي او د سرک ازمويني په جريان کې يې موټر چلونکي ممتحن ته وړاندې کړي، د ملکيت ماليي بيان سره چې ملکيت د کرنې په توگه طبقه بندي کوي. که چيرې ځمکه په کرايه ورکړل شوې وي، نو د کرايي تړون او د ملکيت ماليي بيان ته اړتيا ده.
- که تاسو د يو بزگر لپاره کار کوئ چې ستاسو مور او پلار يا سرپرست نه وي، د پټي مالک بايد يوه فورمه ډکه کړي چې د لېسنس اړتيا په گوته کوي او د ملکيت ماليي بيان چمتو کړي.
- دا مهمه نده چې تاسو د سرک ازمويني ورکولو دمخه شپږ مياشتې انتظار وکړئ، مگر تاسو بايد د لارښوونې اجازه نامې لپاره غوښتنه وکړئ. کله چې د سرک ازمويني لپاره چمتو ياست، تاسو بايد د موټر چلونکي د زده کړې له منظور شوي کورس څخه د بشپړيدو سند او د موټر چلولو يو نظارت شوی لاگ يا د معلوماتو ثبت وړاندې کړئ.

- د پټي د کار محدودیت ستاسو د بشپړو میاشتنو لپاره د جواز ساتلو او د 16 کلنۍ ته رسیدو وروسته لري کیدی شي، مگر تاسو به د دې لري کولو لپاره غوښتنلیک ته اړتیا ولری.

د موټر چلونکي ځانگړی طبي جواز:

- دا جواز تاسو ته په 15 کلنۍ کې هغه وخت درکول کیدی شي کله چې په کورنۍ کې جواز لرونکي موټر چلونکي نه وي، او تاسو باید د شخصي طبي اړتیاوو یا د هغه خپلوان یا معلول خپلوان د طبي اړتیاوو لپاره موټر وچلوئ چې د معلولیت له امله موټر نشي چلولی.
- تاسو باید اړتیاوي پوره کړئ او د سرک ازمویني دمخه د طبي دلیل لپاره د جواز معافیت فورمه بشپړه کړئ.
- د عامه خونديتوب کمیشنر ممکن د عامه خونديتوب ډاډمن کولو لپاره شرایط او محدودیتونه وټاکي.
- دا مهمه نده چې تاسو د سرک ازمویني ورکولو دمخه بشپړ میاشتي انتظار وکړئ، مگر تاسو باید د لارښووني اجازه نامي لپاره غوښتنه وکړئ. کله چې د سرک ازمویني لپاره چمتو یاست، تاسو باید د موټر چلونکي د زده کړي له منظور شوي کورس څخه د بشپړیدو سند او د موټر چلولو یو نظارت شوی لاک یا د معلوماتو ثبت وړاندې کړئ.
- دا محدودیت به په جواز کې د MEDLIM په توگه څرگند شي.

د برقی بایسکل چلولو اجازه نامه:

- تاسو کولای شئ د موټر لرونکي بایسکل خونديتوب کورس بشپړولو او لیکلي، لید او سرک ازمویني پاس کولو وروسته په 15 کلنۍ کې د برقی بایسکل جواز تر لاسه کړئ. د بریښنايي کومکي بایسکل موپېد (سپک، ټیټ قوت لرونکي موټر سایکلونه) نه گڼل کېږي، او تاسو د دې چلولو لپاره ازمویني یا جواز ته اړتیا نلرئ. په هر صورت، ستاسو عمر باید لږترلږه 15 کلن وي.

د موټر چلونکي د جواز طبقه بندي

ستاسو د موټر چلونکي جواز تاسو ته اجازه درکوي چې په عامه سرکونو او لویو لارو کې موټر وچلوئ. د موټر چلولو پر مهال باید تل خپل جواز له ځان سره ولری. تاسو د هغه ډول موټر لپاره چې تاسو یې چلوئ د جواز مناسب درجې او تاییداتو ته اړتیا لری. ستاسو د جواز درجه، تاییداتو، او هر ډول محدودیتونو په اړه معلومات به ستاسو د موټر چلونکي جواز په شا کې لیست شي.

د مینیسوټا موټر چلونکو لپاره د موټر چلونکي جوازونو څلور درجې او څو تاییدونه شتون لري.

د Class D د موټر چلوونکي جواز د مینیسوتا د موټر چلوونکو لپاره تر ټولو عام جواز دی. د Class D جواز سره، چې په عام ډول د معیاري موټر چلوونکي جواز په نوم پیژندل کیږي، تاسو ممکن:

- ټول یو واحد موټران (موټرونه، کوچني گاډی، او کوچني ټرکونه) پرته له دې استثناوو څخه وچلوئ:

- هغه کسان چې د موټر ټولټال وزن یې 26,001 پونډه یا ډیر وي
- هغه موټران چې د 15 څخه زیاتو مسافرو د وړلو لپاره ډیزاین شوي وي (د موټر چلوونکي په گډون)
- هغه موټران چې خطرناک مواد وړي.

- هر هغه د پټی لاری چې کرنیز محصولات، د پټی ماشینونه یا د پټی توکي (د خطرناکو موادو په گډون) له پټی څخه 150 میله لرې وړي. د پټی لاری چلولو لپاره تاسو باید بزگر، د کورنی نږدې غړی یا د پټی کارمند یاست.

- د بیړني حالت لپاره مجاز موټرونه، پرته له دې چې وزن یې څومره وي.
- د شخصي کارونې لپاره تفریحي موټران (موټر کورونه او د خبمې ټریلرونه).
- موټر لرونکي بایسکلونه(موپډونه).

- بریښنايي کومکی بایسکلونه.
- موټر سایکلونه، د مناسب تایید سوی لیسنس سره.
- د د گاوند بریښنايي موټرونه (NEVs).
- اتوماتیک موټر سایکلونه.

تاسو ممکن ټرېلر یا بل موټر راکاری که چیرې:

- د موټر وزن یې 10,000 پونډه یا لږ وي، یا
- د موټر ناخالص وزن له 10,000 پونډو څخه ډیر وي، مگر د موټر او ټرېلر گډ ناخالص وزن 26,000 پونډه یا لږ وي.

د جواز تاییدونه

تاسو باید په خپل جواز کې د موټر سایکل چلولو، بسونو، د ښوونځي بسونو، دوه گوني او درې گوني ټریلرونو، ټانک وړنکي موټرونو، یا خطرناکو موادو وړلو لپاره تایید ولرئ. تاسو باید د بس، ښوونځي بس او موټر سایکل تایید تر لاسه کولو لپاره د ټولو تاییدونو او ځانگړي د سرک ازموینې تر لاسه کولو لپاره اضافي لیکلي ازموینې پاس کړئ.

د سوداگریز موټر چلوونکي جوازونه

د Class A, B او C جوازونو ته د سوداگریز موټر چلوونکي جوازونه (CDLs) ویل کیږي. ACDL تاسو ته اجازه درکوي چې د Class D ټول موټرونه، او همدارنگه د هر CDL درجې لپاره ځانگړي ډوله موټرونه وچلوئ.

د Class C جواز

که تاسو د خطرناکو موادو تصدیق سره د Class C جواز لرئ، تاسو کولای شئ خطرناک مواد په Class D موټر کې یوسی. د ټانکر تایید سره، تاسو کولای شئ خطرناک مایع یا گاز لرونکي مواد په دایمي نصب شوي یا د لیزرد وړ ټانک کې یوسی.

د Class B جواز

د Class B جواز، د اړینو تاییداتو سره، تاسو ته اجازه درکوي چې ټول Class C او D موټرونه او نور ټول یو واحد موټران وچلوئ. تاسو کولای شئ هغه موټران چې د موټر مجموعي وزن یې 10,000 پونډه یا لږ وي د Class B د بریښنا واحد چلولو پرمهال یې کش کړئ.

د Class A جواز

که تاسو د Class A جواز لرئ چې ټول مناسب تاییدات ولري، تاسو کولای شئ هر ډول موټر یا ترېلر ترکیب وچلوئ.

د CDL معلومات

د CDLs او CDL اړتیاوو په اړه د نورو معلوماتو لپاره، د مینیسوتا سوداگریز موټر چلونکي کتاب وگورئ، چې پکې د مینیسوتا ښوونځي بس چلونکي لارښود کتاب شامل دی. دا د موټر چلونکي او وسایطو خدماتو ویب پاڼه drive.mn.gov کې شتون لري.

یادونه: که تاسو د کار ورکونکي یا کارمند په توگه د موټر هره درجه چلوئ، نو تاسو ممکن د سوداگریز موټر وړونکي اړتیاوو تعقیبولو ته اړتیا ولرئ. دا اړتیاوي ممکن د یو واحد او گډو موټرانو لپاره پلي شي چې د 10,000 پونډو څخه ډیر وزن لري (لکه ساختماني وسایط)، هغه وسایط چې د کڅوړو او نورو توکو رسولو لپاره کارول کیږي، او هغه وسایط چې د اتو څخه زیاتو مسافرینو لیردولو لپاره ډیزاین شوي یا کارول کیږي، په شمول د موټر چلونکي. د دې موټرو د قانوني چلولو لپاره، تاسو ممکن د U.S. Department of Transportation د طبي معاینه کوونکي معتبر سند ته اړتیا ولرئ. تاسو ممکن د موټر چلولو ساعتونو او د وسایطو ساتنې او تفتیش اړتیاوو باندې هم محدودیتونه ولرئ.

د نورو معلوماتو لپاره، د Minnesota State Patrol سره په 651-405-6196 یا د Minnesota Department of Transportation Office of Freight and Commercial Vehicle Operations سره په 651-215-6330 اړیکه ونیسئ.

له 21 کلونو څخه کم عمر لرونکو خلکو لپاره CDL

تاسو ممکن له 21 کلنۍ څخه مخکې CDL ترلاسه کړئ؛ په هر صورت، جواز به ځانگړي محدودیتونه ولري.

د جواز تمدید او بدلون

د مینیسوټا ایالت لخوا صادر شوی د موټر چلونکي جواز معمولاً ستاسو د زیږون په ورځ پای ته رسېږي او باید هر څلور کاله وروسته له هغه چې تاسو 21 کلن شئ نوي شي. که ستاسو اوسنی جواز ورک شوی، خراب شوی یا له منځه تللی وي، نو تاسو باید د مټی جواز لپاره غوښتنه وکړئ. که تاسو خپل جواز ورک کړی وي، نو تاسو باید د نوي کولو په وخت کې مناسب پیژندنه وښایئ. د خپل جواز تمدید کولو لپاره، تاسو باید د لید ازموینه پاس کړئ.

د نوم یا پتي بدلون

که تاسو د خپل جواز له پای ته رسېدو دمخه خپل نوم یا پته بدله کړئ، نو تاسو باید په 30 ورځو کې دننه د مټی جواز لپاره غوښتنه وکړئ. که تاسو د بدیل لارښوونې اجازه نامي ته اړتیا لرئ، تاسو باید خپل جواز نوي کړئ.

فعال پوځي خدمت

که تاسو د متحده ایالاتو د وسله والو ځواکونو سره په فعاله نظامي خدمت کې یاست او د نظامي خدمت ته د ننوتلو پرمهال د مینیسوټا د موټر چلونکي یو معتبر فعال جواز لرئ، نو تاسو اړتیا نلرئ چې خپل جواز نوي کړئ تر هغه چې تاسو جلا یا رخصت نه شئ، پرته له دې چې ستاسو د خدمت موده په پام کې ونیول شي. د دې لپاره چې ډاډ ترلاسه شي چې ستاسو د موټر چلولو ریکارډ به وساتل شي، تاسو به اړتیا ولرئ چې نظامي اسناد DVS ته وسپارئ چې ستاسو په اردو کې د ننوتلو نېټه ښیي.

اسناد آنلاین سپارل کیدی شي یا د ډاګ له لارې Driver and Vehicle Services, 445 Minnesota Street, Suite 180, St. Paul, Minnesota 55101 ته لیرل کیدی شي. که تاسو پوښتنې لرئ، نو DVS ته په 3298-297 (651) زنگ ووهئ.

تاسو باید د فعال نظامي خدمت څخه د جلا کېدو یا رخصتیدو وروسته د یو کال دننه خپل جواز د مینیسوټا د موټر چلونکي جواز او د DD214 نظامي رخصتی کاغذونو په وړاندې کولو سره نوي کړئ.

دا استثنا ستاسو د میره/ښځه، کورني ملګري یا د فعال نظامي خدماتو کې له 26 کلونو څخه کم عمر لرونکو پورې تړلو کسانو په هم پلي کېږي، که چېرې دوی د فعال نظامي خدماتو مودې په جریان کې په مینیسوټا کې نه اوسېږي. که تاسو مینیسوټا ته له ایالت څخه بهر جواز سره کډه کوئ چې له یو کال څخه ډیر وخت کې پای ته رسېدلی وي، تاسو د سړک ازموینې ازموینې معاف کېدو وړ کېدای شئ. که تاسو لا هم په پوځ کې یاست، نو تاسو باید له خپل قوماندان افسر څخه د خدمت په جریان کې لیک چمتو کړئ.

د سولې ډلې او د فدرالي بهرنیو خدماتو کارمندان

که تاسو له مینیسوټا څخه بهر د سولې ډلې رضاکار په توګه یا د فدرالي څانګې یا ادارې د کارمند په توګه خدمت کوئ چې بهرني خدمت ته ګمارل شوی وي، او کله چې تاسو پیل وکړ نو تاسو د مینیسوټا د موټر چلونکي معتبر جواز درلود، تاسو اړتیا نلرئ چې خپل جواز نوي کړئ تر هغه چې ستاسو خدمت پای ته ورسېږي، مهمه نده چې ستاسو خدمت څومره اوږد وي. د خپل موټر چلولو ریکارډ تازه ساتلو لپاره، هغه اسناد چې ستاسو د پیل نېټه ښیي DVS ته وسپارئ. تاسو کولای شئ اسناد آنلاین وسپارئ یا د ډاګ له لارې Driver and Vehicle Services, 445 Minnesota St., Suite 180, St. Paul, Minnesota 55101 ته ولېږئ.

تاسو باید د خپل خدمت پای ته رسیدو وروسته په یو کال کې دننه د مینیسوټا د موټر چلونکي جواز او د خدماتو کاغذونه وړاندې کولو سره خپل جواز نوي کړئ. دا استثنا ستاسو په میره/ښځه، کورني ملگري، یا له 26 کلونو څخه کم عمر لرونکو پورې تړلو کسانو باندې هم پلي کېږي که چېرې دوی د خدمت په موده کې په مینیسوټا کې ژوند نه کوي.

انتخابي خدمت

که تاسو د 18 او 26 کلونو ترمنځ عمر لرئ، او د متحده ایالاتو تبعه یا اوسیدونکی یاست، نو تاسو به د متحده ایالاتو د انتخابي خدماتو سره راجسټر شئ، چې په عام ډول د مسودې په نوم پیژندل کېږي، کله چې تاسو د مینیسوټا د کوم جواز یا پیژندنې کارت لپاره غوښتنه کوئ. که تاسو له 18 کلونو څخه کم عمر لرئ، DVS به ستاسو د 18 کلونو پورې د انتخابي خدماتو نوم لیکنه ودروي. د غوښتنلیک په وخت کې "د نوم لیکني لپاره رضایت" د نظامي انتخابي خدماتو قانون، د متحده ایالاتو د قانون سرلیک 50 ضمیمه، 653 برخې سره مطابقت لري.

د ایالت پیژندنې کارتونه

تاسو کولای شئ د مینیسوټا د ایالت پیژندنې کارت لپاره په هر هغه دفتر کې غوښتنه وکړئ چې د موټر چلونکي جواز غوښتنلیکونه مني. تاسو باید د هغه کارت ډول لپاره مناسب اسناد وړاندې کړئ چې تاسو یې غوښتنه کوئ (معیاري، REAL ID، یا لور شوی). تاسو یوازې یو ډول کارت ساتلی شئ. DVS به هغه چا ته د هويت کارت نه ورکوي چې دمخه یې د موټر چلونکي معتبر جواز یا د لارښوونې اجازه نامه لري پرته له دې چې د ټیټې درجې بیان ولري چې پکې ویل کېږي چې هغه کس د موټر چلولو امتیازات پرېږدي.

د موټر چلونکي د خدماتو فیسونه

د مینیسوټا قانون جوړونکي د موټر چلونکو د خدماتو فیسونه ټاکي. تاسو کولی شئ د موټر چلونکي جواز، د هويت کارت، او د موټر چلولو نورو خدماتو فیسونو بشپړ لیست په [DVS په ویب پاڼې کې د موټر چلونکي د جواز فیسونو پاڼه](#) کې ومومئ.

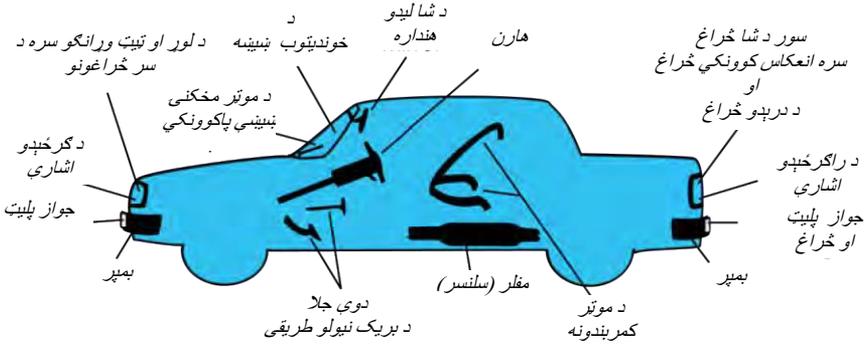
چټک (چټک کرنلار) خدمتونه

تاسو کولای شئ د \$20 اضافي فیس په بدل کې د خپل موټر چلونکي جواز یا د ایالت هويت کارت په چټکۍ سره تعقیب کړئ. که تاسو خپل خدمات گړندي تعقیب کړئ، ستاسو د موټر چلولو جواز یا هويت کارت به په دريو کاري ورځو کې دننه پروسس شي، او تاسو باید خپل کارت د UPS له لارې په 10 کاري ورځو کې دننه ترلاسه کړئ. کله چې ستاسو کارت تحویل شي، یو بالغ باید لاسلیک وکړي.

تاسو ممکن د لومړي ځل لپاره د غوښتنلیک ورکولو پر مهال، د موټر چلونکي د جوازونو او پیژندنېانو د لوړولو یا د جواز د لوړولو پر مهال خپل خدمات گړندي نه کړئ.

ستاسو موټر

ستاسو موټر باید دا تجهیزات ولري

مخکې له دې چې تاسو په عامه سړکونو کې کوم موټر وچلوئ، دا د ترلاسه کړئ چې دا په بشپړ ډول سمبال او په ښه حالت کې دی.

خپل موټر وپېژنئ. د مالک لارښود ولولئ او زده کړئ چې څنګه ټول تجهیزات وکاروئ. په منظم ډول څراغونه، د موټر مخکنی ښیښی پاکوونکي، هارن او ټایرونه وګورئ ترڅو دا د ترلاسه کړئ چې دوی کار کوي. د ګیجونو او خبرداري څراغونو په دندو پوه شئ.

کله چې موټر ته ننوځئ، خپله څوکي او هنداره وګورئ ترڅو وګورئ چې ایا دوی سمون یا تنظیمات ته اړتیا ولري. دا د ترلاسه کړئ چې مسافر په داسې ځایونو کې کښیښوئ چې ستاسو لید بند نه کړي یا ستاسو د موټر چلولو مزاحمت ونه کړي. خپل کمر بند تنظیم او تړئ او دا د ترلاسه کړئ چې ستاسو ټول مسافر هم همدا کار کوي.

د موټر اړتیاوې

بریکونه

ټول موټران او لاری باید لږترلږه دوه جلا بریک سیستمونه ولري، لکه د پښو بریک او د پارکینګ/ایمرجنسي بریک.

بمپرونه

ټول شخصي مسافر وړونکي موټران باید مخکې او شاته بمپرونه ولري. بار وړونکي لاری او بارۍ موټرونه باید مخکې بمپرونه او یا هم شاته بمپرونه یا انعکاس کوونکي ولري.

هارن

ستاسو موټر باید فعال هارن ولري. زنگونه، د خطر زنگونه او شپېلی هارن نه دي او یوازې د بېرنيو موټرانو لخوا کارول کېدی شي. له ټکر څخه د مخنیوي لپاره خپل هارن وکاروئ. بی ضرورته هارن مه وهئ او یا د خپل راتګ لپاره هارن مه وهئ.

د سر څراغونه او د شا څراغونه

ټول موټرونه پرته له موټرسایکلونو، باید لاندې وسایل ولري:

- دوه سپین څراغونه چې په لور او تیت وړانګې کار کوي.
- سره د شا څراغونه چې د بریک نیولو پر مهال روښانه کیږي.

ست
اسو
مو
ټر

د لور وړانګې څراغونه باید لږ تر لږه 350 فوټه وړاندې په سرک کې شیان ښکاره کړي. تاسو باید خراب شوي څراغونه بدل کړئ. مات شوي لینزونه کولی شي رطوبت او دورې دننه کړي، رڼا کمه کړي او د نورو چلوونکو لپاره ځلا زیاتوي. د خپل موټر د مخکې بښینې پاکوونکي په څیر خپل د سر څراغونه هم پاک کړئ؛ چټل د سر څراغونه کولای شي رڼا تر 75 سلنې پورې کمه کړي.

لږ تر لږه په کال کې یو ځل خپل څراغونه وګورئ ترڅو ډاډ تر لاسه کړئ چې دوی په سمه توګه کار کوي. ځینې د سر څراغونه (ډاډټر یا ځانګړي ترتیباتو ته اړتیا لري. د نورو معلوماتو لپاره د خپل مالک لارښود وګورئ. ځینې موټران د ورځې څراغونه لري چې په اتوماتیک ډول روښانه کیږي ترڅو ستاسو موټر د ورځې په اوږدو کې ډیر څرګند شي. د موټر د شا څراغونه او د پارکینګ څراغونه په اتوماتیکي ډول نه روښانه کیږي.

د لمر لوېدو پر مهال خپل څراغونه روښانه کړئ او تر لمر ختو پورې یې روښانه وساتئ. د باران، اوږې، رلی، اوږې ښوېدنې، ورېځې، یا هر هغه وخت چې تاسو لږ تر لږه 500 فوټه مخکې سرک ونه وینئ، له هغوی څخه کار واخلئ.

د جواز پلټ څراغ

یو سپینه رڼا باید د موټر شاته پلټ روښانه کړي، چې تر څو د شپې ولیدل شي.

د تاوېدو اشارې

ستاسو د موټر ټولې د تاوېدو اشارې باید کار وکړي.

منع شوي څراغونه

یوازې ځینې ځانګړي موټران کولای شي وودي څراغونه، فلاش والا څراغونه او چټک ځلېدونکي څراغونه وکاروي:

- د اوږې وهلو ماشینونه، د سرک د ساتنې تجهیزات، او مجاز بیړني وسایل کولی شي وودي څراغونه وکاروي.
- مجاز بیړني موټرونه، د ښوونځي بسونه، د سرک ساتنې تجهیزات، د راکټلو لاریانې، د خدمت موټرونه، او د پټې وسایل کولای شي فلاش والا څراغونه وکاروي.
- د ښوونځي بسونه، د اوږې وهلو موټران، او کلیوالي پوست رسوونکي موټران کولای شي چټک ځلېدونکي څراغونه وکاروي.

مفلرونه يا د غږ کموالي برخه

ټول موټران بايد مفلرونه ولري ترڅو د ناڅاپي يا اوږد لور غږونو، په ځانگړي توگه د تيز سپک چاوديدونکي غږ يا د ماتيدو غږونو مخه ونيسي. د کاربن مونو اکسايډ چاودونو لپاره په منظم ډول مفلر وگورئ.

د شاليد هينداري

ټول مسافر وړونکي موټران بايد د شاليد هنداره ولري. د کرابي بار وړونکي ټرکونو په څير موټرونه، کوم چې د شا کرکي له لاري د ليدو اجازه نه ورکوي، بايد اضافي د اړخ هنداري ولري. د بار وړونکي لاريانو، چې ډيري وختونه د بار وړلو لپاره کارول کيږي، بايد اضافي د اړخ هينداري هم ولري. دا اړخ هنداره تاسو سره مرسته کوي چې په روښانه توگه هر څه ووينئ کله چې مو شاليد هنداره بنده وي.

د څوکی کمربندونه او ايربگونه يا د هوا کڅوړي

ډاډ تر لاسه کړئ چې د ټولو مسافرو لپاره د څوکی کمربندونه پاک او په ښه حالت کې دي. په مینیسوتا کې، ټول موټران بايد کمربندونه ولري، او هر څوک بايد دا وکاروي. ايربگونه د کمربندونه سره کار کوي ترڅو د ټپي کيدو مخه ونيسي مگر د مسافرو د د بهر ايستلو مخه نه نيسي. ډشپورډ له گډوډی څخه پاک وساتئ؛ که چيرې ايربگونه وپرسيرې نو شيان خطرناک کيدی شي.

ټايرونه

ټايرونه بايد ستاسو د موټر وزن ملاتړ وکړي او پر سرک باندي سم وي. ټايرونه په منظم ډول د غوڅونو، چاودونو، مورو، گنجی ځايونو او سوريو لپاره وگورئ. تل يو ښه اضافي ټاير له ځان سره ولرئ او هوا يې ډېر ځله وگورئ. ټايرونه د کانکريټو يا تارکولو په پرتله په کوچنيو ډبريو يا چټلو سړکونو کې لږه نيونه کوي .

ټايرونه هره مياشت تر 1 psi پورې فشار له لاسه ورکولی شي. د ټايرونو فشار ډېر ځله وگورئ او هيڅکله د کمو هوا ټايرونو سره موټر مه چلوئ.

- د خپل موټر توصيه شوي د ټاير فشار د موټر چلوونکي په دروازه کې يا د مالک په لارښود کې په سټيکر باندي ومومئ.
- د موټر چلولو دمخه يا لږ تر لږه درې ساعته وروسته د ټايرونو هوا وگورئ.
- د خپل ټاير په وال (نېزل) کې د فشار گيچ دننه کړئ. گيچ به اندازه شوی psi وښيي.
- اندازه شوی psi د موټر چلوونکي د دروازي دننه يا د مالک په لارښود کې په سټيکر کې د psi سره پرتله کړئ، د ټاير د غاړي ديوال کې د psi سره نه.
- که چيرې اندازه شوی psi له توصيه شوي شميرې څخه پورته وي، نو هوا خوشی کړئ تر هغه چې سره تنظيم شئ. که هوا يې کمه وي، هوا ور اضافه کړئ تر هغه چې مناسب شميرې ته ورسيرې.

• خپل ټایرونه ډیر خلی د زربنت او زیان لپاره وگورئ. که چیرې ژوروالی د یو انچ له شپاړسمې برخې څخه کم وي، نو ټایر غیر قانوني دی. د زربنت چک کولو لپاره د سکی ټیسټ وکاروئ:

- په سکه کې د ابراهام لینکن د بدن سره سکه د خپلې غټې گوتې او شهادت گوتې تر مینځ ونیئ.
- د لینکن سر د ټیر په ژوره کرښه کې ځای په ځای کړئ چیرې چې گیتې تر ټولو ټیټه وي.
- که د لینکن د سر کومه برخه د ټیر په گیتې کې وپوښل شي، ستاسو ټایرونه قانوني او خوندي دي. که چیرې د ټایرونو د گیتو اندازه له دې څخه کمه وي، نو په ناوړه حالتونو کې په سرک باندې ستاسو د موټر نیونه به خورا کمه شي.

مخکې بنیینه او د کرکې بنیینه

د موټر چولو پر مهال باید د کرکې بنیینه او مخکې بنیینه له لارې ستاسو لید روښانه وي او د چاودونو، رنگ بدلولو، بخار، کنگل یا واورې له امله خنډ نشي. د موټر چلونکي او د موټر د مخکې بنیینې تر منځ شیان مه ځړوئ. هغه لیبیلونه او سټیکرونه چې د ایالتي قانون لخوا اجازه ورکړل شوي، لکه د ایالت او ملي پارک سټیکرونه، د خونديتوب تفتیش سټیکرونه او د EZpass وسایل، ستاسو په د مخ شیشه کې لگول کیدی شي.

د نړیوال موقعیت او نورو د ګرځښت سیستمونو نصب کول د مخکې بنیینې د ښکته برخې ته نږدې کیدی شي. د موټر چلونکي د فیډبیک او خونديتوب څارنې تجهیزات د شاته لید هندارې لږ شاته، لږ پورته یا لږ لاندې نصب کیدی شي. مخکې بنیینې نشي کیدای د هغو موادو څخه جوړې شي، وپوښل شي یا جوړیدای نشي چې شیشه ډیر انعکاس کړي یا د دې له لارې تیریدونکي رڼا اندازه کمه کړي.

د 1985 کال د اګست له لومړۍ نېټې وروسته د بغل شیشې هر تټ سیوری چې د غاړې یا شا کرکې بنیینه ته تطبیق شوی وي، باید د لیرد شوي او منعکس شوي رڼا سلنه وښيي. که چیرې دا له 50 سلنې څخه کم رڼا لیردوي یا له 20 سلنې څخه ډیر رڼا منعکس کوي، تاسو کولای شئ دا یوازې د بار وړونکې موټر شاته کرکې بنیینې یا د وین، لیموزین یا د جنازې د خونې لخوا کاروونکې د موټر شاته او اړخ کرکې بنیینه کې وکاروئ.

د مخکې بنیینې پاکوونکي او د کرکې بنیینې کنگل لري کوونکي

هغه موټر چې مخکې بنیینه لري باید د مخکې بنیینې پاکوونکي یې فعال وي. د کرکې بنیینې کنگل لري کوونکي اړین دي ترڅو د کرکې بنیینې او مخکې بنیینه له بخار او کنگل څخه پاکې وساتي.

د تیرونو محافظ یا ساتونکی

مسافر وړونکي موټران باید د تیرونو محافظ نور د تیرونو ساتونکي ولري ترڅو د ټایرونو په واسطه هوا ته د اوبو، خاورې او نورو موادو د غورځیدو مخه ونیول شي.

د سونگ توکو موټر تخنیکونه

خپل موټر په ښه حالت کې وساتئ

- خپل د موټر ماشین په سمه توګه تنظیم کړئ.
- ټایرونه په سمه توګه له هوا ډک وساتئ .
- د سپارښت شوي درجي د موټر میلین څخه کار واخلئ.

په موټره توګه موټر وچلوئ

- په یو سفر کې کارونه پلان او یوځای کړئ.
- په احتیاط سره موټر وچلوئ؛ د سرعت کولو، چټک سرعت او ناڅاپه بریک نیولو څخه ډډه وکړئ.
- د سرعت حد ته پام وکړئ.
- له خپل موټر څخه غیر ضروري درانه توکي لرې کړئ.
- په لویه لاره کې د کروز کنټرول څخه کار واخلئ.
- اضافی گیرونه وکاروئ.
- هر کله چې امکان ولري، عامه ترانسپورت، مشترک موټر، شریک موټر سایکلونه، بایسکلونه وکاروئ یا پیاده لار شئ.

د مینیسوټا ترافیکي قوانین په دې ایالت کې په عامه سړکونو کې د موټر چلولو پر هر چا پلي کيږي. لاندې قوانین ستاسو د موټر کنټرول او چلولو څرنگوالی پوښي.

په ټولو پراخو سړکونو کې، تاسو باید د سړک په ښي خوا موټر وچلوئ پرته له دې چې:

- د بل موټر څخه تیريږي چې په ورته لوري روان وي.
- د سړک ښي اړخ د جوړولو یا ترمیم لپاره تړل شوی وي.
- سړک درې نښه شوي لښونه ولري.
- کله چې نښې نښانې ښيي چې سړک یو طرفه دی.
- کله چې تاسو اړتیا لرئ چې د یو مجاز موټر لپاره چې په سړک ولاړ وي یا ودرول شوی وي موقعیت یا لار بدل کړئ (د لارې بدلولو قوانین).

د سرعت محدودیتونه

څومره چې تاسو تېز موټر چلوئ، هومره لږ وخت لرئ چې په سړک کې پېښو ته غبرگون وښایئ. په تیز سرعت موټر چلول د ټکرونو خطر زیاتوي. تاسو ډیر احتمال لرئ چې په تیز سرعت سره په ټکر کې سخت ټپي شئ یا ووژل شئ.

د سرعت اساسي قانون: د مینیسوټا د سرعت اساسي قانون وایي چې تاسو باید په داسې سرعت موټر وچلوئ چې د اوسني شرایطو لپاره مناسب وي، په شمول د هوا، ترافیک او سړک شرایطو. له ټاکل شوي سرعت حد څخه گړندی موټر چلول غیرقانوني دي. د سرعت اعلان شوی حد په هغه سړک کې اجازه ورکړل شوی اعظمي سرعت دی. په دوه لینه لویو لارو کې چې سرعت یې په ساعت کې 55 میله یا لور وي، تاسو کولی شئ خپل سرعت په ساعت کې 10 میله فی ساعت زیات کړئ کله چې په قانوني ډول له بل موټر څخه تیرېږئ.

د سرعت حد اقل محدودیتونه: ځینې سړکونه د سرعت حد اقل محدودیتونه لري. په نورمالو شرایطو کې د ټاکل شوي لږترلږه سرعت څخه ورو موټر چلول غیرقانوني دي.

د تېرېدو حق: که تاسو په غیرقانوني سرعت سره یوې څلور لارې ته ورسېږئ، نو تاسو د قانوني سرعت سره د موټر چلولو سره تړلی د تېرېدو حق له لاسه ورکوئ.

د عادي شرایطو لاندې د سرعت محدودیتونه (پرته لدې چې په بل ډول د نښو لخوا بنودل شوي وي):

- په ساعت کې 10 میله — په کوڅو کې
- په ساعت کې 30 میله — په ښاري یا ښارگوټو سړکونو کې
- په ساعت کې 55 میله — په نورو ټولو ځایونو کې چې پدې لیست کې مشخص شوي ندي

ځانگړي زونونه یا ساحې:

- د ښوونځي په سیمو کې، کله چې ماشومان شتون ولري، تاسو باید ورو لار شئ.
- په کار یا ساختماني سیمو کې، تاسو باید ورو لار شئ او په احتیاط سره موټر وچلوئ.

تل د سرعت د ټاکل شوي حد مراعت کړئ.

د سرعت محدودیتونه او جریمې

له ټاکل شوي سرعت حد څخه د گړندي موټر چلولو لپاره تاسو جریمه کیدی شئ، که تاسو له ټاکل شوي حد څخه په ساعت کې 20 مایله یا ډیر سرعت سره موټر چلوئ، اضافي جریمې به هم پلي شي. که تاسو په ساعت کې له 100 مایله څخه تیز موټر چلوئ، نو ستاسو د موټر چلولو حق به لږترلږه د شپږو میاشتو لپاره لغوه شي.

کم شوی سرعت

تاسو ممکن د موټر چلولو په ډیری حالتونو کې خپل سرعت کم کړئ. په یاد ولرئ، د سرعت زیاتول ستاسو لید کموي او د ټکر خطر زیاتوي.

کله چې تاسو د بیړني څراغونو سره د ودرېدلی بیړني موټر ته نږدې کیږئ یا ترې تیریدئ نو تاسو باید ورو لار شئ، که تاسو د دې قانون سر غرونه وکړئ، نو د سرعت جریمې سره لږ تر لږه 25 ډالره اضافي اضافه کیږي. د بیرغ لرونکو کسانو، پیاده خلکو، خنډونو، څراغونو، یا په سرک کې د انعکاس کوونکو لپاره ورو لار شئ. تاسو باید په خراب موسم او د سرک خراب شرایطو کې هم ورو ورو موټر وچلوئ.

په تنگو یا کړو سړکونو کې او کله چې یو کور، د غونډی سر یا د اورگادي د تیریدو ځای ته نږدې کیږئ، ورو موټر وچلوئ. په جغل لرونکو یا خټو سړکونو کې، تاسو باید چې ورو لار شئ، ځکه چې درول یې ډیر وخت نیسي، او د راگرځېدو پرمهال د چپه کېدو امکان یې شتون لري.

په پلونو کې د سرعت محدودیتونه

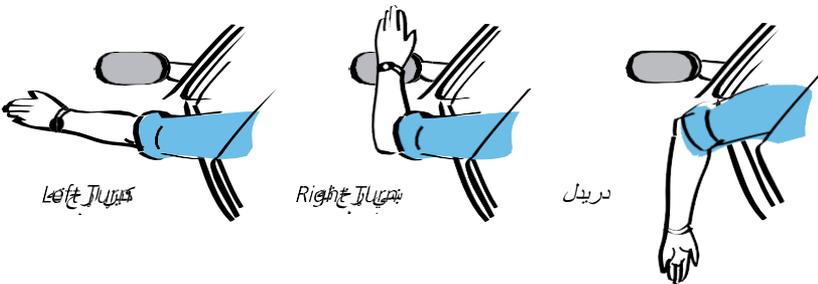
په پلونو باندې د ځانگړو سرعت محدودیتونو او "د نه تېرېدو" نښو ته پام وکړئ او مراعت کړئ.

اشاره لگول

کله چې تاسو غواړئ لین بدل کړئ یا تاو شئ، نو خپل اشاره ولگوئ ترڅو نورو موټر چلوونکو ته خبر ورکړئ. لږ تر لږه 100 فوټه مخکې له دې چې تاو شي، خپل اشاره ولگوئ. تر هغه وخته پورې چې تاسو تاویدنه یا د لین بدلون بشپړ نه کړئ، د اشارې لگول جاري وساتئ.

د لاس او مټ اشارې

د ورځې په رڼا کې، تاسو کولی شئ د لاس او مټ اشارې د راگرځېدو د اشارې سربیره یا پرځای یې وکاروئ. د شپې یا د موټر چلولو پرمهال د لاس اشارو څخه کار مه اخلئ چې نور موټر چلوونکي ستاسو د لاس اشارو لیدلو څخه منع کوي.

د ترافیک لینونه

د ترافیک لین د سرک یا لویې لارې یوه برخه ده چې دومره پراخه وي چې موټر یا د موټرو قطار پکې په خوندي ډول حرکت کوي. کله چې تاسو په کوم سرک یا لویه لاره موټر چلوئ، تاسو په ترافیکي لین کې یاست. لارې تل نښه شوي نشي کېدای، خو که په نښه شوي وي یا نه وي، دوی شتون لري. تاسو باید په یوه لین کې پاتې شئ پرته لدې چې له چې د لین نښې او بدلی یا پراخي وي.

د لینونو بدلول

تاسو اکثر اړتیا لرئ چې د تاوېدو، ترافیک سره یوځای کېدو، یا د موټر چلولو نور فعالیتونه ترسره کولو لپاره ترافیکي لینونه بدل کړئ. ترافیکي لین بدلول خطرناک کېدی شي او باید په احتیاط سره ترسره شي. د خوندي پاتې کېدو لپاره، ډاډ ترلاسه کړئ چې تاسو د خپل موټر په څنګ، شا او مخکې کې ځای لرئ مخکې له دې چې بل لین ته لار شئ. خپل سر تاو کړئ ترڅو هغه لین ووبښئ چې تاسو ورته د خپل موټرو لپاره ځئ. یوازې په هندارو تکیه مه کوئ؛ ممکن له لید څخه پټ ساحه کې موټران شتون ولري.

د لید پټه ساحه

د لید پټه ساحه ستاسو د موټر شاوخوا سیمې دي چېری چې ستاسو لید بند وي. کله چې په دې ځایونو کې یاست، تاسو په خپلو شاته لید یا اړخي هندارو کې پیاده چلونکي یا نور موټران نشئ لیدلی. ستاسو د موټر ډیزاین او د چټ ستنو موقعیت ستاسو لپاره هغه ځایونو موقعیت ټاکي چې تاسو یې نه وینئ. چټل مخکې بښینه او ځلیدونکي څراغونه هم کولی شي لنډمهاله د لید پټه ساحه رامنځته کړي.

معلوم کړئ چې ستاسو د لید پټه ساحې چېرته دي. مخکې له دې چې لین بدل کړئ یا وګرځئ، ژر تر ژره خپل سر وګرځوئ ترڅو پټ شوي پیاده کسان یا موټران ووبښئ. د نورو موټر چلونکو د لید په پټه ساحو کې له موټر چلولو څخه ډډه وکړئ. په ځانګړي ډول د سوداګریزو موټرو ته نږدې د موټر چلولو پر مهال د لید پټو ساحو څخه خبر اوسئ.

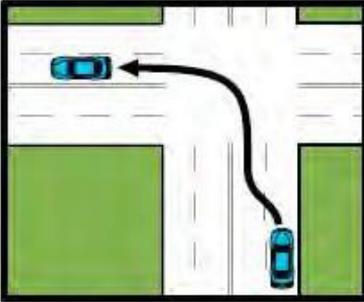
تاویدنی

هغه موټر چلوونکي چې په ناسم ډول تاویري د ډېرو ترافیکي پېښو لامل کېږي. ډیر وخت مخکې په خوندي ډول سم لین ته لار شئ له هغه ځای څخه چې تاسو به ترې واقعي تاویرئ.

- د تاوېدو دمخه ورو شئ. له هر څه مخکې لږ تر لږه 100 فوټه مخکې خپله اشاره ولگوئ.
- اشارې پیاوړه ټنگ کوونکو او موټر چلوونکو ته خبر ورکوي چې تاسو څه کول غواړئ.

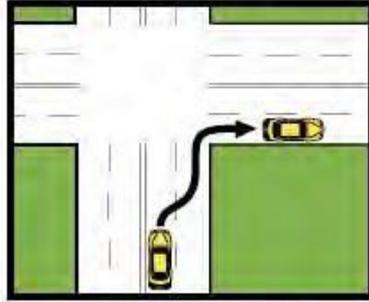
د
ترافیک
ک
قوانین
او د
موټر
چلول

کین اړخ ته تاویدنی

کین اړخ ته تاویدنه: د خپل شاته ترافیک له کتلو او د اشارې لکولو وروسته، مرکزي کرښې ته نږدې لین ته لار شئ. که چیرې د لینونو نښه کولو لپاره کرښې نه وي، خپل ټه موټر د سړک د مرکز نښې خوا حرکت ورکړئ. د هر څه دمخه نښې او کین اړخ ته وگورئ. د اړتیا په صورت کې نورو ته د لارې لومړیتوب ورکړئ. شټیرینګ په لاس سره وگرځوئ، او د مرکزي کرښې په نښې خوا کې په لومړي بڼې کې تاو شئ.

ښي اړخ ته تاویدنی

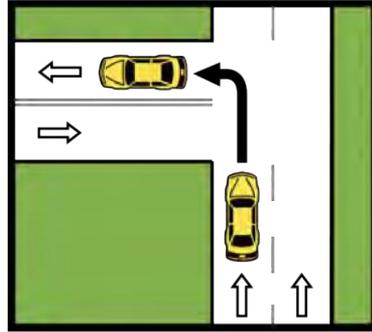
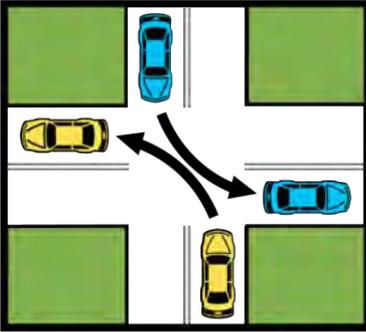

ښي اړخ ته تاویدنه: د خپل شاته ترافیک له کتلو او د اشارې له کولو وروسته، ښي اړخ ته نږدې شئ. له هر څه دمخه نښې او کین اړخ ته وگورئ. د اړتیا په صورت کې نورو ته د لارې لومړیتوب ورکړئ. شټیرینګ وپل په لاس سره وگرځوئ، او د سړک د غاړې په لین کې تاو شئ.

له یو طرفه سرک څخه دوه طرفه سرک ته

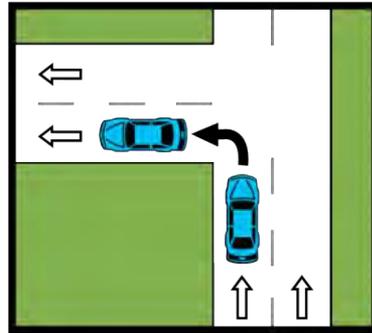
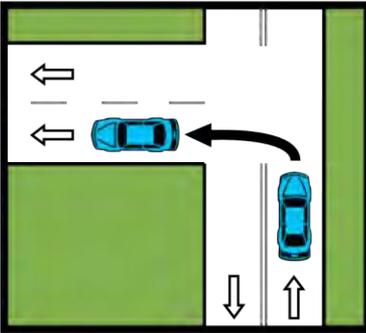
دوه نږدې کین اړخ ته تاوېدنې

د
ترافی
ک
قوانین
او د
موټر
چلول

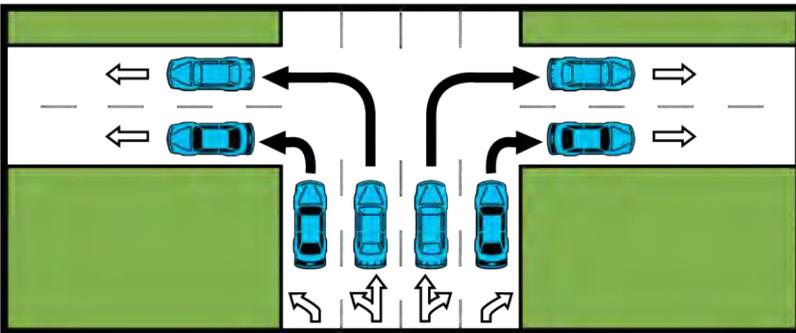

له دوه طرفه سرک څخه یو طرفه سرک ته

له یو طرفه سرک څخه یو طرفه سرک ته

څو تاوېدنې لښونه

څو تاوېدونکې لښونه: که چیرې د دوو یا ډیرو تاوېدونکو لښونو لپاره نښې یا د لین نښې شتون ولري، نو د تاوېدنې پرمهال په خپل لین کې پاتې شئ.

- د تاویدو انتظار کولو پرمهال، خپل ټیرونه مستقیم وساتئ او خپله پښه پر بریک ونیسئ. که ستاسو موټر له شا څخه وانښلی شي، نو احتمال یې کم دی چې تاسو په راتلونکي ترافیک کې ښکېل شئ.
- تر هغه چې تاو شوي نه یاست اشارې لگولو ته دوام ورکړئ.
- له غلط لین څخه ناڅاپه تاویدنه مه کوئ.
- په هغه سړک کې چې تاسو یې د ننوتلو پلان لرئ، ترافیک یا خنډونو ته پام وکړئ.
- تل خپل تاویدنه په سم لین کې پای ته ورسوئ.
- که ستاسو په مخ کې موټر د کپڼ لوري ته د ګرځېدو اشاره کوي، نو سرعت ورو کړئ او د درولو لپاره چمتو اوسئ.
- کله چې د راتلونکي ترافیک سره د شنه څراغ په وخت کې کپڼ اړخ ته د ګرځېدو انتظار کوئ، خپل موټر په هغه څلور لارې کې ځای په ځای کړئ چېری چې ستاسو بدن د سړک د کرښې سره مساوي وي. تاسو ممکن یوازې هغه وخت وګرځئ کله چې څراغ ژیر شي.

د
ترافی
ک
قوانین
او د
موټر
چلول

د سور څراغ روښانیدل

بڼې اړخ ته تاویدنه

په ډېرې څلور لارو کې، تاسو کولی شئ بڼې خوا ته تاو شئ پداسې حال کې چې د ترافیک څراغ سور وي. ډاډ تر لاسه کړئ چې تاسو په سمه لین کې یاست او په بشپړ ډول ودرېږئ. که چېرې "په سور څراغ کې مه تاوېږئ" نښه وي نو مه تاوېږئ. په ټولو خواوو کې پیاده تګ او ترافیک ته وګورئ ترڅو ډاډ تر لاسه کړئ چې ستاسو لاره روښانه ده. د راتلونکو موټرو څخه څارنه وکړئ چې ستاسو په مخ کې کپڼ اړخ ته تاوېږي. ځینې وختونه راتلونکي ترافیک به ستاسو د څراغ شنه کیدو دمخه شین د تیریدو نښه ولري.

کپڼ اړخ ته تاویدنه

تاسو کولی شئ د یو طرفه سړک څخه بل یو طرفه سړک ته کپڼ اړخ ته وړوئ پداسې حال کې چې د ترافیک څراغ په ځینو شرایطو کې سور وي. مخکې له دې چې وګرځئ، په بشپړ ډول ودرېږئ، ډاډ تر لاسه کړئ چې څلور لارې پاکې دي او د پیاده تګ یا موټرو لپاره مناسبې دي. ترافیک ته باید اجازه ورکړل شي چې په هغه لوري حرکت وکړي چې تاسو په تاوېږئ.

کله چې سور څراغ روښانه وي:

- د ترافیک او پیاده تګ لپاره ودرېږئ.
- که چېرې د "په سور څراغ کې مه تاوېږئ" نښه لګول شوی وي، نو تاسو باید شنه څراغ ته انتظار وکړئ.

څلور لارې

چوکونه یا څلور لارې د ترافیکو جریان ښه کولو او د عادي څلور لارې تمخایونو په پرتله خوندي څلور لارې چمتو کولو لپاره ډیزاین شوي دي. کله چې څلور لارو ته نږدې کیږئ:

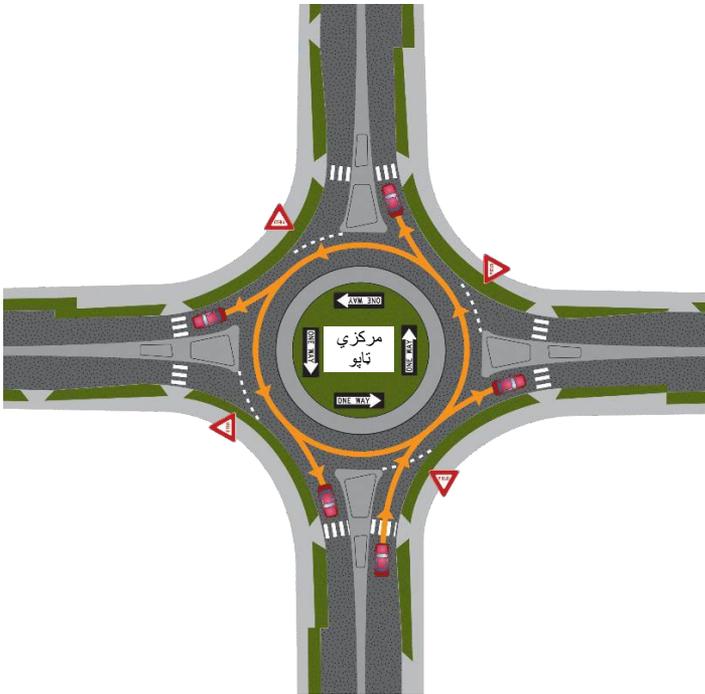
- کله چې ورسپړئ ورو شئ.
- د څو لینونو څلورو لارو لپاره، د ننوتلو دمخه سم لین غوره کړئ.
- له سړک څخه د تېرېدونکو پلې تګ او بایسکل چلونکو لپاره ودرېږئ.
- د هغو نښو یا نښانونو لپاره پام وکړئ چې ځینې حرکتونو ته اړتیا لري یا منع کوي.

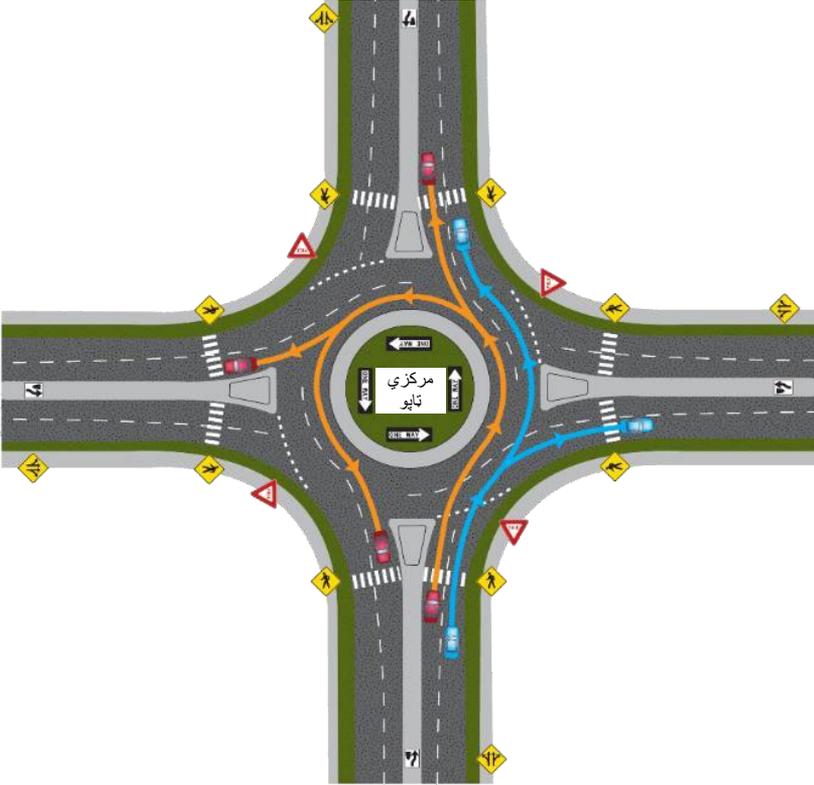
کله چې څلور لارو ته ننوځئ:

- هغو موټرو ته چې دمخه په څلور لارو ته ننوځئ ورته ودرېږئ. مه ننوځئ تر هغه چې له کین اړخ څخه ټول ترافیک لار نه شي.
- د ساعت مخالف لوري موټر وچلوئ؛ تر هغه چې تاسو خپل د وتلو لارې ته ورسېږئ.
- د څلور لارې دننه مه درېږئ، سرعت مه اخلئ، یا لینونه مه بدلئ.
- که چیرې یو بېرني موټر راشي، نو سمدلاسه له څلور لارې څخه ووځئ او بیا ودرېږئ.

د لویو موټرو لپاره:

- یو موټر چې له 40 فوټو څخه اوږد وي، له 10 فوټو څخه پراخ وي یا کوم بل ګډ موټر، پداسې حال کې چې د نورو ترافیکو څخه محتاط وي، ممکن د اړتیا په صورت کې د څلور لارې څخه د تیریدو لپاره له لین څخه منحرف شي.
- په څو لینه څلور لارې کې، که چیرې دوه لوی موټران په ورته وخت کې نیږدې راشي او تیریرېږي، نو بېخي خوا ته موټر چلونکی باید په کین اړخ کې موټر ته لاره ورکړي، سرعت کم کړي یا که اړتیا وي ودرېږي.

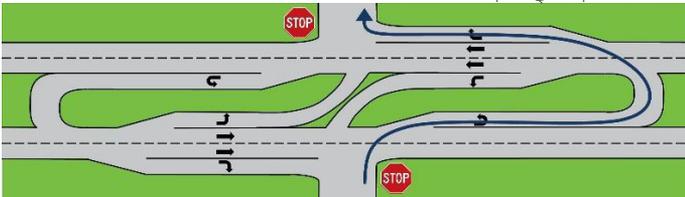

د
ترافې
ک
قوانین
او د
موټر
چلول

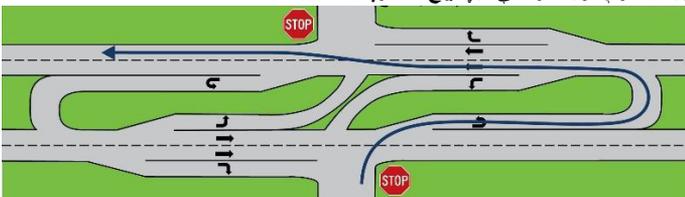
J - ټاوبڼې (J-turns)

J-turns د څلورو لاینونو ویشل شویو لویو لارو په اوږدو کې د پراخو ټکرونو له امله د مرگ ژوبلې او ټپي کېدو کمولو لپاره کارول کېږي.

د J-turn په کارولو سره د ویشل شوی لوی لارې څخه تیریدل

د J-turn په کارولو سره په ویشل شوی لویه لاره کې کین اړخ ته ټاوبدل

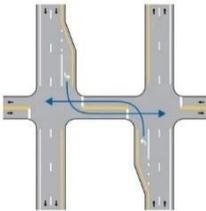
په J-turn کې، هغه موټر چلونکي چې د ویشل شوي لويې لارې ته نږدې کيږي تل ښي خوا ته تاوېږي. د لويې لارې څخه د تیریدو یا له اړخ کوڅې څخه کین اړخ ته د ګرځیدو لپاره:

1. په بشپړه توګه ودرېږئ.
2. په لویه لاره ښي خوا ته وګرځئ.
3. ټاکل شوي کین اړخ ته د تاوېدو لین ته ننوځئ چې د منځنۍ پرانیستې په لور ځي او U-تاوېدنه (U-turn) بشپړ کړئ.

کله چې ښي اړخ ته تاو شئ، تاسو له دواړه لینونو څخه تیریدلای شئ او په یو حرکت د کین اړخ تاوېدني لین ته تللای شئ کله چې دا کار خوندي وي. دا د ویشل شوي لويې لارې په اوږدو لینونو کې مصرفیدونکي وخت کموي. د U-turn بشپړولو پر مهال، تاسو باید د راتلونکي ترافیک ته لاره ورکړئ او که اړتیا وي د ویشل شوي لويې لارې ته د ننوتلو دمخه ودرېږئ.

ویشل شوي لويه لاره

د کلیوالي ویشل شوي لويې لارې څخه تیریدل خطرناک کیدی شي. که چیرې د دواړو سرکونو ترمنځ کافي ځای وي، تاسو کولی شئ د یوې نیمې برخې څخه تیر شئ او په مینځ کې انتظار وکړئ تر هغه چې د دویمې نیمې برخې څخه د تیریدو لپاره خوندي وي. که چیرې له دواړو خواوو څخه ترافیک نه وي، نو تاسو کولی شئ د خوندیتوب په صورت کې د دواړو سرکونو څخه تیر شئ. کله چې د سرکونو ترمنځ انتظار کوئ، د مرکز ښي خوا ته پاتې شئ.

کله چې په ویشل شوي لويه لاره کې کین اړخ ته وګرځئ، نو د مستقیم تیریدو په څیر ورته کرنلاره وکاروئ. ډاډ تر لاسه کړئ چې د راتلونکي ترافیک لپاره کافي ځای شتون لري، نو تاسو د تاوېدو وروسته د سرعت لوړولو په وخت کې د دوی مخه نه نیسئ.

U - تاوېدني (U-Turns)

د U تاوېدنه د 180 درجې ګرځېدل دي چې ستاسو د سفر لوري بیرته راګرځوي. U-turn مه ترسره کوئ پرته له دې چې تاسو دا کار د نور ترافیک د ګډوډولو پرته کولی شئ. "U-Turn نه" نښې هغه ځایونه په ګوته کوي چېرې چې د U-Turn کولو اجازه نشته. تاسو باید په د آیالاتونو ترمنځ په لويو لارو کې U-Turn ونه کړئ. دوی د غونډیو سرونو ته نږدې او په هغو منحنۍ سرکونو کې هم غیرقانوني دي چېرې چې نور موټر چلونکي تاسو له 1000 فوټه لرې څخه نشي لیدلی.

کله چې اړتیا وي، په هغه سرک چې دوه یا ډیر لینونه په ورته لوري کې وي، موټر چلونکي کولی شي موټر تر ټولو لرې لین ته واړوي او په لنډمهاله توګه د اوږې څخه کار واخلي ترڅو U-turn واخلي.

د ښي لاس لین د سفر

- کله چې په خپل لوري د یوه لین سره په سرک موټر چلوئ، که تاسو دومره ورو خۍ چې د ترافیک خطر رامنځته کړي، نو تاسو باید د سرک ښي لاس غاړي یا ځنډې ته څومره چې امکان ولري نږدې موټر وچلوئ.
- په هغو لویو لارو کې چې په ورته لوري کې له یو څخه ډیر لینونه لري، کله چې شتون ولري په ښي لاس لین کې موټر وچلوئ. که تاسو په کین اړخ کې یاست، کله چې عملي وي نو له لین څخه بهر وځۍ ترڅو بل موټر ته اجازه ورکړئ چې تیر شي. د دې قاعدې استثنایي دا دي:
- کله چې په ورته لوري کې بل موټر وړاندې کېږي او تیرېږي.
  - کله چې په څلور لارې یا شخصي سرک یا موټر چلولو لاره کې د کین اړخ ته د ګرځېدو لپاره چمتووالی ونیسئ.
  - کله چې په کین اړخ کې د لوی لارې، آزاد لارې، یا د آیالاتونو تر منځ له لارې څخه د وتلو لپاره چمتووالی ونیسئ.
  - کله چې یو مجاز بېرني موټر چلوئ.
  - کله چې د ترافیک کنټرول رسمي وسیلې، د سولې افسر یا د لویې لارې په کاري ساحه کې لارښوونه وشي.

تېرېدل

- ناسم تېرېدل د ډېرو ټکرونو لامل کېږي. په شپه کې د تېرېدو پر مهال، کله چې څرګندتیا کمزوری وي، او کله چې سرک ښوېند وي، ډېر محتاط اوسئ.
- په دوه لینه سرکونو کې چې د تېرېدو اجازه لري او ترافیک په دواړو خواوو کې حرکت کوي، تاسو ممکن د هغو موټرو په کین اړخ کې تیر شئ چې ستاسو په وړاندې دي. د بشپړ تېرېدنې لپاره د سرعت له حد څخه مه تېرېږئ. په هرصورت، په دوه لینه لویو لارو کې چې د سرعت حد یې په ساعت کې 55 میلې یا لور وي، د سرعت حد په ساعت کې 10 میلې زیاتېږي کله چې تاسو په قانوني ډول په ورته لوري کې له بل موټر څخه تېرېږئ.
- کله چې د تېرېدلو لپاره چمتووالی ونیسئ:

- ډاډ ترلاسه کړئ چې ستاسو د موټر او راتلونکي ترافیک تر منځ خوندي واټن شتون لري.
- خپل شاته وګورئ ترڅو وګورئ چې نور موټر چلونکي له تاسو څخه د تېرېدو لپاره چمتووالی نیسي.
- کله چې بل موټر چلونکی هڅه کوي چې له تاسو څخه تېر شي، په خپل لین کې پاتې شئ او سرعت مه زیاتوئ.
- د تېرېدو لپاره کین لین ته له تګ دمخه کین لوري ته د ګرځېدو سیګنال وکاروئ. د تېرېدو وروسته او ښي لین ته د راستنېدو دمخه ښي لوري ته د ګرځېدو اشاره ولگوئ. کله چې تاسو په خپل شاته لید هنداره کې ټول هغه موټر وویښئ چې تاسو ترې تېر شوی یاست، نو ښي لین ته بیرته راشئ. تاسو باید د سرک ښي اړخ ته بیرته راشئ مخکې لدې چې د راتلونکي موټر څخه 100 فوټه فاصله ولرئ.

له هغو ځایونو څخه مه تېرېږئ چې د "د تېرېدوسیمه نه" نښه خورند شوي وي یا چېرې چې ستاسو د مرکزي کرښې په اړخ کې یوه جامده ژیره کرښه وي. دوه ګونی جامدې ژیرې کرښې پدې معنی دي چې په دواړو لوریو کې د تېرېدو اجازه نشته.

- په یو کوروالی یا غونډۍ کې چیرې چې تاسو لږ تر لږه 100 فوټو پورې مخکې لاره په واضح ډول نشئ لیدلی.
- د څلور لارې، لاندې لار، ټولن یا د اورګاډي پټلۍ له تېرېدو څخه 100 فوټه لرې.
- کله چې تاسو له مخالف لوري څخه ستاسو په لور د راتلونکي موټر سره مخ کېږئ.

په بني خوا تېرېدل

- یو موټر چلونکی یوازې د لاندې شرایطو لاندې د بل موټر په بني خوا تېرېدلی شي:
- کله چې دا کار خوندي وي. د بایسکل په لین کې، په غاړه، یا د بیاډه لارې یا د سرک له اصلي برخې څخه د موټر چلولو له لارې مه تېریږئ.
  - کله چې هغه موټر چې تاسو ترې وړاندې کیږي کین اړخ ته تاوېږي یا د تاوېدو په حال کې وي.
  - په یو سرک یا لویه لاره کې چې کافي ځای ولري ترڅو په هر لوري کې د دوه یا ډیرو لینونو موټرو تګ راتګ ته اجازه ورکړي.
  - په یو طرفه سرک یا هر هغه سرک چې ترافیک یوازې په یو لوري کې حرکت کوي. تاسو یوازې هغه وخت په بني خوا تېرېدلی شئ که چیرې کوم خنډونه نه وي او سرکد حرکت کونکو موټرو د دوو یا ډیرو لینونو لپاره کافي پراخه وي.

شاته تلل

- په لویو لارو یا لویو سرکونو کې د شاته تګ اجازه نشته، پرته له هغه چې بېرني موټران په دنده وي. په عامه سرکونو کې شاته تلل د بي پروایۍ یا بي احتیاطۍ موټر چلولو له امله جریمه کېدای شي.

که تاسو باید د موټر چلولو له لارې څخه بیرته عامه سرک ته راوځئ، بیرته نږدې لین ته لار شئ او له هغه ځایه مخکې لار شئ. هیڅکله بیرته د ترافیکو لینونو ته مه ځئ یا ترې پورې مه اوږئ پرته لدې چې تاسو ډاډه یاست چې دا خوندي دی.

مخکې لدې چې تاسو شاته لار شئ:

- د خپل موټر شاوخوا وګرځئ ترڅو ډاډ ترلاسه کړئ چې هیڅ شی بي شاته نه وي.
- مخ، اړخونو او شا بي وګورئ.
- د شاته تګ پرمهال له شا کړکۍ څخه کتلو ته دوام ورکړئ. یوازې په خپلو هندارو یا د شا کیمري باندې تکیه مه کوئ.
- ورو ورو بیرته نږدې ترافیک لین ته لار شئ.

پارکینګ یا د موټرونو د ودرولو ځای

کله چې تاسو موازي موټر ودروئ، ستاسو د موټر ټایرونه د سرک غاړې ته تر ټولو نږدې باید د سرک له غاړې څخه له 12 انچو څخه زیات نه وي. مخکینی ټایرونه د غاړې په لور وګرځوئ، موټر په پارکینګ کې ځای په ځای کړئ او د پارکینګ بریک ولګوئ. په دې توګه، که موټر له پارکینګ څخه راوځي یا بریکونه ناکامه شي، ټایرونه به بي د سرک غاړې یا له سرک څخه بهر ګرځولو کې مرسته وکړي، نه په ترافیکي لین کې.

په لاندې سیمو کې د موټر ودرولو اجازه نشته:

- د څلور لارو دننه.
- په پياده لاره يا پلي لاره کې.
- په يوه څلور لارې کې په پياده لاره کې 20 فوټه دننه .
- عامه سړک په غاړه د هر ځلېدونکي څراغ، د تمخای نښې يا د ترافیک کنټرول سيگنال په 30 فوټه کې دننه..
- د اورگادي پټلۍ پورې وتني تر ټولو نږدې اورگادي په 50 فوټه کې دننه.
- د اور وژنې د اوبو نل په 10 فوټه کې دننه.
- که ستاسو موټر د ترافیک په لاره کې وي، له کيندلو ځای يا خنډ څخه د سړک په څنګ کې يا پورې .
- د خصوصي لارې د کوڅې په پای کې.
- په هر پل.
- د هر لويې لارې ټونل دننه.
- هر هغه موټر چې د ترافیک په اړخ کې د سړک په غاړه يا د لويې لارې په څنډه کې ولاړ وي. دا د "ډبل پارکينګ" په نوم پيژندل کيږي.
- د هغه سړک غاړې تر څنګ چې ژير رنگ شوی وي يا چيري چې د "پارکينګ منع" رسمي نښې ځرول شوي وي.
- د پوستي باکسونو مخې ته (د بنار/سيمه ايزو مقرراتو ته مراجعه کوي).

له پارک شوي موټر څخه د وتلو څرنگوالی

کله چې تاسو د سړک په غاړه ودرېدلی یاست یا مو موټر پارک کړی وي، نو هيڅ دروازه مه خلاصوئ تر هغه چې تاسو کتلي وي ترڅو ډاډ تر لاسه کړئ چې دا خوندي دی او د نور ترافیک سره به مداخله ونکړي. هغه موټرونه، موټر سايکلونه، بايسکل چلونکي او پياده خلک وگورئ چې ممکن ستاسو موټر ته نږدې وي. د مسافرو د بارولو يا کښته کولو لپاره ترافیک ته نږدې دروازه له اړتيا څخه ډيره خلاصه مه پرېږدئ.

په غونډۍ کې پارکینګ یا د موټر درول

کله چې د ولاړ موټر مخکینی برخه له وړې سیمې څخه کښته لور ته اشاره کوي، نو تیزونه باید د سرک د غاړې په لور وگرځول شي.

کله چې د ولاړ موټر مخکینی برخه وړې سیمې ته اشاره کوي، او د سرک غاړه شتون لري، تیزونه له سرک غاړې څخه لري وگرځول شي.

کله چې د ولاړ موټر مخکینی برخه پورته خوا ته اشاره کوي، او هیڅ د د سرک لوره غاړه نه وي، نو تیزونه باید د سرک د غاړې په لور وگرځول شي.

موازي پارکینګ

د ترافی ک قوانین او د موټر چلول

1 که موټر مخکې وي او ښاړخوا یو نیم فوټ لري وي، ودریږئ.

2 ټیږ په چټکۍ سره ټیږ خوا ته وگرځوئ، ورو ورو شاته راشئ.

3 کله چې موټر له مخکې څخه رې شي، ټیږ په چټکۍ سره کښ اړخ ته وگرځوئ او ورو ورو شاته راتلو ته دوام ورکړئ.

4 ټیږ په چټکۍ سره ټیږ خوا ته وگرځوئ او د ځای په مرکز کې د سرک غاړې ته کښ کړئ.

د لویې لارې پارکینګ

که تاسو په ایالتی لویو لارو یا ازادو لارو کې موټر دروئ، نو تاسو باید خپل موټر د سرک له اصلي برخې څخه لرې پارک کړئ. که ستاسو موټر نشي منقل کېدای، نو د نورو چلوونکو د زیان او خرابتیا د مخنیوي لپاره د لیدلو وړ نښانونو یا اشارو څخه کار واخلئ.

که تاسو د شپې په لویه لاره کې موټر ودروئ - یا هر وخت څراغونو ته اړتیا وي، تاسو باید لږترلږه یو سپین یا ژر مخکیني څراغ او یو سور د موټر د پای څراغ په خپل موټر کې روښانه کړئ. دواړه څراغونه باید لږ تر لږه له 500 فوټو څخه څرګند وي. د نورو موټر چلوونکو د خبرتیا لپاره د پارکینګ څراغونو یا د خطر د خبرداري څراغونو څخه کار واخلئ. په پارک شویو موټرو کې د څراغونو رڼا نیټې وړانګې ته تنظیم کړئ.

د مسافرو خونديتوب

د موټر چلوونکي په توګه دا ستاسو مسؤلیت دی چې د ټولو مسافرو خونديتوب ډاډمن کړئ. ټینګار وکړئ چې هر څوک د څوکی کمربندونه وتړي. تاسو باید ډاډ تر لاسه کړئ چې ماشومان د عمر سره سم د ماشومانو د مخنیوي سیستم کې تړل شوي دي.

د څوکی کمربند قوانین

د څوکی کمربند ستاسو په موټر کې تر ټولو مهمه د خونديتوب وسیله ده. په مینیسوټا کې، ټول موټران باید کمربندونه ولري، او هر څوک به باید هغه وکاروي. تاسو د موټر چلوونکي په توګه او ستاسو ټول مسافر، په شمول د هغو کسانو چې په شا څوکی کې دي، باید په سمه توګه تنظیم شوی او ټینګ شوی د څوکی کمربند وتړئ. د قانون پلي کونکي یوازې د څوکی کمربند سرغړونې لپاره موټر چلوونکي ودرولي شي. که تاسو د څوکی کمربند نه اغوندئ، لاندې ټکي په پام کې ونیسئ:

- په ټکر کې ستاسو د وژل کېدو یا ټپي کېدو چانس څلور چنده زیات دی.
- تاسو په یو ټکر کې ووژل وژل کېدئ شئ حتی که سرعت مو په ساعت کې 12 میلې وي.
- د څوکی کمربندونه د ټکر په صورت کې د مسافرو د بهر ایستلو مخه نیسي. هغه خلک چې له موټرو څخه غورځول کېږي احتمال لري چې مړه شي یا جدي ټپیان شي.

په قانوني توګه په لاندې مواردو کې تاسو د څوکی کمربند تړل ته اړ نه یاست که تاسو:

- کله چې مسافر وړونکي موټر رپورس (شاتې) چلوئ.
- په هغه څوکی کې چې ټول د څوکی کمربندونه د نورو مسافرو لخوا کارول کېږي.
- د طبي دلایلو لپاره د ډاکټر څخه لیکلې سند درلودل.
- په داسې کار کې بوخت یاست چې په مکرر ډول له موټر څخه د وتلو او ننوتلو سره تړاو لري، تر هغه چې تاسو په ساعت کې له 25 میلو څخه ګرندی موټر موټر ونه چلوئ.
- د امریکا د پوستي خدماتو لپاره د پوستي رسولو یو کلیوالي شرکت.
- د کرنې په کار کې د بوختیا په وخت کې په باروړونکي لاری کې موټر چلول یا سپاره کیدل.
- د 1965 کال د جنوري له لومړۍ نیټې څخه مخکې جوړ شوی موټر چلول.

د ترافیک
قوانین او
د موټر
چلول

د څوکی کمربندونه په سمه توګه وکاروئ

- که تاسو د غېر او اوږي کمربند دواړه یوځای وکاروئ، نو د موټر له ټکر څخه د ژوندي پاتې کېدو احتمال ډېر دی.
- **د غیر کمربند:** د غېر کمربند داسې تنظیم کړئ چې ستاسو د ټوټې پورتنۍ پټونانو هډوکو ته په سمه توګه برابر شي. دا باید هیڅکله ستاسو د معدې یا ستاسو د معدې په نرمې برخې د پاسه ځای پر ځای نه شي.
- **د اوږي کمربند:** د اوږي کمربند داسې تنظیم کړئ چې ستاسو په سینه او ستاسو د اوږي په مینځ کې په سمه توګه برابر شي.
- کله چې په سمه توګه ځای پر ځای شي، د سبټ بیلټ د ټکر په صورت کې د تپي کېدو احتمال ډېر کم دی.

د تېڅور ماشومانو او ماشومانو د خونديتوب څوکی قوانین

په ډېری موټرو کې شاته څوکی تر ټولو خوندي ځای دی. که چېرې شتون ولري، له 13 کلونو څخه کم عمر لرونکي ماشومان باید په شاته سپاره شي. د موټر څوکی او پیاوړی کورنکي څوکی، چې د ماشومانو د خونديتوب د مخنیوي سیستمونو په نوم هم پیژندل کېږي، باید په قدرالي کچه تصویب شي او د جوړونکي لارښوونو سره سم نصب شي.

- د دوو کلونو څخه کم عمر لرونکي ماشومان باید د موټر شاته مخ لرونکي څوکی کې سپاره شي تر هغه چې دوی د موټر څوکی وزن یا لوړوالی حد ته ورسېږي. که چېرې دوی د موټر څوکی لپاره ډېر دروند یا ډېر لوړ وي، نو دوی باید د موټر مخکې مخ لرونکي څوکی ته واړوي. کله چې دوی دوه کلن شي، که چېرې دوی له قد او وزن دواړو حدودو څخه کم وي، دوی باید د موټر شاته مخ لرونکي څوکی کې پاتې شي تر هغه چې دوی د څوکی لپاره ډېر لوړ یا درانه نه وي.

- هغه ماشومان چې له دوو کلونو څخه زیات عمر لري او د موټر شاته مخ لرونکي څوکی د قد یا وزن له حد څخه تېرېږي باید د موټر مخکې مخ لرونکي څوکی کې کښېني تر هغه چې دوی د لوړوالي یا وزن حد ته ورسېږي (معمولا 40-60 پونډه، د جوړونکي پورې اړه لري).

- له څلورو څخه تر نهو کلونو پورې ماشوم باید د پیاوړی کورنکي څوکی څخه کار واخلي او که چېرې دوی د موټر څوکی لپاره ډېر لوړ یا ډېر درانه وي نو د خونديتوب کمربند سره خوندي شي.

- کله چې یو ماشوم نهه کلن وي، یا د پیاوړی کورنکي د وزن یا قد له حد څخه تېرېږي، نو باید له پیاوړی کورنکي څوکی پرته کښېني او د کمربند سره خوندي شي.

د ماشومانو د مسافرو د خونديتوب نورې لارښوونې

- هغه د خونديتوب څوکی مه کاروئ چې د ټکر ښکار شوی وي.
- د ماشومانو د مخنیوي سیستمونه د تولید له نېټې څخه شپږ کاله وروسته ختمېږي. په ځینو څوکیو باندې د پای ته رسېدو ځانګړې نېټه لیکل شوي وي. که چېرې نېټه نه وي لیست شوی، نو د شپږ کلني سپارښتنه تعقیب کړئ.
- هیڅکله د فعال ایبرېګ مخې ته د ماشومانو شاته څوکی مه ردئ.
- په موټر کې د سفر پرمهال ماشومان د مسافر په غېر کې مه ردئ.
- ماشومان باید د لارې یا سټیشن واګون د بار وړلو په ساحه کې سفر ونه کړي.

ماشومان هیڅکله په موټر کې بی ساتني مه پریردئ

- هیڅکله ماشومان یا زیانمنېدونکی لویان په موټر کې یوازې مه پریردئ. دلته ځینې خطر و نه دي چې پېښېدای شي:
- بی پاملرنې سپرلی له موټر سره مشغولېدای شي او د ټکر لامل کېدای شي.
  - د موټر دننه تودوخه خطرناک حد ته رسېدلی شي، چې د تودوخې یا یخنی له امله د مرگ یا جدي ټپي کېدو لامل کېدی شي.
  - موټر د چا لخوا غلا کېدی شي یا ماتېدای شي چې خبر نه وي چې پکې سپرلی ده.
  - یو څوک کولی شي موټر ته ننوځي او سپرلی وټینتوي یا یې زیانمن کړي.

خپل موټر بی ساتني پرېښودل

له غلا څخه ځان وساتئ. خپلې دروازي قلف کړئ او خپلې کيلې له ځانه سره یوسئ. موټر چالومه پرېږدئ او کيلې یې په په چلو موټر کې دننه مه هېر وئ. په موټر کې قيمتي شيان، یا هغه څه چې ارزښتناک بشکاري، مه پریردئ.

د څارويو خونديتوب

تاسو په خپل موټر کې د څارويو د خونديتوب مسؤليت لرئ. په گرم موسم کې په موټرو کې د څارويو بی پاملرنې پرېښودلو له خطر و نه خبر اوسئ. په ځانگړي توگه په گرمو یا سرو ورځو کې څاروي په موټرو کې مه پریردئ. د تودوخې لوړه درجه د څارويو لپاره خورا خطرناکه کېدی شي.

ایرېگونه یا له هوا ډکې غځوړي

ایرېگ د اضافي مخنیوی سیستم دی. ایرېگونه د کمربندونو سره کار کوي ترڅو د ټپي کېدو مخه ونیسي مگر د دې لپاره ندي ډیزاین شوي چې مسافر له موټر څخه بهر ایستلو مخه ونیسي. د خونديتوب لاملونو لپاره، که چیرې شتون ولري، له 13 کلونو څخه کم عمر لرونکي ماشومان باید په شاته څوکی کې سفر وکړي.

د ایرېگ خونديتوب وړاندیزونه

هڅه وکړئ چې د ځان او سټیرینګ ترمنځ لږ تر لږه 10 انچه فاصله وساتئ. خپل لاسونه په سټیرینګ څرخ د 8 او 4 بجو یا 9 او 3 بجو په موقعیتونو کې وساتئ. د سټیرینګ په نیولو کې د 10 او 2 بجو له موقعیت څخه ډډه وکړئ. خپلې غټې گوتې د سټیرینګ څرخ د پاسه په لور وساتئ.

د مسافرو مخکې څوکی څومره چې امکان ولري شاته یې کړئ. د موټر چلولو یا د ایرېگ لرونکي موټر کې د سفر کولو دمخه د خپل چلونکي لارښود ولولئ.

د کمربندونو، ایرېگونو، او د موټر خونديتوب څوکیو په اړه د نورو معلوماتو لپاره،

وگورئ Department of Public Safety Office of Traffic Safety website.

فاضله شیان مه غورځوئ

دا غیر قانوني ده چې ستاسو له موټر څخه شیان په سرکونو، کوڅو، او عامه یا شخصي ځمکو کې وغورځول شي. هیڅ شی مه غورځوئ، مه پریردئ، مه یې ځای پر ځای کوئ یا یې مه زیره کوئ، پشمول د: سگرټ، اورلوبي، کتافات، واوړه، کنگل، بنېشه، میخونه، ټیکونه، تار، ډبې، کتافات، کاغذونه، ابرې، چټلې، مړه ځناور، نجاست، کتافات یا خزلې.

په ترافیکي پیښه کې څه وکړو

که تاسو په یوه حادثه کې ښکیل یاست، نو تاسو باید د خونديتوب ډاډمن کولو او د قانون سره سم عمل کولو لپاره ځینې اقدامات وکړئ:

- ودیږئ. که امکان ولري، د موټر چلولو له لین څخه غاړې ته لار شئ. د اور لگېدو خطر کمولو لپاره موټر بند کړئ.
- ځان او د پېښې ځای خوندي وساتئ. د خطر په اړه نورو موټر چلونکو ته د خبر ورکولو لپاره د بیړني خبرتیا څراغونه، فلاش لائټ ولگوئ.
- د مرستې لپاره زنگ ووهئ. که څوک ټپي یا وژل شوی وي، ژر تر ژره د قانون پلي کولو نږدې ادارې یا 911 ته زنگ ووهئ.
- که تاسو ور او جوگه یاست، نو لومړنی مرستې چمتو کړئ. که نه یاست، نو هر هغه څوک چې ټپي شوی وي آرام یې کړئ. د قانون له مخې تاسو اړ یاست چې د پېښې قربانیانو ته مناسبه مرسته چمتو کړئ.
- د معلوماتو تبادلې وکړئ. خپل نوم، پته، د زیږون نېټه، او د موټر د رجسټریشن شمېره نورو موټر چلونکو او د پېښې په ځای کې د قانون پلي کونکو هر افسر ته ورکړئ. خپل د موټر چلونکي حواز هر هغه چا ته وښایاست چې غوښتنه یې کوي او د قانون پلي کونکي افسر وي.
- د بیمې معلومات ورکړئ. که پوښتنه وشي، د خپل بیمې شرکت نوم او پته او د خپل استازي نوم ورکړئ. دا معلومات د تحقیق کونکي قانون پلي کونکي افسر ته ورکړئ. که تاسو دا له ځان سره نه لرئ، نو په 72 ساعتونو کې یې ورکړئ.
- یوازې د ملکیت زیان: که چیرې ټکر یوازې د ملکیت زیان لامل شي، نو تاسو اړتیا نلرئ چې د قانون پلي کونکو ته خبر ورکړئ. که ستاسو موټر خراب شوی وي، نو ژر تر ژره یې په بل موټر کیبل راکړئ.
- ملکیت ته زیان: که تاسو له موټر پرته بل ملکیت ته زیان ورسوئ، د ملکیت خاوند ته خبر ورکړئ.

بیمه

د هغو موټرانو خاوندان چې په عامه سرکونو کې چلېږي باید د بی عیبې او مسؤلیت بیمه ولري. تاسو باید تل په موټر کې د بیمې معتبر ثبوت ولرئ. د قانون پلي کونکي افسر لخوا د غوښتنې پر مهال د بیمې ثبوت نه وړاندې کول ستاسو د موټر چلونکي حواز او د موټر رجسټریشن لغوه کېدو د لامل کېدی شي.

که ستاسو د موټر چلولو امتیازات د بیمې د نشتوالي له امله لغوه شي، تاسو باید:

- لیکلي ازموینه پاس کړئ.
- د محکمې د جریمې یا حوالې سربریره، د \$30 بیرته پر ځای کېدنې فیس ورکړئ.
- د موټر چلونکي د نوي حواز لپاره غوښتنه وکړئ.
- د خپل بیمې له شرکت څخه د بیمې سند وسپارئ.

بې بیمې موټر چلول د حواز پلټونو او د موټر ثبت لغوه کیدو لامل کیدی شي. ستاسو د موټر چلولو امتیازات ممکن تر یو کال پورې لغوه شي. که چیرې تاسو د بې بیمې موټر چلولو په تور محکوم شئ، نو تاسو ممکن تر \$1,000 پورې جریمه شئ او تر 90 ورځو پورې په بند محکوم شئ.

د موټر سایکل بیمه

په دې ایالت کې د موټر سایکل چلونکي باید د مسؤلیت بیمه ولري چې د ملکیت زیان او نورو خلکو ته زیانونه پوښي. د بې گناه او بې بیمې موټر چلونکي د بیمې پوښښ اختیاري دی. تاسو کولی شئ د موټر سایکل د زیان، ضایع کیدو یا غلا لپاره هم بیمه تر لاسه کړئ.

د خپل موټر ثبتول

که تاسو د مینیسوټا اوسیدونکی یاست، ستاسو ټول موټر سایکلونه چې په عامه سړکونو چلیري باید د DVS سره ثبت شي. تاسو د مینیسوټا اوسیدونکي جوړیدو وروسته تر 60 ورځو پورې وخت لرئ چې خپل موټر په مینیسوټا کې ثبت کړئ.

د خپل موټر د راجسټر کولو لپاره، د موټر اوسنی سرلیک یا د راجسټریشن کارت او د موټر چلونکي حواز یا بل معتبر پیژندنه د خپل سیمه ایز DVS مرستیال راجسټر دفتر ته راوړئ. د ثبت او د ملکیت لیرد سره تړلي ټول فیسونه او مالیات ورکړئ. یوځل چې ثبت شئ، تاسو کولی شئ پلټونه آنلاین، د ډاګ له لارې، یا په حضوری توګه د کوم مرستیال ثبت دفتر کې تمدید کړئ.

ګرځنده تلفونونه

تاسو ممکن د موټر چلولو پر مهال د برېښنایي پیغامونو لیکلو، لوستلو یا لیرلو لپاره د بې تاره مخابراتي وسیله، لکه ګرځنده تلفون، وکاروئ. په برېښنایي پیغامونو کې برېښنالیکونه، لیکلي پیغامونه او فوري پیغامونه شامل دي. تاسو ممکن انټرنیټ ته هم لاسرسی ونلرئ.

استثناوي:

- د بېرني مرستی تر لاسه کولو لپاره د وسیلې کارول.
- د حادثې یا جرم راپور ورکول.
- د غیر فعاله یا لاس ازاد حالت کې د وسیلې کارول.

که تاسو د موټر چلولو پر مهال د پیغامونو لیکلو، لوستلو یا لیرلو لپاره د بېسیم مخابراتي وسیلې کارولو په دوه یا ډیرو سرغړونو محکوم شئ، نو تاسو به د محکمې لخوا ټاکل شوي جریمې سربریره \$275 جریمه ورکړئ.

لاندې قوانین او د خونديتوب معلومات په هغو حالاتو کې پلي کيږي چې نور موټران او پیاده روان کسان پکې شامل وي.

درېدل

د درېدنې نښې:

- د درېدنې نښو کې موټر په بشپړ ډول ودرول.
- که چیرې د درېدنې شوي کرښه وي، نو د کرښې څخه مخکې ودرېږئ.
- که چیرې د پیاده تګ لاره وي، نو مخکې له دې چې په لاره کې ننوځي ودرېږئ.
- مخکې له دې چې مخکې لاړ شئ، د لارې حق پیاده تګ کوونکو، بایسکل چلوونکو او ترافیک ته ورکړئ.

څنډ شوی لیدل کېدونکی منظره :

- که په څلور لاره کې یو څه ستاسو د لید څنډ شي، نو چمتو اوسئ چې بیا په خپله لاره کې د ترافیک یا پیاده تګ لپاره ودرېږئ.

تاسو باید په بشپړ ډول ودرېږئ:

- مخکې له دې چې له یوې کوڅې، شخصي موټر چلولو لارې، له موټر درولو ځای یا موټر درولو ودانې څخه سرک ته ننوځئ. تل له پیاده رو یا پیاده تیریدو لارې څخه د تیریدو دمخه ودرېږئ.
- په یوه څلور لارې یا د تیریدو پیاده رو کې چې د ترافیک سیګنال سور څراغ لري. انتظار وکړئ تر هغه چې رڼا شنه شي او ستاسو لاره پاک وي مخکې له دې چې پرمخ لاړ شئ.
- په هر څلور لارې یا د تیریدو پیاده رو کې، په نښه شوي یا غیر نښه شوي، چیرې چې یو پیاده یا بایسکل چلوونکی له سرک څخه تیرېږي. تر هغه وخته پورې ودرېږئ تر څو د ستاسو له لاین څخه تیر نشي.
- په یوه ځلیدونکي سور ترافیک څراغ کې د درېدنې نښه په څیر ورسره چلند وکړئ.
- په ازاد لارو ریمپ میټر کې کله چې څراغ سور وي.
- د اورګاډي په یوه پټلۍ کې چې د درېدنې نښه ولري.
- کله چې یو بیرغ لرونکی کس یا د ترافیک وسیله تاسو ته د ودرولو لارښوونه وکړي.
- هغه پل چې د کښتو لپاره د لارې خلاصولو لپاره لوړ شوی وي.

د ښوونځي بس لپاره درېدنه

د ښوونځي بسونه ژېر او سور څراغونه لري چې په متناوب ډول روښانه کېږي ترڅو موټر چلوونکي خبر کړي چې دوی د زده کوونکو د پورته کولو یا کښته کولو لپاره درېدلي دي.

ځلیدونکي ژېر څراغونه

د بس چلوونکي به د ښوونځي بس په ساعت کې 35 میله یا لږ سرعت په زون کې د ودریدو دمخه لږ تر لږه 100 فوټه مخکې ځلیدونکي ژېر څراغونه فعال کړي. دوی به څراغونه لږ تر لږه 300 فوټه مخکې له دې چې په ساعت کې له 35 میلونو څخه ډیر سرعت لرونکي زون کې ودرېږي فعال کړي. دا د قانون خلاف ده چې د ښوونځي بس په ښي اړخ تېر شي پداسې حال کې چې سور یا ژېر ځلیدونکي څراغونه ښيي.

خلیدونکي سره څراغونه

د سرو څراغونو ځلیدل موټر چلونکو ته خبرداری ورکوي چې د ښوونځي بس زده کوونکي پورته یا کښته کوي. کله چې تاسو د ښوونځي بس وگورئ چې د سور څراغونو په روښانه کولو سره درېدلې دي او د درېدنې لاس یې غځول شوی، تاسو باید خپل موټر لږترلږه له بس څخه 20 فوټه لرې ودرئ.

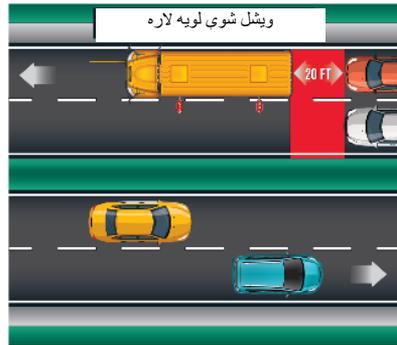
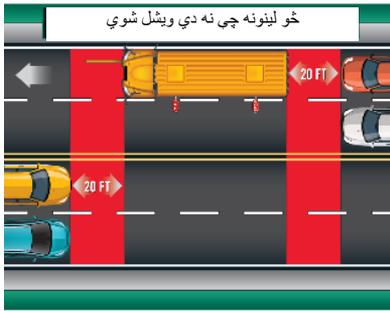
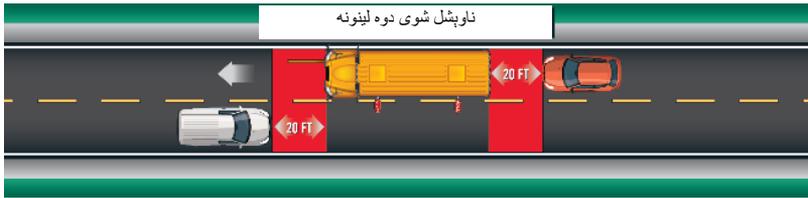
پرته له دې چې تاسو د بس مخې ته یاست یا شاته، تاسو باید تر هغه وخته پورې ودرېږئ تر څو چې د درېدنې لاس بیرته نه وي ننوتی، او سره څراغونه ځلیدل ودروي. که تاسو داسې ونه کړئ، نو تاسو د جرم په تور تورن کېدئ شئ. که محکوم شئ، تاسو باید لږ تر لږه \$500 جریمه ورکړئ او د موټر چلولو امتیازات له لاسه ورکړئ.

Sha
د سرک شریکول

د ښوونځي له بس څخه تېرېدل

د ښوونځي له بس څخه تېرېدل غیر قانوني دي کله چې سور څراغونه روښانه وي، او د هغې د درېدنې لاس غځول شوی وي. که تاسو په یوه ویشل شوی سرک موټر چلوئ، نو تاسو اړتیا نلرئ چې د ښوونځي بس لپاره ودرېږئ چې سره څراغونه روښانه کوي که چیرې دا د ویشونکي په مخالف اړخ کې وي. د قانون بېلې کوونکي افسر چې احتمالي دلیل ولري چې تاسو د دې قانون سرغړونه کړې وي، ممکن تاسو د سرغړونې په څلورو ساعتونو کې ونیسي.

د موټر خاوند ممکن جریمه شي

کله چې ستاسو موټر د ښوونځي بس د درېدنې لاس له قانون څخه سرغړونه کولو لپاره کارول کيږي، نو تاسو د کوچني جرم مرتکب یاست که تاسو موټر لری یا یې کرایه کوئ. خو، که تاسو دا ثابته کړئ چې په هغه وخت کې بل کس موټر چلولی و، نو موټر چلونکی به د سرغړونې په تور تورن شي.

کله چې تاسو د موټر چلونکي جواز لپاره غوښتنه کوئ، تاسو باید د غوښتنلیک په لاسلیک کولو سره تصدیق کړئ چې تاسو د ښوونځي بس لپاره د ودرولو په اړتیا پوهیږئ او د دې قانون سرغړونې لپاره له جریمې څخه خبر یاست.

د ښوونځي د خونديتوب گزمه

کله چې تاسو د زده کوونکو د خونديتوب گزمه وگورئ چې د ښوونځي ملگرو سره د سړک یا لویې لارې په تیریدو کې مرسته کوي، نو تاسو باید په بشپړ ډول ودربیزئ. تاسو باید د لویانو د تیریدو ساتونکو لپاره هم ودربیزئ چې د درېدنې نښه یا بیرغ ښيي. د ماشومانو د لیکې له لارې چې له سړک څخه تیريږي، موټر چلول غیرقانوني دي، حتی که د ښوونځي د خونديتوب گزمه شتون ونلري. د دې قانون سرغړونه یو جرم دی. د یو کال په اوږدو کې دوهم ځل سرغړونه یو لوی جرم دی.

د ښوونځي بس بیرغ وهونکي

تاسو باید د ښوونځي بس بیرغ وهونکي لپاره ودربیزئ چې د ترافیک لارښوونه کوي ترڅو د ښوونځي بسونو ته اجازه ورکړي چې د ښوونځي ملکیت څخه ووځي. د ښوونځي بس د بیرغ وهونکي لخوا د ودرولو وروسته، تاسو نشئ کولی حرکت وکړئ تر هغه چې د بیرغ وهونکي یا پولیس افسر لخوا د حرکت کولو لارښوونه ونه شي.

د لارې حق او لاره ورکول

د لارې حق او لارې ورکولو قوانین د ترافیکو په اسانه او خوندي ډول روان ساتلو کې مرسته کوي. دوی د ادب او عقل پر بنسټ ولاړ دي. د دې قوانینو سرغړونه د ترافیکي بېښو یو لوی لامل دی.

• **هغه څلور لارې چې ترافیکي څراغونه یا اشارې نلري:** کله چې تاسو د بل موټر چلونکي سره په ورته وخت کې یوې څلور لارې ته ورسیرئ، نو چپ اړخ ته موټر چلونکي باید ښي اړخ ته موټر چلونکي ته لار ورکړئ.

• **ټول لوري تمخایونه یا د سرو ترافیکي څراغونو خلیدل:** کله چې تاسو د بل موټر چلونکي سره په ورته وخت کې یوې څلور لارې ته ورسیرئ، نو چپ اړخ ته موټر چلونکي باید ښي اړخ ته موټر چلونکي ته لار ورکړئ.

• **کین اړخ ته ګرځېدل:** کله چې تاسو غواړئ کین اړخ ته تاو شی، نو تاسو باید له مخالف لوري څخه راتلونکي موټرو ته لاره ورکړئ چې په څلور لارې کې وي یا دومره نږدې وي چې د ټکر خطر رامینځته کوي.

• **کین اړخ ته د ګرځېدو لپاره د شنه غشي اشاره:** کله چې یو شنه غشی دا په ګوته کړي چې تاسو ته اجازه شته چې کین لوري ته وګرځئ، تاسو باید نورو موټرو یا پیاده خلکو ته لاره ورکړئ چې دمخه په څلور لارې کې وي. د لارې ورکولو ورکولو وروسته، تاسو کولی شئ د غشي په لور حرکت ته دوام ورکړئ.

• **بي کنټروله "T" څلور لارې:** کله چې تاسو یوې بي کنټروله "T" څلور لارې ته نږدې شئ، نو که تاسو تاوېږئ نو تاسو باید د ټول تېرېدونکي ترافیک په وړاندې باید ودرېږئ.

• **د شخصي سرک یا موټر چلولو له لارې څخه عامه سرک ته تڼوتل:** تاسو باید ودرېږئ او د پیاده تګ او ترافیک ته لاره ورکړئ.

• **د ترانزیت او میټرو موبایلي بسونه:** کله چې په ښي لاین کې موټر چلوئ، تاسو باید د ترانزیت او میټرو موبایلي بسونو ته لاره ورکړئ چې له بس تمخای یا سرک غاړې څخه سره یوځای کېږي. پدې کې د ښوونځي هر بس ته لاره ورکول شامل دي چې هڅه کوي له سرک غاړې، ښي خوا څخه لاین ته ننوځي، یا بل ځای چې د ښوونځي بس د مسافرو د پورته کولو یا کېښته کولو لپاره ودرېدلی وي. د ښوونځي بس باید د کین اړخ د ګرځېدو اشاره وکاروي ترڅو د ښي اړخ لاین ته د تګ اراده وښيي.

• **د جنازې ډلبیز تګ:** کله چې د جنازې ډلبیز تګ د سر څراغونو یا د خطر د خبرداري څراغونو سره خپل پېژندنه کوي، تاسو باید ټول د جنازې ډلبیز تګ ته لاره ورکړئ.

• **پیاده تلوټکي:** تاسو باید په پیاده رو او څلور لارو کې د پیاده تګ کوونکو ته د تیریدو حق ورکړئ، که ښه یې شتون ولري که ونه لري.

بیرني موټرو ته لاره ورکول

کله چې یو بیرني موټر (لکه امبولانس، د اور وژني موټر یا د پولیسو موټر) چې سره څراغونه روښانه کوي او سایرین یا زنگ وهي ستاسو موټر ته په دوه طرفه سرک نږدې کېږي، تاسو باید ښي خوا ته وګرځئ او ودرېږئ. په یو طرفه سرک کې، تر ټولو نږدې اړخ ته وګرځئ او ودرېږئ. که تاسو په یوه څلور لارې کې یاست، نو د درېدو دمخه له هغې څخه تېر شئ. تر هغه وخته پورې ودرېږئ تر څو چې ټول بیرني موټران نه وي تېر شوي. د قانون پلي کوونکي افسر چې احتمالي دلیل ولري چې تاسو د دې قانون سرغړونه کړې وي، ممکن تاسو د سرغړونې په څلورو ساعتونو کې ونیسي.

له درول شويو بېرني / خدماتو موټرو څخه تېرېدل

کله چې يو بېرني موټر چې خپلېدونکي څراغونه لري په هغه سړک يا د هغه سړک تر څنګ درېدلې وي چې دوه لېنونه په ورته لوري کې لري، د تګ راتګ قانون له مخې تاسو اړتيا لرئ چې د موټر څخه تر ټولو لري لېن ته لار شئ که چېرې دا کار خوندي وي.

په بېرنيو موټرو کې د راکنبلو ټرکونه، امبولانسونه، د اور وژني موټر او د پوليسو موټران شامل دي. که تاسو نشئ کولی یو لېن ته لار شئ يا په داسې سړک يا لويه لاره کې باسټ چې يوازې يو لېن ستاسو په لور وي، موټر ورو کړئ او په احتياط سره تېر شئ. تاسو بايد ورته قاعده تعقيب کړئ کله چې ودرول شوي يا خراب شوي موټرونو ته نږدې شئ او کله چې د پارک شوي موټرو لکه د خدماتو گزومي موټرونه، د سړک ساتني موټرونه، د خدماتو شرکت موټرونه، ساختماني موټرونه، د پوستي موټرونه، يا د جامدو کثافتو او بيا کارولو موټران چې د خبرتيا څراغونو فعالولو سره ودرول شوي وي، تېرېږي.

د اور وژني موټرو تعقيبول

يوازې هغه موټران چې په رسمي بېرني سوداګرۍ حالت کې وي اجازه لري چې د بېرني حالت په جريان کې د اور وژني له موټر څخه 500 فوټه فاصله کې تعقيب کړي. د قانون پلي کوونکي افسر يا د اور وژني څانګې چارواکي لخوا له لارښوونې پرته له د اور وژني په ناخوندي پايپ باندې موټر مه چلوئ.

نور موټرونه تعقيبول

تاسو بايد د خپل موټر او خپلې مخې ته د موټر ترمنځ خوندي واټن وساتئ. تاسو بايد له ټکر څخه د مخنيوي لپاره ودرېږئ يا وګرځئ. د خوندي تعقيب واټن ټاکلو پر مهال هوا، ټرافيک او د سړک شرايط په پام کې ونيسئ. د خوندي تعقيبي واټن ساتلو لپاره د درې ثانيو قاعده وکاروئ. (په شپږم څپرکي کې "درې ثانيي قاعده" وګورئ.)

بي احتياطه او بي پروا موټر چلول

بي احتياطه موټر چلول پدې معنی دي چې موټر په داسې ډول چلول يا ودرول چې د خلکو ژوند او خونديتوب يا ملکيت ته خطر پېښ کړي. بي پروا موټر چلول پدې معنی دي چې د موټر چلول پداسې حال کې چې په پوهه سره د پام وړ او نه توجه کېدونکی خطر څخه سترګې پټوي چې ممکن نورو يا د دوی ملکيت ته زيان ورسوي، په شمول د سرعت سيالي يا سيالي موټر چلولو. د سرعت سيالي د يو يا ډيرو موټرو چلولو له لارې په قصدي ډول د نسبي سرعت پر تله کولو يا سيالي کولو په توګه تعريف کېږي، پرته له دې چې سرعت د سرعت له حد څخه تېرېږي. که تاسو د بي احتياطي يا بي پروا موټر چلولو په تور تورن شئ، نو تاسو به په محکمه کې د جرم لپاره محاکمه شئ.

کله چې د قانون پلي کوونکو لخوا ودرول شي نو څه وکړئ او څه تمه

وکړئ

د قانون پلي کوونکي افسر لخوا ودرول کېدې شي فشار راوړونکی وي، مګر پوهېدل چې څه وکړي کولی شي د هرچا لپاره خوندي متقابل عمل تضمین کړي. کله چې تاسو شاته بېرني څراغونه وونئ:

- ارام اوسئ.

• موټر ورو کړئ او خپل د ګرځېدو اشاره ولګوئ.

• ژر تر ژره په خوندي ډول ښي لاس ته موټر ودرولئ؛ که چیرې په څو لینه سرک کې یاست او کین لاس ته نږدې یاست، نو که چیرې د پارکینګ لپاره بشپړ لین شتون ولري نو کین لاس ته حرکت وکړئ.

• په پل، منحني یا د ترافیک په لین کې د ودریدو څخه ډډه وکړئ.

• که چیرې په په ماښام کې ودرول شي، د خپل موټر داخلي څراغ روښانه کړئ.

• ټولې دروازې بندې وساتئ او په موټر کې پاتې شئ پرته لدې چې د افسر لخوا بل ډول لارښوونه وشي.

• خپل لاسونه د سټیرینګ په سر کېږدئ ترڅو په اسانۍ سره ښکاره شي.

• افسر ته خپله بشپړه پاملرنه ورکړئ.

افسر ممکن ستاسو د هويت سند (د موټر چلوونکي جواز، عکس لرونکی ID، او نور) او د بیمې ثبوت وغواړي. که اسناد له لاسرسۍ څخه بهر وي، نو افسر ته ووايست چې چیرته دي مخکې له دې چې ورته ورسېږئ.

کله چې افسر له تاسو سره خپلې خبرې اترې بشپړې کړي، دوی ممکن شفاهي خبرداری، لیکلي خبرداری یا د ترافیک حواله درکړي چې ممکن جریمه پکې شامله وي. که تاسو د حوالې سره موافق نه یاست، نو له افسر سره بحث مه کړئ. تاسو کولی شئ په محکمه کې خپل نظر تشریح کړئ. که تاسو د اخطار یا حوالې په اړه پوښتنې لرئ، نو د خبرو اترو بشپړیدو دمخه له افسر څخه پوښتنه وکړئ. د افسر له تلو وروسته له خپل موټر څخه د تلو څخه ډډه وکړئ.

د قانون پلي کوونکي افسر په کوم قانوني امر یا لارښوونې تعقیب یا پیروي کې پاتې راتلل غیرقانوني دي او ستاسو د نیولو لامل کېدی شي. که ونیول شئ نو مقاومت مه کړئ.

د ترافیکي قوانینو پلي کول د موټر چلولو د ناامنه چلند په بدلولو کې مرسته کوي، ټکرونه او ټپونه کموي، او ژوند ژغوري. که تاسو خبرداری یا حواله ترلاسه کړئ، نو موخه یې دا ده چې په راتلونکې کې د غیرقانوني یا ناامنه چلند مخه ونیول شي او سرکونه خوندي وساتل شي. د ټولو ښکېلو خواوو روښانه خبرې اترې کولی شي د ترافیک درېښه خوندي کړي.

که چیرې په موټر کې وسله ولرئ:

• خپل لاسونه په سټیرینګ په ښکاره ځای کې وساتئ.

• کله چې افسر لومړی راشي، نو ورته خبر ورکړئ چې تاسو وسله لرئ او چیرته

موقعیت لري، په داسې حال کې چې خپل لاسونه په سټیرینګ وساتئ.

• وسلو ته لاس مه وهئ. افسر کولی شي د خونديتوب لاملونو لپاره وسله په خپل واک کې واخلي تر هغه چې تعامل بشپړ شي.

• ناڅاپي حرکتونه مه کړئ یا خپل اسناد مه لټوئ؛ د افسر لارښوونو ته انتظار وکړئ.

تاسو باید:

- د موټر دننه شیانو ته لاسرسی مه کوئ. که تاسو اړتیا لرئ چې یو شی ترلاسه کړئ، افسر ته ووايست چې تاسو څه موندلو ته اړتیا لرئ او د دې کولو دمخه د شفاهي اجازي انتظار وکړئ.
- په ناڅاپي ډول له موټر څخه ونه وځئ یا افسر ته نږدې نه شی. که تاسو اړتیا لرئ چې له خپل موټر څخه ووځئ، نو له افسر څخه په شفاهي ډول پوښتنه وکړئ او د وتلو دمخه د اجازي انتظار وکړئ.

د ترافیکي درېدنې په جریان کې څه تمه وکړئ:

که څه هم د هر ترافیک درېدنه توپیر لري، تاسو عموماً تمه کولی شئ چې افسر:

- په تاسو ته ښه راغلاست ووايي .
- ځان د قانون پلي کوونکي افسر په توګه څرګند کړي.
- د موټر چلوونکي جواز او د بیمې ثبوت ترلاسه کړی .
- د تاسو ته د درېدنې لامل ووايي او د حوالي یا اخطار ورکولو شرایط درته تشریح کړئ.
- د خپل موټر چلوونکي جواز اعتبار او اصلتوب وګورئ.

د پیژندنې د منلو وړ بڼې:

- د مینیسوټا د موټر چلوونکي جواز.
- له ایالت څخه بهر د موټر چلوونکي جواز.
- موقتي جواز.
- د زده کوونکي اجازه نامه.
- پوځي پیژندنې.
- د فونسلګرۍ/نړیوال د موټر چلوونکي جواز.

د ترافیک درېدنې احتمالي پایلې:

د درېدنې د نوعیت پورې اړه لري، افسر ممکن تاسو ته یوه لیکلي خبرتیا درکړي، تاسو ته خبرداری درکړي، یا تاسو توقیف کړي. په لیکلي خبرتیا کې به ځانګړی کوډ یا قانون او د سرغړونې توضیحات شامل وي. تاسو د یوه لیکلي خبرتیا په منلو سره خپل ګناه یا مسؤلیت نه منئ؛ تاسو د لیکلي خبرتیا رسید منئ او ژمنه کوئ چې که اړتیا وي نو په محکمه کې به حاضر شئ. ټولې لیکلي خبرتیاوې به د اورېدنې لپاره سیمه ایزې حوزې ته راجع شي. تاسو کولی شئ د جنایې یا مدني مسلو د حل لپاره د محکمې سیستم وکاروئ او ممکن د انحراف پروګرام اختیار ولرئ، لکه د موټر چلوونکي زده کړې روزنه.

چلند او شکایتونه: د قانون پلي کوونکو له افسرانو څخه تمه کېږي چې د ترافیک درېدنې په جریان کې مسلکیتوب ته ترجیح ورکړي. که تاسو د افسر د چلند په اړه پوښتنې یا اندېښنې لرئ، نو د افسر قانون پلي کوونکي ادارې یا سرپرست سره په لیکلي خبرتیا کې د افسر معلوماتو په کارولو سره اړیکه ونیسئ.

د پولیسو له افسر څخه تښتېدل

د پولیسو له افسر څخه په موټر کې تښتېدل غیرقانوني او خطرناک دي. د دې قانون سرغړونه جرم دی. که تاسو دا کار وکړئ، نو تاسو تر دريو کلونو او یوې ورځې پورې په بند محکوم کېدی شئ، تر \$5,000 پورې جریمه کېدی شئ، یا دواړه.

که چیرې یو څوک د تینینټي پرمهال ووژل شي یا ټپي شي:

- که چیرې ووژل شي: تاسو ممکن تر لسو کلونو پورې په بند محکوم شي، تر \$20,000 پورې جریمه شي، یا دواړه سزا ورکول کیدی شي.
- که چیرې لوی جسماني زیان رامنځته شي: تاسو ته تر اوو کلونو پورې د بند سزا، تر \$14,000 پورې جریمه، یا دواړه سزا ورکول کیدی شي.
- که چیرې د پام وړ جسماني زیان رامنځته شي: تاسو ته تر پنځو کلونو پورې د بند سزا، تر \$10,000 پورې جریمه، یا دواړه سزا ورکول کیدی شي.

پياده تگ کوونکو ته پام وکړئ

که تاسو په گڼه گوڼه ښاري سړکونو کې موټر چلوئ، په کلیوالي ښارونو کې، یا په لویو لارو کې، د پياده تگ کوونکو لپاره خبردار اوسئ.

- په پياده رو او څلور لارو کې د پياده تگ کوونکو ته د تېرېدو حق ورکړئ.
- په هغو سړکونو کې چې موټران په کې ولاړ وي، د کم څرگند تیا په وخت کې او کله چې ماشومان شتون ولري، د پياده تگ کوونکو څارنه وکړئ.
- که چیرې یو پياده تگ کوونکي کس په نښه شوي یا نا نښه شوي څلور لاري کې وي، ودرېږئ او انتظار وکړئ تر هغه چې ستاسو له لاین څخه تیر شي.
- له هغو رندو تگ کوونکو څخه خبر اوسئ چې ممکن سپین یا فلزي امسا یا لارښود سپي ولري. خپل هارن مه کاروئ او خپل د موټر اواز مه لوړوئ ځکه چې دا ممکن د دوی پام واړوي.

له هغه موټر څخه تېرېدل غیرقانوني دي چې د پياده تگ کوونکو لپاره درول شوی وي. که بل موټر درول شوی وي، نو په څلور لاري کې د پياده خلکو ته وگورئ او د ودرولو لپاره چمتو اوسئ. د پلي تگ د حق له قوانینو څخه سرغړونه یو جرم دی. د یو کال په اوږدو کې دوهم ځل سرغړونه یو لوی جرم دی.

پر سړکونو د پياده تگ لاري

هغه سړکونه چې د پياده تگ نښي لري: په سړک باندې سپیني کلکي کرښي لري او ممکن د سړک نښي یا فلاش وهونکي څراغونه لري ترڅو تاسو ته خبرداری درکړي کله چې تاسو د سړک غاړې ته نږدې کیږئ. **بی نښه شوي څلور لاري:** هغه سیمي دي چیرې چې سړک د پياده رو سره قطع کیږي پرته له دې چې په سړک باندې جامدې کرښي رنگ شوي وي.

کله چې په نښه شوي یا بی نښي څلور لاري کې ودرېږئ، نو د خپل موټر سره د څلور لاري مخه مه نیسئ. د یو پلي تگ کوونکي په توگه، د ترافیک قوانینو مراعت کړئ چې ستاسو د خونديتوب لپاره ډیزاین شوي او موټر چلونکي ستاسو په لیدلو کې مرسته کوي.

• په څلور لارو کې د ترافیک د کنټرول سیګنالونو پیروی وکړئ. د WALK سیګنال ته د انتظار کولو پر مهال له سړک څخه څو فوټه شاته پاتې شئ.

• کله چې د WALK سیګنال فعال شي، نو د څلور لاري دننه موټرو ته لاره ورکړئ.

• د تیریدو اراده مو روښانه کړئ. له موټر چلونکي سره د سترگو تماس ونیسئ او ډاډ ترلاسه کړئ چې دوی د تیریدو دمخه د لاري حق ورکوي.

• کله چې شتون ولري او په ښه حالت کې وي، له پياده روونو څخه کار واخلي.

- کله چې له سرک څخه تېرېږئ پرته له د تیریدو پیاده لارو څخه، په سرک کې ټولو موټرو ته لاره ورکړئ .
- کله چې امکان ولري د ترافیکي لارو څخه لرې اوسئ او په سرک کې د ترافیک لپاره لاره پرانیزئ.
- که چیرې په سرک تگ ضروري وي، نو کین اړخ ته ودریږئ یا د راتلونکي ترافیک ته مخ کړئ. کله چې د شپې پلي تگ کوئ یا د څرگند تیا په ضعیف حالت کې یاست:
- د انعکاس کوونکو موادو روښانه رنگه جامې واغوندئ یاد فلاش څراغ ولرئ ترڅو موټر چلونکي تاسو وپیني.
- له هغو موټر چلونکو څخه د مخنیوي لپاره چمتو اوسئ چې تاسو نه ویني. پلي تگ کوونکي په څلور لارو او د تیریدو پیاده لارو کې د لارې حق لري، خو موټر چلونکي ممکن تاسو په وخت ونه ویني چې ودریږي. د لمر وړانګې او نور عوامل کولی شي د موټر چلونکو لپاره دا ستونزمن کړي چې په وخت د پیاده تگ کوونکو وپیني او ودریږي.

د بایسکل چلونکو سره د سرک شریکول

بایسکلونه د مینیسوتا په سرکونو کې قانوني موټران دي او د نورو موټرو په څیر ورته حقونه او مسولیتونه شریکوي.

د بایسکل لپښونه

د بایسکل لپښونه د بایسکل ترافیک د عادي موټرو ترافیک څخه جلا کولو لپاره ډیزاین شوي دي. د بایسکل په لپښونو کې موټر چلول غیرقانوني دي پرته له دې چې موټر پارک کوي (کله چې اجازه ورکړل شوی)، سرک ته ننوځي یا پریږدي، یا د تاویدو لپاره چمتووالی نیسي. د بایسکل له لین څخه د تیریدو دمخه، ډاډ ترلاسه کړئ چې دا خوندي دی. تاسو باید بایسکل چلونکو ته د تیرېدو حق ورکړئ. کله چې د بایسکل لاره روښانه وي، نو د ګرځېدو اشاره ولگوئ او بیا د ګرځېدو دمخه د بایسکل لارې ته لار شئ.

له بایسکل چلونکي څخه تېرېدل

له بایسکل چلونکي څخه د تېرېدو پر مهال احتیاط وکړئ. تاسو باید د خپل موټر د څنګ او بایسکل چلونکي ترمنځ لږ تر لږه درې فوټه فاصله وساتئ. ډاډ ترلاسه کړئ چې بایسکل چلونکي له تیریدو دمخه اشاره نه کوي یا کین اړخ ته نه تاوېږي. تاسو ته اجازه شته چې د سرک له مرکز څخه د بایسکل چلونکي د تېرېدو لپاره تېر شئ، حتی په هغه سیمه کې چې د تېرېدو اجازه نه لري، کله چې دا کار خوندي وي.

د بایسکل قوانین

بایسکل چلونکي باید د ترافیک ټول قوانین عملی کړي.

یادونه: د بریښنايي مرستي بایسکلونه د سرک د قواعدو او چیرته چې دوی چلیږي په اړه بایسکلونه ګنل کیږي. د بریښنايي مرستي بایسکلونه یو بریښنايي ماشین لري چې د پایډل وهول سره مرسته کوي. دوی د بریښنايي بایسکلونو (موپډونو) څخه توپیر لري، کوم چې د ګاز انجن لري او باید مختلف قواعدو ته غاړه کیږدي (23 او 61 مخونه وګورئ).

- د ترافیک د جریان په هماغه لوري وچلوئ، نه د هغې مقابل لوری ته.
- ټولو تاویدونو ته اشاره وکړئ او د ترافیک کنټرول ټولو نښو، اشارې او وسایلو عملی کړئ.
- د تمځای په نښو کې، په داسې سرعت ورو کړئ چې څلور لارې یا پر سرک د پلي تگ نښې ته د ننوتلو دمخه ودریږي. که چیرې نږدې موټر نه وي، تاسو کولی شئ وګرځئ یا پرته له دریدو مخکې لار شئ.

- د گردني ترافیک په بني خوا کې سفر وکړئ، خو که چيرې خطرونه وي، د بل موټر د تيريدو په وخت کې، يا کين اړخ ته تاريدو په وخت کې د لين مرکز ته حرکت وکړئ.
- د نورو موټر چلوونکو په څير د ورته لاس او مت اشارې وکاروئ. خپل کين لاس مستقيم بهر ته نيولو سره کين اړخ ته د گرځېدو اشاره ورکړئ. د خپل کين لاس د پورته نيولو او پورته خوا ته د کړولو له لارې د بني لوري ته د گرځېدو اشاره ورکړئ. تاسو کولی شئ خپل بني لاس مستقيم پورته ونيسئ ترڅو بني خوا ته وگرځوئ. تاسو کولی شئ د خپل کين لاس د پورته کولو او د ځمکې په لور د کړولو له لارې د درېدو اشاره ورکړئ.
- دوه کسان سپور شئ تر هغه چې تاسو د ترافیک مخه ونه نيسئ او په يوه لين کې پاتې شئ.
- د خونديتوب لپاره هلمپټونه واغونډئ.

- د شپې چلولو پر مهال له قانوني څراغونو او انعکاس کونکو څخه کار واخلئ. يو بايسکل ممکن مخکې څراغ ولري چې سپين ځليدونکي سيگنال ولري يا شاته څراغ ولري چې سور ځليدونکي سيگنال ولري، يا دواړه ولري.
- بايسکلونه ممکن د زياتې نيونې لپاره ټايرونه ولري چې نرۍ کرني يا کيټي يا نور ځانگړتياوې ولري.

په پياده لار او پياده د تيريدو لار بايسکل چلول

- پياده خلکو ته د لارې حق ورکړئ او د هغوی له تېرېدو مخکې د اورېدو وړ سيگنال ورکړئ.
- د سوداگريزې ناحيې دننه په پلي تگ ځايونو کې بايسکل مه چلوئ پرته لدې چې د ځايي چارواکو لخوا اجازه ورکړل شوی وي .
- سيمه ييز چارواکي ممکن په هر ډول پلي تگ لار يا پياده د تيريدو لار کې د بايسکل چلولو مخه ونيسي.
- کله چې په پلي تگ لار يا پياده د تيريدو لار کې بايسکل چلوئ، تاسو د پلي تگ کونکو په څير ورته حقونه او نندې لرئ.

د ترافیکي څراغونو نيمگړتياوې

تاسو په هر ډول بايسکل سپور باسټ او د ترافیکي څراغونو او سيگنال بدلون په وخت کې د کنټرول سيستمونو په واسطه نه کشف کيږي، تاسو کولی شئ د مناسب وخت وروسته د څلور لارې څخه تير شئ که چيرې:

1. بايسکل په بشپړه توگه درېدلی دي.
  2. د ترافیک اشارې د نامعقول وخت لپاره سور څراغ نښي.
  3. داسې ښکاره شي چې د ترافیک سيگنال خراب وي يا د بايسکل په کشف کې پاتې راغلی وي.
  4. هيڅ موټر يا کس سرک ته د تيريدو يا ننوتلو لپاره نه نږدې کيږي.
  5. د موټرو يا اشخاصو نږدې کيدل دومره لرې وي چې سمدستي خطر رامنځته نه کړي.
- دا محافظت يوازې د سرغړونو لپاره پلي کيږي کله چې د سره څراغ په واسطه کنټرول شوي څلور لارې ته ننوتل يا تېرېدل کيږي او د نورو مدني يا جرمي کړنو په وړاندې دفاع نه کوي.

د موټر چلوونکو لپاره د خونديتوب لارښوونې

- په څلور لارو، پياده لارو، او کله چې کوڅو او شخصي لارو ننوځئ او راوځئ نو بايسکل چلوونکو ځانه وکړئ.
- د شپې د بايسکل په اړه ډېر محتاط اوسئ.

موټر لرونکي بایسکلونه

"موټر لرونکي بایسکلونه" یو موپېد دی، او د دې د سرعت ظرفیت لخوا تعریف کیږي، کوم چې په ساعت کې 30 میلې یا لږ دی. هغه قوانین چې د بایسکل چلولو لپاره پلي کیږي عموماً په بریښنايي بایسکلونو باندې پلي کیږي. په پیاده لارو، آزادو لارو، یا لینونو او سړکونو کې د پلي تگ کوونکو او بایسکل چلوونکو لپاره ځانگړی د موټر لرونکي بایسکلونو د تگ راتگ منع دی.

موټر سايکلونه

موټر سايکل چلونکي باید د نورو موټر چلوونکو په څېر ورته ترافیکي قوانین مراعت کړي.

- **د سرعت او واټن قضاوت کول:** موټر سايکلونه د موټرو په پرتله کوچني دي، چې د نږدې کیدو په وخت کې د دوی سرعت او واټن قضاوت کول ستونزمن کوي.

- **تعقيبي واټن و اټن:** ستاسو له موټر سايکل څخه تعقيبي واټن باید له نورو موټرو څخه ستاسو د تعقيبي واټن سره ورته وي، یا له دې څخه زیات وي. سپرلی ممکن د موټر سايکل کنټرولولو کې ستونزې تجربه کړي، کوم چې د بي کنټرولي یا کور وور تلو لامل کېدای شي. د کنټرول کولو فرصت ته اجازه ورکړئ چې د موټر سايکل چلونکي د وهلو مخه ونیسي.

- **په یوه لین کې حرکت کول:** کله چې تاسو د موټر سايکل مخې ته لین ته د تگ لپاره چمتووالی نیسي، نو د خپل موټر له شا څخه دومره ځای پرېږدئ څومره چې تاسو د موټر لپاره ورکوئ.

- **کله چې موټر سايکل چلونکي تېرېږي:** که چېرې یو موټر سايکل چلونکي هڅه وکړي چې له تاسو څخه تېر شي، خپل لین موقعیت او سرعت وساتئ، او موټر سايکل چلونکي ته اجازه ورکړئ چې تېر شي.

- **په موټر سايکل چلونکي گڼېدل:** پر موټر سايکلونو باندې گڼېدل غیر قانوني او خطرناکه دی. هیڅکله هڅه مه کوئ چې د موټر سايکل سره په ورته لین کې موټر وچلوئ.

- **په ټکرونو کې خونديتوب:** موټر سايکلونه د نورو موټرو په څېر د ټکرونو په صورت کې ورته خونديتوب نه ورکوي. په ښاري څلور لارو کې ټکرونه د موټر سايکل او موټرو تر ټولو عام ټکرونه دي. ډیرې پېښې هغه وخت پیښیږي کله چې موټر چلونکي د راتلونکي موټر سايکل ته لاره نه ورکوي او کيڼ اړخ ته اوري

- **د تېردو د حق ورکولو قوانین:** د لارې د تېرېدو د حق قوانین په موټر سايکل چلوونکو او همدارنگه نورو چلوونکو باندې پلي کیږي. موټر سايکل چلونکي ممکن د ترافیک محدوده لاره باندې موټر سايکل وچلوي.

د سړک زیانمنېدونکي کاروونکي

موټر چلونکي باید له پیاده تگ کوونکو څخه بایسکل چلوونکو او موټر سايکل چلوونکو ته ډېر پام وکړي؛ دوی باید د سړک نورو زیانمنېدونکو کاروونکو ته هم پاملرنه وکړي. دا هغه خلک دي چې په لویو لارو، بایسکل چلوونکو، پلي تگ لارو، یا هغه لارو کې گرځي چې د موټرو په پرتله لږ خونديتوب لري. د سړک زیانمنېدونکو کاروونکو کې هغه خلک شامل دي چې دوه یا درې ټایر لرونکي گاډی چلوي، د بریښنايي خوځښت وسایل کاروي، پر آسونو سپاره وي، پلي تگ کوي، یا سکوتر چلوي. دوی د موټر کمربندونه یا ایريگونه نلري او په ټکر کې د ټپي کیدو لوړ خطر سره مخ دي. تاسو باید سړک په خوندي ډول د نورو چلوونکو او د دوی سره د هر مسافر سره شریک کړئ. د سړک زیانمنېدونکي کاروونکي هم باید د ترافیکو ټول قوانین عملي کړي.

د گاونډ بریښنايي موټري (NEV)

NEV یو برقي موټر دی چې درې یا څلور ټایرونه لري او کولی شي په ساعت کې له 20 څخه تر 25 میلې پورې سرعت ته ورسېږي. NEVs باید د DVS سره نومول او راجسټر شي. هر هغه څوک چې د Class D د موټر چلونکي جواز لري کولای شي NEV موټر وچلوي، مگر یوازې په هغو سړکونو کې چې د سرعت محدودیت یې په ساعت کې 35 میلې یا لږ وي. د سړک ازموینې پرمهال NEVs نشي کارول کېدې.

سوداگریز موټران

سوداگریز موټر هغه موټر یا د موټرو ترکیب دی چې وزن یې له 26,000 پونډو څخه ډیر وي او د مسافرینو یا ملکیتونو د لېږدولو لپاره کارول کېږي. بسونه، په شمول د ټولو د ښوونځي بسونه، او کوچني موټران چې د خطرناکو موادو اعلان پاتې لري، هم سوداگریز موټران گڼل کېږي.

له سوداگریز موټر څخه تېرېدل

له سوداگریز موټر څخه د تېرېدو دمخه، داډ تر لاسه کړئ چې تاسو د خپل موټر اړخ، شا او مخکې خوندي ځای لرئ.

• **په یوه هواره لویه لاره تېرېدل:** د موټر په پرتله له سوداگریز موټر څخه تېرېدو لپاره له دريو څخه تر پنځو ثانويو پورې وخت نیسي. د تېرېدو لپاره کافي وخت ورکړئ او له راتلونکي ترافیک څخه د 100 فوټو په فاصله کې د راتلو دمخه ښي لاین ته بیرته راشئ.

• **مه تېرېږئ:** که تاسو پلان لرئ چې ژر ووځئ یا بل ځای ته لاړ شئ، نو د سوداگریز موټر شاته پاتې شئ تر هغه چې تاسو وتلو ځای ته ورسېږئ.

• **د غره په لورې څوکو کې د تېرېدو پر مهال تېرېدل:** سوداگریز موټران اکثره وخت د لورېدو پر مهال سرعت له لاسه ورکوي، چې د موټر په پرتله ترې تېرېدل اسانه کوي.

• له لورې سیمې څخه کښته تللو پر مهال تېرېدل: سوداگریز موټران د نیتوالي په صورت کې سرعت زیاتوي. د تېرېدو لپاره ډېر واټن ته اجازه وکړئ.

• **په چټکي سره تېر شئ:** د سوداگریز موټر تر څنګ مه پاتې کېږئ. یوازې هغه وخت بیرته خپل لاین ته لاړ شئ کله چې تاسو د سوداگریز موټر مخکینۍ برخه په خپل شاته لید هنداره کې وګورئ. د تېرېدو وروسته خپل سرعت وساتئ.

• **کله چې سوداگریز موټر له تاسو څخه تېرېږي:**

• د خپل لاین لري اړخ ته لاړ شئ او خپل سرعت یو څه کم کړئ.

• کله چې سوداگریز موټر تېرېږي، سرعت مه زیاتوئ.

• له مخالف لوري څخه د سوداگریز موټر سره مخامخ کېدل: د امکان تر حده ښي خوا ته پاتې شئ ترڅو د اړخ ټکر څخه مخنیوی وشي او د موټرانو ترمنځ تېز باد کم شي. تېز باد به موټران له یو بل څخه لرې کړي، نه د یو بل په لور.

• **د سرعت او د واټن قضاوت کول:** د دوی د لوی اندازې له امله، سوداگریز موټران ډیرې وختونه د دوی په پرتله ورو حرکت کوي. ډیرې د موټر او سوداگریزو موټرانو ټکرونه په څلور لارو کې پیښېږي ځکه چې موټر چلونکي د سوداگریزو موټرو سرعت او واټن غلط اټکل کوي.

د سوداگریزو موټرانو مخي ته لین بدلول

لین بدلول او د بل موټر په مخ کې ډېر نږدې تګ کول تل خطرناک وي، مګر دا په ځانګړي ډول خطرناک دی چې د سوداګریز بس یا لاری نږدې مخي ته تېر شئ. که تاسو له دواړو خواوو څخه په چټکۍ سره حرکت وکړئ، نو احتمال لري چې تاسو په یوه رانده ځای کې یاست، نو موټر چلونکی ممکن تاسو په وخت ونه ګوري. حتی که تاسو ښکاره یاست، موټر ممکن دومره ژر ورو نشي چې د ټکر څخه مخنیوی وشي ځکه چې درول یې ډېر وخت نیسي.

د سوداګریز موټر تعقیبول

سوداګریز موټران د موټرانو په پرتله ډیر د درېدلو واټن ته اړتیا لري.

• **د درېدلو واټن:** یو اوسط مسافر وړونکی موټر چې په ساعت کې 55 میلې سرعت سره سفر کوي کولی شي له 130 څخه تر 140 فوټو پورې ودریږي. یو بشپړ بار شوی ټراکټرانو ممکن په بشپړ ډول ودریدو لپاره له 400 فوټو څخه ډیر واټن ته اړتیا ولري.

• **خوندي تعقیبي واټن:** د سوداګریزو موټرو ډېر نږدې تعقیبول ستاسو د مخکې سرک لیدلو وړتیا کموي. له موټر څخه خوندي واټن وساتئ او خپل موټر داسې ځای پر ځای کړئ چې چلونکی یې په خپلو شیشو کې تاسو ویني. دا به تاسو ته د عکس العمل ښودلو وخت هم درکړي که چیرې سوداګریز موټر ناڅاپه ودریږي.

• **د شپې د سر څراغونه:** سوداګریز موټران لوی د اړخ هندارې لري چې کولی شي رڼا منعکس کړي. کله چې د شپې سوداګریز موټر تعقیب کوئ، تل د خپل سر څراغونه کم کړئ ترڅو موټر چلونکي روند نه شي.

• **یوځای کېدل:** کله چې یو سوداګریز موټر په ترافیک کې دننه شي، نو د موټر په پرتله ډیر وخت ته اړتیا لري ترڅو سرعت یې لوړ شي او نورمال سرعت ته ورسېږي. د موټر د سرعت د کمولو یا د لینونو بدلولو لپاره چمتو اوسئ ترڅو لاری په خوندي ډول سره یوځای شي.

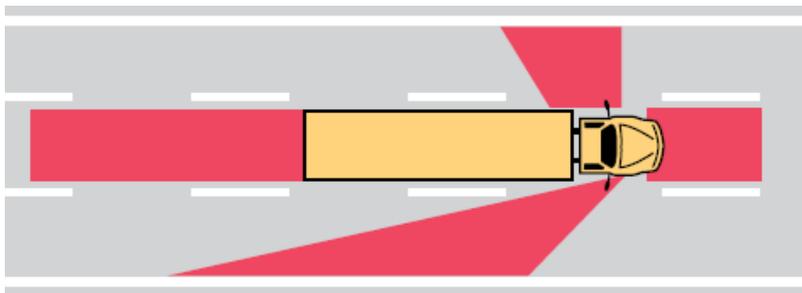
• **په لوړه کچه کې د موټر درول:** که تاسو د په لوړه کچه کې د موټر درولو په وخت کې د سوداګریز موټر شاته ودریږئ، نو د لاری لپاره ځای ورکړئ چې کله حرکت پیل کړي نو یو څه شاته وګرځي. خپل موټر د خپل لین په کین اړخ کې ځای په ځای کړئ ترڅو موټر چلونکی تاسو په اړخ هنداره کې ویني.

سوداګریز موټران او پراخه تاوېدنی

د سوداګریزو موټرانو د تاوېدو نښو ته ډېره پاملرنه وکړئ. ډیری سوداګریز موټران په پراخ ډول ښي خوا ته تاوېږي او ځینې وختونه باید د تاویدو دمخه ښي خوا ته یو خلاص ځای پرېږدي. د ګرځېدونکي موټر شاته ټایرونه د مخکینیو ټایرونو په پرتله لنډه لاره تعقیبوي، څومره چې موټر اوږد وي، هومره توپیر یې زیات وي. د ټکر څخه د مخنیوي لپاره، که چیرې احتمال شتون ولري چې ښي خوا ته تاو شي، نو د سوداګریز موټر څخه ښي خوا مه تېرېږئ.

سوداگریز موټر "منع شوي ساحي"

که تاسو د سوداگریز موټر تعقیب کوئ، نو د هغې "منع شوي ساحي" څخه لرې اوسئ. دا ساحي د موټر مخي، اړخونو او شاته د لید وړ نه دي. د لاریو ځیني چلونکي ممکن د موټر مخي ته تر 20 فوټو پورې، د تړپلر دواړو خواوو ته، او تر 200 فوټو پورې شاته کتلو جوگه نشي.

د سوداگریزو موټرو په شاوخوا کي انتظار

لاری او بسونه د چلولو محدودیتونه لري او ځیني وختونه د سرعت محدودونکو په څیر ټیکنالوژي کاروي. د هارن وهل، په زور سره موټر چلول یا د ترافیکو له لاری تیریدل به ستاسو سفر گړندی نه کړي مگر د خطرناکو خنډونو او ټکرونو لامل کیدی شي.

د اورگادي پټلی پوري وتي

د اورگادي پټلی د ټکرونو لپاره په ځانگړي ډول خطرناک ځایونه کیدی شي. د اورگادي د اندازي او وزن له امله، د موټرو او اورگادي ډیری ټکرونه د چلونکي لپاره وژونکي وي. موټر چلونکي باید د اورگادي پټلی ته د نږدې کیدو او تیریدو پرمهال د اورگادي یا په پټلی کي نورو تجهیزاتو ته اضافي پاملرنه وکړي.

له اورگادي پټلی څخه د تیریدو د خبرداري وسایل

د عامه اورگادي پټلی د خبرداري وسایل لري ترڅو موټر چلونکي خبر کړي کله چې د اورگادي پټلی شتون ولري. د خبرداري نښي او د سرک د غاړې نښي چې تاسو د اورگادي د تیریدو ځای ته نږدې کیږئ، لاری ته نږدې نښي چې څومره لاری شتون لري، کله چې یوې تېرېدنې ته نږدې شئ، پټلی په دقت سره وینئ او چمتو اوسئ چې ودریږئ کله چې تاسو دا نښي وگورئ. خلیدونکي څراغونه، زنگونه او دروازي نښي چې یو اورگادی یا نور په پټلی کي تجهیزات نږدې کیږي، کله چې تاسو دا څراغونه یا دروازي فعالی وینئ، نو د پټلی له لاری مه ځئ. خپل موټر د نږدې ریل یا دروازي څخه لږ تر لږه 10 فوټه لرې ودریږئ. کله چې ترافیک مخ په وړاندې حرکت وکړي نو له لاری تېرېدل خوندي دي، او تاسو کولی شئ پرته له دې چې د ریلونو څخه 10 فوټه لرې ودریږئ پرمخ لاړ شئ. په ځینو پورې وننو کې، یو بیرغ لرونکی کس ممکن ترافیک کنټرول کړي پداسې حال کې چې ریل گادی یا نور په پټلی تجهیزات نږدې کیږي. بیرغ لرونکي کس تعقیب کړئ لکه څنګه چې تاسو ته یو وسیله خبرداری درکوي.

له اورگادي پټلۍ څخه د تېرېدو په ځایونو کې ځانگړي موټرونه

ځینې موټري، لکه د مسافرو واکونونه، بسونه، او لوی لاری، ار دي چې د اورگادي په ټولو پټلیو کې ودریږي، که اورگادي شتون ولري یا نه. له دې موټرو مه تېرېږئ. له اورگادي پټلۍ څخه له تېرېدو څخه د 100 فوټو په فاصله کې د هر موټر تېرېدل غیرقانوني دي.

له اورگادي پټلۍ څخه د تېرېدو خونديتوب

له یو څخه ډیر ریل گادي ممکن په ورته وخت کې له مختلفو لوریو څخه راشي. کله چې د اورگادي وروستی دبه تېره شي، نو تر هغه چې داده نه شئ چې دوهم اورگادي په بل پټلی نه دی راوان، د پټلۍ له لارې مه تېرېږئ. د اورگادي په هر تېرېدو ځای کې دواړو خواوو ته اورگادي ته پام وکړئ که چیرې د خبرتیا وسایل شتون ولري یا ونه لری.

کله چې د یوې لارې په دواړو خواوو کې درانه ترافیک وي، نو د پټلۍ تر شا انتظار وکړئ تر هغه چې تاسو داده شئ چې تاسو کولی شئ پرته له دې چې په پټلۍ کې ودریږئ بلې غاړې ته ورسېږئ. هیڅکله د اورگادي سره د پولې بلې غاړې ته د رسیدو لپاره سیالي مه کوئ. اورگادي د موټرانو په څېر ژر نه شي درېدلی. که تاسو د اورگادي سرعت غلط اټکل کړئ یا ستاسو موټر ودریږي، نو تاسو ممکن ووژل شئ یا سخت ټپي شئ.

کله چې ستاسو موټر د تېرېدو په ځای دننه وي، گپرونه مه بدلئ. که ستاسو موټر گپربکس لري، د تېرېدو ځای ته د ننوتلو دمخه ښکته کړئ. موټرسایکل چلونکي باید د اورگادي د پټلۍ د تېرېدو ځایونو ته په احتیاط سره نږدې شي. تر هغه وخته مه گرځئ تر څو چې د تېرېدو لپاره غوره زاویه ونه مومی، ځکه چې دا ممکن تاسو د ترافیک په راتلونکي لین کې د غورځیدو لامل شي. که څه هم اورگادي په روښانه څراغونو او لوړ هارونو سمبال دي، خو د دوی د واټن او سرعت قضاوت کول په ځانگړي توگه د شپې دېر گران دي. که تاسو د اورگادي د لیدلو په وخت کې د اورگادي له پټلۍ څخه د تېرېدو په اړه زړه نازره یاست، نو ودریږئ او د اورگادي د تېرېدو انتظار وکړئ مخکې له دې چې حرکت وکړئ. هیڅکله د اورگادي په پټلۍ کې مه درېږئ.

د لویې لارې - ریل درجې پورې وتلو لپاره

د بیرني خبرتیا سیستم (ENS)

د سرک او اورگادي هر څلور لارې کې د بیرني خبرتیا سیستم (ENS) نښه شتون لري چې د ریل پټلۍ په ساحه کې د ستونزو یا بیرني حالتونو راپور ورکولو لپاره د 24 ساعته تلیفون خدمات چمتو کوي.

د شین ENS نښه د ریل پټلۍ د تېرېدو پوستو یا پټلۍ ته نږدې د فلزي کنټرول بکس کې موقعیت لري. ENS د هغو بیرنيو حالتونو لپاره دی چې د اورگادي ترافیک د خنډ یا د تېرېدو ځای په وخت کې د کومې بلې ستونزې له امله ودروي. په نښه کې د DOT شمېره په ورکولو سره، پیغام رسوونکي کولی شي د گریډ د تېرېدو ځای دقیق موقعیت وپېژني او هغه ریل گادو ته خبر ورکړي چې په هغه لوري حرکت کوي چې ودریږي یا ورو شي.

د راپور ستونزه

یا بیرني حالت

1-800-555-5555

X-IN 836 597 H

XYZ RAILROAD

د
ک
سرکول

د لویو لارو کاري ساحې

د لویو لارو کاري ساحې هغه سیمې دي چې د سرک جوړولو یا ساتنې کار روان وي. ماشینونه شپه او ورځ کار کوي او کیدای شي حرکت وکړي یا ولاړ وي. د سرک کارگران د ترافیک د لارښوونې لپاره د نښو او سرک نښانونو سره ساحې جوړوي. موټر چلوونکي باید په دې لارښوونو پوه شي او غیرگون وښيي.

- **صبر وکړئ:** د ځنډ تمه وکړئ، په ځانگړې توگه د سفر په گڼې گونې ساعت کې تمه وکړئ.
- **سرعت کم کړئ:** د کارگرانو او وسایلو څخه خبر اوسئ او د هر بیرغ لرونکي کس لارښوونې تعقیب کړئ. په کاري ساحه کې د بیرغ لرونکي کس اطاعت کې پاتې راتلل به د سرغړونې او مالي جرمې پایله ولري.
- **د سرعت محدودیتونه:** په ډېری کاري سیمو کې د سرعت کم شوي محدودیتونه لگول شوي دي. که چېرې د سرعت د کمولو لپاره کوم اعلانونه نه وي، نو د سرعت د اعلان شوي محدودیت مراعت کړئ. په کاري ساحه کې د سرعت د حد نه مراعات کول به د سرغړونې او مالي جرمې پایله ولري.
- **خبردار اوسئ:** د کارگرانو او وسایلو ته پام وکړئ او د خوندي واټن ساتلو لپاره د خپل لین موقعیت تنظیم کړئ.

"وروسته یوځای کیدنه- زیږ مرچ"

زیږ مرچ د موټر چلولو یوه ستراتیژي ده چې موټر چلوونکي اړ باسي چې د یوځای کیدو په اړه خپل ذهنیت بدل کړي. په دودیز ډول، موټر چلوونکو ته ښوول شوي دي چې کله لین پای ته ورسیري نو ژر یوځای شي. ژر یوځای کېدل د اورد ترافیک، ډیرو ټکرونو او د سرک د بدو پېښو لامل کیږي.

د زیږ مرچ کرڼلاره

- کله چې تاسو د "مخکې لین تړل شوی" نښه وگورئ او ترافیک بیرته راگرځي، نو د یوځای کیدو تر نقطې پورې په خپل اوسني لین کې پاتې شئ.
- د نورو موټر چلوونکو سره په وار وار موټر وچلولئ ترڅو په خوندي او اسانۍ سره په پاتې لین کې یوځای شئ.
- کله چې ترافیک دروند او ورو وي، نو دا به خوندي وي چې په خپل اوسني لین کې تر هغه وخته پورې پاتې شئ چې ترافیک په منظم ډول وار وکړي.

د زیږ مرچ گټې

- د دوو لینونو ترمنځ د سرعت توپیر کموي، د لین بدلون اسانه او خوندي کوي.
- د ترافیک دېروالی ټول اوردوالی تر 40 سلنې پورې کموي.
- په ازاد لارو او په ځانگړې توگه په لویو ښارونو کې گڼه گونه کموي.
- کله چې ټول لینونه په ورته سرعت سره حرکت کوي، د انصاف احساس رامنځته کوي.
- د سرک بدې پېښې کموي.

نېټې، اشارې او د سرک د غاړې نېټې

5 څپرکي

د مینیسوټا نېټې، اشارې،

او د سرکونو نېټې د ملي معیارونو سره سمې دي. دوی تاسو ته په خوندي موټر چلولو کې د مرستې لپاره واضح لارښوونې چمتو کوي. د ټرافيک په نېټو، اشارو، او د سرک د غاړې نېټانونو پیژندل او پوهیدل زده کړئ.

نېټې

د سرک نېټې د لیکلو لارښوونو سره یوځای یو شان سمبولونه او انځورونه کاروي. د نېټو شکلونه او رنگونه کوډ شوي دي ترڅو تاسو ته د نېټې معنی په اړه عمومي نظر درکړي، حتی مخکې لدې چې تاسو یې له نږدې ولولئ.

د نېټان رنگ معنی

تنظیمي

سور: منع کوي او امر کوي

سپین: تنظیموي

څېردارې

ژ یر: څېردارې ورکوي

ژ یر- شین: د پلی تگ او بایسکل تیریدو ځایونو او د بنسونځي په

سیمو کې څېردارې او کنټرولونه

نارنجي: په ساختماني سیمو کې څېردارې او کنټرولونه

معلوماتي

شین: لارښوونه او معلومات ورکوي

وودي: د موټر چلوونکو لپاره خدمات تشریح کوي

نسواري: تاریخي، کلتوري یا تفریحي ځایونه په گوته کوي

عام شکلونه

اته اړخیزه

مثلت

الماس

مستطیل

پنځه اړخیز

کراس بک

67 دايره

تنظیمی نښې

تنظیمی نښې موټر چلوونکي هڅوي چې د ترافیک ځینې قوانین تعقیب کړي. تاسو باید د دې نښو اطاعت وکړئ ترڅو په خوندي او قانوني ډول موټر وچلوئ. که تاسو د دې نښو اطاعت ونه کړئ، تاسو ممکن د ترافیکي لیکلي خبرتیا او جریمې سره مخ شئ.

ودرپرئ

په بشپړه توګه ودرپرئ. تر هغه وخته پورې ودرپرئ تر څو چې پلی تګ کسان او موټران چې د لارې حق لري له څلور لارې څخه ووځي. بیا په احتیاط سره مخکې لار شئ.

نښې ، اشارې ، او د سړک د غاړې نښې

لاره ورکړئ

که اړتیا وي، ورو شئ یا ودرپرئ. نورو ټولو موټرو او پیاده تګ کونکو ته د لارې حق ورکړئ. انتظار وکړئ تر هغه چې خوندي وي او پرمخ لار شئ.

مه ننوځئ

که دا نښه ستاسو په مخ کې وي، نو هغه لین یا سړک ته مه ننوځئ.

ناسمه لار

تاسو د راتلونکي ترافیک لین ته ننوتلي یاست. ته په غلط لور سفر کوي.

کين خوا ته تاوېدل ه

د موټر درول منع ده ، د U په شان تاوېدل ، بڼې خوا ته تاوېدل منع دي

یوه سره دایره چې د سمبول په اوردو کې د سور سلېش نښه لري دا په ګوته کوي چې تاسو باید یو ځانګړی اقدام ونه کړئ.

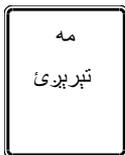
د سرعت حد

د سرعت د محدودیت نښې په سړک کې د موټر چلولو اعظمي سرعت نښې. تاسو ممکن د کنټرول شوي لاسرسي سره د ایالتونو تر مینځلو یو لارو کې د سرعت لږترلږه محدودیتونه هم وګورئ. له لږ تر لږه اعلان شوي حد څخه ورو موټر مه چلوئ، پرته لدې چې خراب موسم یا د سړک خراب شرایط ورته اړتیا رامنځته کړي.

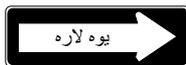
مه تېرېږئ

د نه تېرېدو زون پیل په نښه کوي.

یوه لاره

په ټاکل شوي لاین کې ترافیک یوازې د تیر په لور چلیږي.

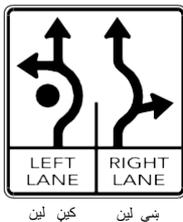
بني لاین وساتئ

مخکې د ترافیک لوره شوي سیمه، د مخکې توتو په یا خنډ دي بني خوا ته پاتې شئ.

څلور لاره

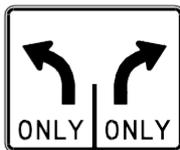
کله چې د څو لاینونو څلور لارې ته نږدې شئ، نو مخکې له مخکې مناسب لاین ته ننوځئ. نښې به تاسو ته وښيي چې د مختلفو ټاوپدنو لپاره کوم لاینونه وکاروئ. د مثال په توګه، بني خوا ته د ګرځېدو لپاره، یوازې په بني لاین کې ننوځئ. کین اړخ ته د ګرځېدو لپاره، یوازې کین اړخ ته لار شئ. دا نښه ښيي چې تاسو کولی شئ له دواړو لاینونو څخه مستقیم لار شئ.

بني لاین کین لاین

د لاین کارونې کنټرول نښې

که تاسو په ټاکل شوي لاین کې یاست نو تاسو باید تاو شئ.

په بني لاین کې ترافیک ممکن مستقیم مخ په وړاندې لار شي یا وګرځي.

یوازې

په سور څراغ کې مه تاوېږئ

انتظار وکړئ چې د ترافیک سیګنال شنه شي مخکې له دې چې وګرځئ.

نښې، اشارې، او د سړک د څارې نښې

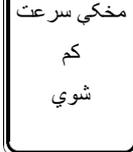
یوازې د مرکز لین

تاسو باید مرکزي لین شریک کړئ او یوازې کین اړخ ته د ګرځېدو لپاره بې وکاروئ کله چې په دواړو لورو کې سفر کوئ.

مخکې سرعت کم شوی

د سرعت یو ورو حد مخکې ځړول شوی دی. سرعت کم کړئ.

د محدود کارونې لپاره لین

د الماس سمبول دا په ګوته کوي چې د ترافیک لین د ځانګړي استعمال یا د ځانګړو ډولونو موټرو لپاره ساتل کېږي. لین ممکن د هغو موټرو لپاره ټاکل کیدی شي چې دوه یا ډیر مسافر لري، بسونه، سوداګریز موټرونه یا بایسکلونه.

مغولینو لپاره پارکینګ

د مغولینو لپاره د پارکینګ ځایونه چې نیلي نښې لري د مغولینو لپاره د جواز پلټونو یا د معلولیت لرونکي پارکینګ اجازه نامه لرونکو موټرو لپاره ځانګړي دي. که چېرې د معلولیت لرونکو کسانو لپاره ټاکل شوي پارکینګ ځایونه اشغال شوي وي یا شتون ونلري، تاسو کولی شئ په یوه زاویه کې پارکینګ وکړئ او دوه معیاري پارکینګ ځایونه ونیسئ که تاسو د معلولیت لرونکو کسانو لپاره د پارکینګ معتبر اجازه نامه یا د جواز پلټونه لرئ.

د خبرداری نښې

د خبرداری نښې تاسو ته د راتلونکو احتمالي خطرونو په اړه خبرداری درکوي. د خپل او د نورو د خونديتوب لپاره، تاسو باید دوی وپېژنئ او غبرګون ورته وښایئ.

- ډیری د خبرداری نښې ژیرې دي.
- د پلي تګ یا بایسکل د تیریدو نښې او د ښوونځي د زون نښې ممکن ژیره یا ځلېدونکي ژیره - شنه وي.

له اورګادي پټلۍ څخه پورې وتني

د اورګادي پټلۍ په ډیری پورې وتنو کې د خبرتیا نښې، د سرک د غاړې نښې، دروازې او ځلېدونکي سور څراغونه ځای پر ځای شوي وي. د سرک غاړې په نښانونو کې د درېښه کرښه، "X" او د "RR" توري شامل دي چې د پورې وتني ته خامخکې په سرک غاړې باندې رنگ شوي وي. د X په شکل نښه د اورګادي پټلۍ د تېرېدو نښه نښي. که چېرې له یو څخه ډیر پلارې وي، نو د کراس بکس لاندې یوه نښه د لارو شمیر

په ګوته کوي.

نښې
'
اشار
ي،
او د
سر
ک د
غار
ي
نښې

محدوده لین

تسامیزي

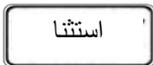
نښې لین

یوازې

له اورګادي پټلۍ څخه پورې وتني

د "استثنا" نښه پدې مانا ده چې له بس او لاری چلوونکي څخه، چې معمولاً د اورګاډي پټلۍ په پورې وتلو کې د ودرو لو غوښتنه کېږي، پرته له دې چې ودرېږي ممکن پرمخ لاړ شي. خو، موټر چلوونکي لاهم اړتیا لري چې د اورګاډو لپاره دواړو لوريو ته وګوري.

له اورګاډي پټلۍ څخه پورې وتني

دا نښې تاسو ته خبرداري درکوي چې د اورګاډي پټلۍ مخکې ده.

ورو شئ. په دواړو لوريو کې په دقت سره وګورئ او د ودرو لو لپاره چمتو اوسئ. په یاد ولرئ، اورګاډي ژر نه شي درېدلې.

د ښوونځي سیمه

دا ژېړې یا ځلېدونکي ژيړې-شني، د پنځه اړخيزه په شکل د خبرداري نښې نښي چې يو ښوونځی يا د ښوونځي منظور شوی څلور لاري مخکې ده. ماشومانو ته پام وکړئ او د ودرو لو لپاره چمتو اوسئ.

له ښوونځي څخه تیریدنه

په پياده تیریدو لار کې د ماشومانو څارنه وکړئ او د ودرو لو لپاره چمتو اوسئ. موټر چلوونکي باید په لارو کې ټولو پياده تګ کوونکو ته لاره ورکړي. له ښوونځي د تېرېدو نښه چې لاندې تیر لري معیاري نښه ده.

له پلي تګ کوونکو لاري څخه تېرېدل

دا نښې موټر چلوونکي هڅوي چې له سړک څخه د تېرېدونکو پياده خلکو څارنه وکړي. ورو شئ او د پياده تګ لپاره د ودرو لو لپاره چمتو اوسئ. په څلور لارو او پياده تیریدو لارو کې پياده خلکو ته د تېرېدو حق ورکړئ. د پلي تګ نښه چې لاندې تیر لري معیاري نښه ده.

نښې
'
اشار
'
او د
سر
ک د
غاړ
ي
نښې

Sig

د تېرېدو سیمه نشته

دا نښه د دوه طرفه لويې لارې په کيڼ اړخ کې ده. دا د نه تېرېدو سیمې د پیل خبرداری ورکوي.

د ورو حرکت کوونکي موټر نښه

دا نښان باید په ټولو هغو موټرو چې په ساعت کې 30 میلې یا له هغه څخه کم سرعت سره سفر کوي ښکاره شي، لکه د پټې وسایل یا د څارویو د څارویو راکښ کوونکي گاډۍ، کله چې دوی له عامه سرک څخه کار اخلي. کله چې تاسو دا نښه وگورئ نو د خپل موټر سرعت تنظیم کړئ یا د لین بدلولو لپاره چمتو اوسئ.

د څارویو راکښ کوونکي گاډی

په سرک کې د ورو حرکت کونکو، د څارویو راکښ کوونکي گاډو لپاره احتیاط وکړئ. خپل سرعت کم کړئ او ورو ورو تېر شئ. د څارویو راکښ کوونکي گاډۍ باید د لمر لوېدو څخه تر لمر ختو پورې د 500 فوټو په فاصله کې یا د کم څرگندتیا، خرابې هوا یا ناکافي رڼا په وختونو کې د لیدلو وړ رڼا یا څراغ ولري.

د څلورلارو د خبرداري نښې

د تېرېدو لاره

مخکې څلور لاره ده. بل ترافیک ته د درېدو لپاره چمتو اوسئ.

کوڅه می

ترافیک ستاسو له ښي خوا راځي. سرک ته د موټرو د ننوتلو څارنه وکړئ.

مخکې T - څلور لارې

هغه سرک چې تاسو پرې سفر کوئ ډیر ژر به پای ته ورسېږي. ښي یا چپ لوري ته د تاوېدو لپاره چمتو اوسئ. له ترافیک څخه د تېرېدو لپاره له لاره ورکړئ.

مخکې Y - څلور لارې

مخکې سرک په دوو مختلفو لوریو ویشل کېږي. په خپله لاره کې د ترافیک تېرېدو لپاره چمتو اوسئ یو یا بل لوري ته د ګرځیدو لپاره چمتو اوسئ.

منحنی یا کور

سرک په هغه لوري کېږي چې ښودل شوی دی. که چیرې نښه د سرعت محدودیت نښې، نو د ښودل شوي سرعت سره سم ورو شئ.

نښې
,
اشار
ي،
او د
سر
ک د
غار
ي
نښې

چوک

کله چې تاسو چوک ته نږدې کېږئ، محدود سرعت ته ورو کړئ او که اړتیا وي نو د درولو لپاره چمتو اوسئ.

مخکې کور وور سرک

مخکې سرک کور وور مخکې شاته ځي. د خوندي یا ښودل شوي سرعت پورې ورو شئ.

مخکې دو طرفه ترافیک

تاسو یو طرفه سرک پرېږدئ او دوه طرفه سرک ته ننوځئ. ښي خوا ته پاتې شئ.

وېشل شوی لویه لاره پیل کېږي

لاره وېشل کېږي. ښي خوا ته پاتې شئ.

ويشل شوي لوبه لاره خلاصيري

مخکي ويشل شوي لوبه لاره خلاصيري. دو طرفه ترافيک به نور د مرکزي خنډ له کبله نه ويشل کيږي.

مخکي ترافيکي اشاره

په راتونکي چوک کي ترافيکي اشاره ده.

سرک مخکي تاو پيري

مخکي لاره په چټکي سره خپل لوري بدلوي. په خوندي سرعت سره ورو شئ.

د تيرېدو نښي

د سرک د تيرېدو نښي تاسو ته خبرداري درکوي چې د څارويو، انسانانو او موټرو چې له سرک څخه تيرېږي، څارنه وکړئ.

بنوبند سرک

د سرک سطحه بنوبنده ده کله چې لمده وي. نښي معمولاً پر پل او هوايي پل باندې وي.

مخ پر کښته سرک

مخکي سرک مخ پر کښته دی. ډاډ تر لاسه کړئ چې ستاسو د موټر بريکښان مخکي له دې چې حرکت وکړئ کار کوي.

نښي، اشاري، او د سرک د غاړي نښي

S

لین پای ته رسیري

دوه لاینونه به یو شي. په دي مثال کې، هغه موټرونه چې په بني لاین کې دي باید د چپ لاین ترافیک سره یوځای شي. د بني لاین موټران باید لاره ورکړي.

د ترافیک یوځای کول

موټرونه په هغه سرک سره یوځای کیري چې تاسو پرې سفر کوئ. چمتو اوسئ چې موټرو ته د ننوتلو اجازه ورکړئ.

اضافه شوي لاین

سرک به د ترافیک لپاره اضافي لاین تر لاسه کړي. نوی ترافیک به یوځای کیدو ته اړتیا ونلري.

مخکې نښه تصفیه

که ستاسو موټر په نښه شوي لوړوالي څخه لوړ وي نو مخ په وړاندې مه ځئ، یا ستاسو موټر ممکن ونښلي.

تنگ پل

مخکې پل د سرک په پرتله تنگ دی.

د ساختماني نښې

د تورو حروفو سره نارنجي نښې په ساختماني او کاري سیمو کې کارول کیري. ورو شی کله چې تاسو نارنجي نښه وینئ. دا نښې موټر چلونکو ته د ترافیکو محدودو لارو، انحرافاتو او د سرک د کار نورو خطرونو خبرداری ورکوي.

ډرمونه، مخروطونه، ټیوبونه، ځلیدونکي تیرونه، او نارنجي او سپیني پټي لرونکي خنډونه ټول د ساختماني ساحي یا هغه سیمو څخه د ترافیکو د لري ساتلو لپاره کارول کیږي چیري چي موټر چلول خطرناک وي. تاسو ممکن هغه خلک هم وینئ چي نارنجي نښي، بیرغونه یا د درېدنې نښي یې په لاس کي وي، او په کاري سیمو کي لارښووني ورکوي.

تل د دوی لارښووني تعقیب کړئ.

دا په گوته کوي چي یو کس چي بیرغ لري مخکي دی. په احتیاط سره موټر چلوئ.

دا په گوته کوي چي کارگران په سرک کي ساتنه کوي. ورو شئ او د خپل لین موقعیت تنظیم کړئ ترڅو له کارگرانو څخه لري پاتي شئ.

کم سرعتونه ډیری وختونه په کاري سیمو کي ځړول کیږي موټر چلونکي چي د کار په سیمو کي د کارگرانو د شتون په وخت کي د اعلان شوي له سرعت حد څخه سرغړونه کوي، 300 ډالره جریمه به شی.

تاریخي، کلتوري او تفریحي نښي

نسواري نښي تاریخي ځایونه، پارکونه او نور د پام وړ ځایونه په گوته کوي.

د موټر چلوونکو د خدماتو نښې

نښې نښې تاسو ته د تلفونونو، گازو، خواړو، موټلونو، روغتونونو او د استراحت ځایونو په څیر خدماتو لارښوونه کوي.

راتلونکی د وتلو لار

د لارښوونې او معلوماتو نښې

شنه نښې د وتلو لارې، ښارونو ته واټن، د لویو لارو ترمنځ څلور لارې، د سرک یا لارې نومونه، او د بایسکل لارې په گوته کوي.

د سرک نښې

د سرک نښې مختلف سرکونه په گوته کوي.

د ایالتو ترمنځ لویه لاره

د امریکا لویه لاره

د مینیسوتا لویه لاره

د ښار سرک

د ښار سرک

د ترافیکو کنټرول نښې

د ترافیک کنټرول سپګنالونه په هغو څلور لارو کې کارول کېږي چې ترافیکي ګڼه ګڼه پکې زیاته وي. دوی خونديتوب او منظم ترافیکي جریان ته وده ورکوي. که چېرې د ترافیک سپګنال کار نه کوي، نو د څلور لارې سره د یو بی کنټروله څلور لارې په څیر چلند کوي.

د څلور لارې ګریډ لاک یا درېدنه

تاسو باید د ترافیکي اشارو لخوا کنټرول شوي څلور لارې ته ونه ننوځئ، پرته لدې چې تاسو وکولی شئ له څلور لارې څخه سمدلاسه، په دوامداره توګه او په بشپړ ډول د پورې وتني ترافیک له بندیدو پرته حرکت وکړئ.

نښې، اشارې، او د سرک د غاړې نښې

دا نه پلي کيږي که تاسو:

- د ترافیک کنټرول افسر یا د سولې افسر لخوا لارښوونه درته کيږي.
- د فعال شوي څراغونو سره د مجاز بيړني موټر د تيريدو اجازه ورکولو لپاره حرکت کوي.
- داسې تاوېږي چې موټر ته اجازه ورکړي چې په خوندي ډول له څلور لارې څخه ووځي.

يو ثابت سور څراغ د "درېدو" معنی لري.

ودرېږي او د رڼا د بدلېدو انتظار وکړئ. په درېدني کرښه کې، د څلور لارې څخه مخکې، يا څلور لارې ته د ننوتلو دمخه په بشپړ ډول ودروئ.

په سور څراغ کې ښي خوا ته تاوېدنه: د ودرولو وروسته، تاسو ممکن ښي خوا ته وگرځئ، کله چې څلور لارې خالي وي، که چيرې ترافیک ته اجازه وي چې په هغه لوري سفر وکړي. که چيرې د "په سور څراغ کې مه تاوېږئ" نښه لگول شوی وي، نو تاسو بايد شنه څراغ ته انتظار وکړئ.

په سور څراغ کې کيڼ خوا ته تاوېدنه: که که چيرې ځينې شرايط پوره وي، تاسو ممکن له يو طرفه سرک څخه يو طرفه پوري وتني کوڅې ته کيڼ اړخ ته واړوئ پداسې حال کې چې د ترافیک څراغ سور وي. مخکې له دې چې وگرځئ، تاسو بايد:

- په بشپړه توگه ودرېږئ.
- ډاډ ترلاسه کړئ چې چوک خالي دي دي.
- هر ډول پياده تگ يا نورو موټرو ته لاره ورکړئ.
- ډاډ ترلاسه کړئ چې ترافیک ته يوازې په هغه لور د حرکت کولو اجازه ده چې تاسو پرې تاوېږئ.

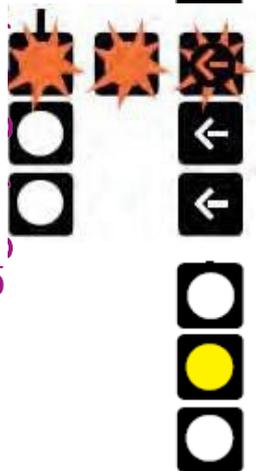
سور غشي د "درېدو" معنی لري.

تاسو بايد په درېدنه کې، د څلور لارې څخه مخکې، يا څلور لارې ته د ننوتلو دمخه په بشپړ ډول ودرېږئ. کله چې غشي شين شي، تاسو ممکن په هغه لوري لار شئ چې دا بې په گوته کوي.

ځلېدونکي سور څراغ د درېدني نښه وگڼئ. په بشپړ ډول ودرېږئ، هغه موټرو او پياده خلکو ته لاره وکړئ چې له تاسو څخه مخکې څلور لارې ته رسيږي، او کله چې څلور لارې خالي وي نو پرمخ لاړ شئ.

يو ثابت ژيره څراغ يا غشي د "احتياط" معنی لري. اشاره بدلېدو ته نږدې ده.

که تاسو کولی شئ په خوندي ډول ودرېږئ، څلور لارې ته مه ننوځئ. که تاسو په خوندي ډول نشئ درېدلای، نو په احتياط سره د څلور لارې څخه تير شئ. که تاسو په څلور لارې کې د گرځېدو انتظار کوئ او ترافیکي اشاره له ژيره څخه سره ته بدله شي، نو ژر تر ژره کله چې خوندي وي تاو شئ. شاته مه ځئ.

نښې، اشارې، او د سرک د غاړې نښې

۱۱

يو خلیدونکی ژیر څراغ یا غشی د "احتیاط" معنی لري.

په احتیاط سره د څلور لاري څخه تېر شی. په څلور لاري کې موجودو موټرو او پیاده روانو ته د لاري حق ورکړی. که تاسو چپ لوري ته وگرځئ یا د T په شان تاو شی، نو تاسو باید د راتلونکو موټرانو ته د تېرېدو حق ورکړئ چې دومره نږدې وي چې سمدستي خطر وي.

شنه څراغ.

تاسو ممکن ژر تر ژره له څلور لاري څخه تیر شی کله چې خالی وي. په څلور لاري کې هر ډول موټرو یا پیاده تگ ته ودرېږئ. کله چې چپ لوري ته وگرځئ، نو راتلونکي ترافیک ته ودرېږئ. کله چې بڼي یا چپ لوري ته وگرځئ، نو د خپل موټر مخي ته پیاده تگ کونکو ته د تیریدو اجازه ورکړئ او ودرېږئ.

شنه غشی پدې مانا ده چې تاسو کولی شی په خوندي ډول د غشی په لور وگرځئ.

ستاسو تاویدل باید د راتلونکي یا تېرېدونکي ترافیک څخه خوندي وي.

د پیاده تگ کوونکو اشاري

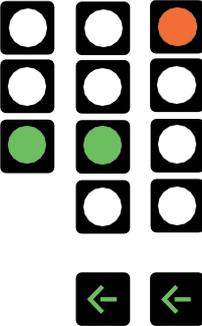
د پیاده تگ کوونکو لپاره د درېدني او تگ نښي شتون لري. پلي تلونکي باید دا نښي تعقیب کړي.

- **د "پیاده تگ" نښه:** کله چې د پیاده تگ یا "پلي تگ" څراغ ولگيږي، پیاده خلک باید د تگ دمخه وگوري چې ایا د تېرېدو لپاره خوندي دی. کله چې په څلور لاري کې وي، پیاده خلک ممکن د سرک بلي غاړې ته تگ ته دوام ورکړي.

- **خلیدونکي د "پیاده تگ مه کوئ" څراغ:** کله چې د پورته شوي لاس یا "تگ مه کوئ" سیګنال ځلېږي، پیاده خلک باید له لاري تیر نشي. هغه پلي کسان چې دمخه په څلور لاري کې دي ممکن په نورمال سرعت سره بلي غاړې ته تگ ته دوام ورکړي.

- **ثابت د "پیاده تگ مه کوئ" څراغ:** کله چې د پورته شوي لاس یا "تگ مه کوئ" سیګنال ځلېږي، پیاده خلک باید د تیریدو هڅه ونه کړي. هغه پلي کسان چې دمخه په څلور لاري کې دي باید ژر تر ژره او په خوندي ډول نږدې خوندي ځای ته لار شي.

نښي
)
'
اشار
'
او د
سر
ک د
غار
ي
نښي

د لین کارولو کنټرول نښې

دا سېګنالونه په مختلفو وختونو کې له مختلفو لارښوونو څخه ترافیک ته د لینونو کارولو اجازه ورکوي. تاسو باید د نورو ټولو ترافیکي نښو او اشارو چې پلي کيږي هم تعقیب کړئ.

یو ثابت بنسټه خوا ته شنه غشي پدې معنی دی چې تاسو اجازه لرئ چې د شنه غشي لاندې لین کې موټر وچلوئ.

یو ثابت ژیر X پدې معنی دی چې تاسو باید په خوندي ډول بل لین ته د تګ لپاره چمتووالی ونیسئ. د لین کنټرول بدلون د ثابت ژیر X لاندې په لین کې ترسره کيږي. یو ثابت سور X به مخکې بنسټه شي، او تاسو نشئ کولی په هغه وخت کې لین ونیسئ.

د ژیر ځلېدونکي X معنی دا ده چې تاسو کولی شئ د ژیر ځلېدونکي X لین څخه کین اړخ ته د ګرځېدو لپاره کار واخلئ. تاسو باید احتیاط وکړئ ځکه چې د بل لوري څخه کین لوري ته ګرځېدونکي موټران ممکن ورته لین کاروي.

یو ثابت بنسټه خوا ته ژیر غشي پدې معنی دی چې تاسو باید په خوندي ډول بل لین ته د تګ لپاره چمتووالی ونیسئ. د ثابت بنسټه خوا ته ژیر غشي لاندې د لویې لارې لین به وتړل شي.

یو ځلېدونکي بنسټه خوا ته ژیر غشي پدې معنی دی چې تاسو کولی شئ د ځلېدونکي بنسټه خوا ته ژیر غشي لاندې د لویې لارې لین باندې لار شئ. په دې لین کې احتیاط وکړئ.

یو ثابت سور X پدې معنی دی چې تاسو په لین کې موټر نشئ چلولی.

د آزادې لارې رمپ میټر

د رمپ میټرونه د لویې لارې د ننوتونو رمپونو کې د اشارې څراغونه دي چې د یوځای کېدونکي ترافیک جریان کنټرولولو کې مرسته کوي. لکه په څلور لارو کې د ترافیکي نښې په څیر، سره، ژیر او شنه څراغونه نښې چې کله موټر چلونکي کولی شي پرمخ لاړ شي. هر ځل چې څراغ شنه وي، یوازې یو موټر کولی شي مخکې لاړ شي.

په هر شنه څراغ کې یو موټر

کله چې رمپونه اندازه شي، تاسو باید هر کله چې څراغ شنه وي د ننوتلو لپاره وار واخلئ.

یو موټر
په شنه څراغ کې

نښې، اشارې، او د سړک د غاړې نښې

د سرک د غاړې نښې

د سرک د غاړې نښې ترافیکي لارښوونې کوي او تنظیموي.

سپینې کرښې

سپینې کرښې د ترافیکو لښوونه جلا کوي چې په ورته لوري سفر کوي.

- سپینې پرې شوي کرښې: تاسو کولی شئ هغه لښوونه بدل کړئ چېرې چې دا نښه شتون لري.
- لنډې او غټې سپینې پرې شوي کرښې: لین پای ته رسيزي.
- جامده سپینه کرښه: تاسو نشي کولای لښوونه بدل کړئ. سپینې جامدې کرښې د سرکونو د تېرېدو لارې، په څلور لارو کې د درېدني کرښې، د تمخايونو ځایونه او د سرک څنډې هم په نښه کوي.
- دوه گوڼی جامدې سپینې کرښې: تاسو په هېڅ صورت سره نشي کولای لښوونه بدل کړئ.
- د بایسکل نښان سره جامده سپینه کرښه: دا سیمه یوازې د بایسکل یا بریښنايي مرستي بایسکل ترافیک لپاره ده. که تاسو په بایسکل سپور یاست، نو تاسو باید په ورته لوري حرکت وکړئ چې نږدې ترافیک پکې وي.

ژیرې کرښې

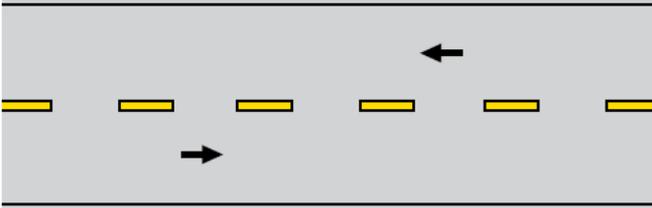
ژیرې کرښې په مخالف لورو کې روان ترافیک جلا کوي.

- جامده ژیره کرښه: تاسو باید تېر نه شئ. د نه تېرېدو په سیمه کې تېرېدل غیرقانوني دي.
- ژیرې پرې شوي کرښې: کېدای شي تېر شئ.
- مخلوط کرښې (جامدې او پرې شوي): د سرک په یوه اړخ کې ممکن یوه قوي ژیره کرښه ښکاره شي، پداسې حال کې چې ټوټې ټوټې کرښه په بل اړخ کې ښکاري. تاسو باید د دوی د ترافیک په لین کې نښې تعقیب کړئ.
- دوه گوڼی جامدې ژرې کرښې: تاسو باید له موټر څخه تېر نه شئ، پرته له دې چې د کرښې په کومه خوا موټر چلوئ.

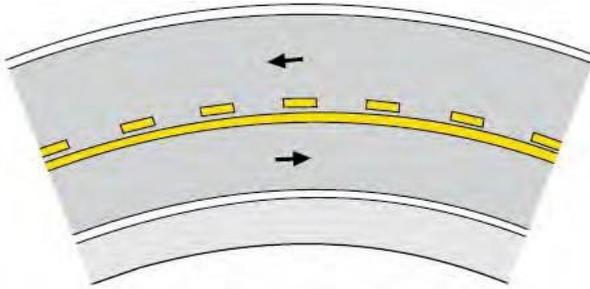
د لین نښې

د سرک نښې د ځانگړو کړنو یا د موټرو ډولونو لپاره ځانگړي شوي لښوونه جلا کولو لپاره کارول کېدی شي.

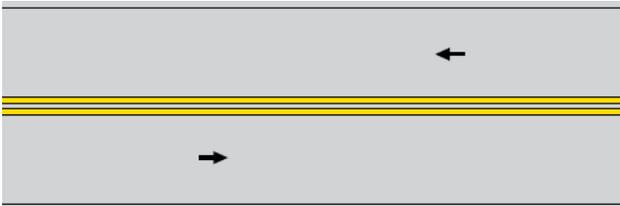
نښې، اشارې، او د سرک د غاړې نښې

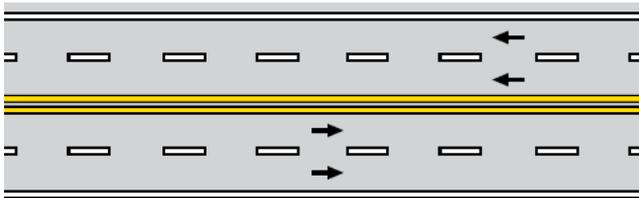
دوه لینه سرک چې ترافیک دواړو خواوو ته ځي. ترافیک د ژیر پرې شوی کرښو په واسطه جلا کیږي، پدې معنی چې تاسو کولی شئ له دواړو لاینونو څخه تیر شئ.

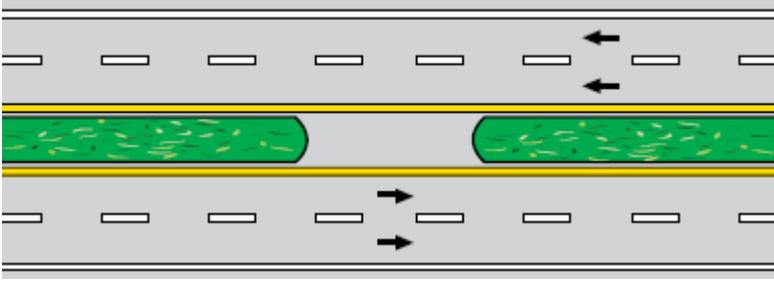
دوه لینه سرک چې ترافیک دواړو خواوو ته ځي. د ژیر رنگه کرښې سره په لین کې مه تېرېږئ.

دوه لینه سرک چې ترافیک دواړو خواوو ته ځي. تاسو باید له موټر څخه تېر نه شئ، پرته له دې چې تاسو په هغه لوري موټر چلوئ.

څلور لاینونه لرونکی سرک، په هر لوري کې دوه د دوو ژيرو جامدو کرښو سره جلا کیږي. د تېرېدو لپاره له جامدو ژيرو کرښو څخه مه تېرېږئ.

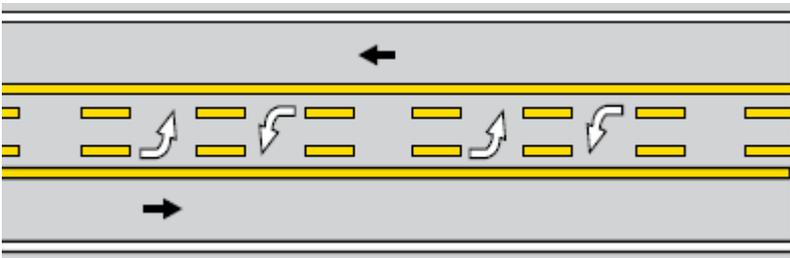
ترافیک پکې په دواړو لوريو کې حرکت کوي د یو جامد ترافیک ویشونکي په واسطه جلا کیږي. د سرک په داخلي څنډو کې اوږې یا د سرک د غاړې پټې نشته.

د تاوېدو لارې

څلور لارې ته نږدې د تاوېدو لاینونه کین اړخ ته ګرځېدونکي یا ښي اړخ ته ګرځېدونکي ترافیک د ترافیک له لارې جلا کوي. سپین غشي، چې ځینې وختونه د "یوازې only" کلمې سره مل وي، دا په ګوته کوي چې موټر چلونکي باید د څلور لارې په اوږدو کې د تاوېدو پرمهال په ټاکل شوي لاین کې پاتې شي. که ستاسو موټر په دې ډول لاین کې وي، نو تاسو باید تاو شئ. ځینې د تاوېدو لارې څو غشي لري، چې تاسو ته اجازه درکوي چې کین یا ښي خوا ته وګرځئ، یا مستقیم لاړ شئ. څلور لارې ته نږدې د لاینونو د بدلولو څخه د موټر چلونکي د مخنیوي لپاره، د تاوېدو لاینونه د ترافیکي لاینونو څخه د سپینو کرښو په واسطه جلا کیږي.

مرکزي د تاوېدو لاینونه

د ترافیک د لاینونو ترمنځ یو مرکزي لاین چې په مخالفو لورو کې سفر کوي ممکن یوازې کین اړخ ته د ګرځېدو لپاره ټاکل کېدای شي. دا ډول لاین د موازي م. دا کرښې ځینې وختونه د سرک په غاړه د سپینو غشو سره مل وي. هغه موټران چې په دواړو لوريو کې سفر کوي کولی شي د دې لاینونو څخه کار واخلې ترڅو په بل سرک یا موټر چلولو لاره کې کین اړخ ته واړوي.

هغه سرک چې درې لاینونه لري او ترافیک په دواړو خواوو کې حرکت کوي. مرکزي تاوېدنه له دواړو خواوو څخه کین اړخ ته د تاوېدونو لپاره ساتل کیږي.

را ستنېدونکي لاینونه

را ستنېدونکي لاینونه د گڼي گوني په وخت کې د ترافیک په جریان کې مرسته کوي. دوی د دوه گوني ژيرو کرښو په واسطه جلا کېږي. تاسو ممکن یوازې هغه وخت له دې لاین څخه تیر شئ که چېرې د هغه لاین د سر د پاسه اشاره چې تاسو ورته ننوتل غواړئ شین غشی ولري، یا بله کومه نښه چې تاسو ته د داسې کولو اجازه درکړي.

د ډېر گڼي موټر لاینونه

د ډېر گڼي گوني موټر لاینونه د هغو موټران پورې محدود دي چې دوه یا ډېر مسافر پکې وي. د ډېر گڼي گوني موټر لاینونه د الماس سمبول یا "یوازې د سپرېډلو شریکول" نښو سره نښه شوي دي. دوی معمولاً د لویې لارې په لري کین اړخ کې موقعیت لري او د سپینو یا ژيرو کرښو په ترکیب سره د نورو ترافیکي لاینونو څخه جلا کېږي.

د خبرداري نښې

د سړک د غاړې پیغامونه ممکن تاسو ته د ځینو شرایطو په اړه د خبردارۍ درکولو لپاره کارول شي، لکه "مخکې د بنوونځی ساحه."

د ترافیک افسران

د قانون پلي کوونکي افسران او نور اشخاص په ځینو مواردو کې ترافیک تنظیموي. کله چې یو افسر شتون ولري، د ترافیکي نښو، اشارو، یا د سړک د غاړې نښې پر ځای د لاس هر ډول اشارې چې تاسو ته درکول کېږي تعقیب کړئ. ډېری ترافیک افسران موټر چلوونکو ته د ودریدو اشاره کوي، یو لاس د موټر په لور پورته کوي او اوږده شپېلۍ وهي. افسران موټر چلوونکو ته د لاس په اشاره کولو او په شپېلۍ باندې د لنډو غرونو په ورکولو سره د موټر چلولو یا حرکت ته دوام ورکولو اشاره کوي. افسران ممکن د تیبټ رڼا په شرایطو کې د ځلېدونکي څراغونو سره اشاره وکړي.

نښې، اشارې، او د سړک د غاړې نښې

د موټر چلولو شرایط

دا څپرکی په مختلفو شرایطو کې په خوندي ډول د موټر چلولو په اړه لارښوونې وړاندې کوي.

د SIPDE سیسټم کارول

هیڅ شی چې تاسو یې کوئ په دا تضمین نه کړي چې نور به تاسو وويني. یوازینی سترګې چې تاسو پری واقفیا باور کولی شئ هغه ستاسو خپلې سترګې دي. تجربه لرونکي موټر چلونکي تل څه خپل شاوخوا پېښیدو څرنګوالي څخه د باخبره پاتې کېدو تمرین کوي. دوی د SIPDE په نوم پیژندل شوي سیسټم په کارولو سره خپله د چلولو ستراتیژي جوړوي.

SIPDE یوه پنځه مرحلې پروسه ده چې د مناسبو قضاوتونو او په مختلفو ترافیکي حالاتو کې په سمه توګه پلي کولو لپاره کارول کېږي.

- سکین
  - پیژندل
  - وړاندوینه کول
  - پریکړه کول
  - عملی کول
- راځئ چې د دې کامونو هر یو معاینه کړو.

سکین

د احتمالي خطرونو د رامنځته کېدو دمخه د مخنیوي لپاره په شدت سره مخکې، اړخونو او شاته وګورئ. څومره په شدت سره چې تاسو ګورئ، او څومره وخت او ځای لرئ، کولی شې د ټکر اغیز له منځه یوسي یا یې کم کړي. د څلور لارو، سوداګریزو سیمو، ښوونځیو او تجارتی سیمو شاوخوا د تېښتې احتمالي لارو موندلو باندې تمرکز وکړئ. دلاندې ټکو لپاره وګورئ:

- راتلونکی ترافیک چې ممکن ستاسو په مخ کې وګرځي.
- ترافیک چې له کین او ښي خوا څخه راځي؛ په شمول د بایسکلونو او پیاده تګ کوونکو.
- ترافیک چې له شا څخه راځي.
- د سرک خطرناک شرایط.

پیژندل

خطرونه او احتمالي شخړې ومومئ.

- روان موټرونه او پلي تګ کوونکي: موټرونه، موټرسایکلونه، بایسکلونه، پلي تګ کوونکي یا نور موټرونه ممکن ستاسو په لاره کې راشي او د ټکر احتمال زیات کړي.
- نا اټکل کېدونکي ماشومان او څاروي: بې څارنې ماشومان او څاروي کولی شي لنډ او ګرندې حرکتونه وکړي.
- ولاړ شیان: کنډې، ساتونکې پټلې، پلونه، د سرک ښې، دیوالي ګلان یا ونې به ستاسو په لاره کې رانشي مګر ممکن ستاسو د موټر چلولو ستراتیژي اغیزمنه کړي.

وړاندوینه

د خطرونو سرعت، واټن او لوړي ته پام وکړئ ترڅو اټکل وکړئ چې دوی به تاسو باندې څه اغیزه وکړي. هغه موټران چې ستاسو په لاره کې حرکت کوي د هغو په پرتله ډیر مهم دي چې لري حرکت کوي که بې حرکت وي.

پریکړه کول

ستاسو د وړاندوینې پراساس، پریکړه وکړئ چې که وضعیت په چټکۍ سره بدل شي نو تاسو به څه کولو ته اړتیا ولرئ. تاسو باید په دوامداره توګه د بدلیدونکي ترافیکي شرایطو سره د مقابلي لپاره پریکړې وکړئ.

عملی کول

خپله پریکړه عملی کړئ. د ځای رامنځته کولو او زیان کمولو لپاره:

- خپل شتون د خپلو څراغونو او یا هارن سره څرګند کړئ.

- خپل سرعت په مناسب ډول تنظیم کړئ.
- خپل موقعیت او یا لوري تنظیم کړئ.

درې ثانیې قاعده

د "درې ثانیې قاعده" پلي کول ستاسو سره مرسته کوي چې ستاسو د موټر او ستاسو مخکې د موټر ترمنځ خوندي واټن وساتئ. دا قاعده د معیاري اوږدوالي موټرو لپاره ده چې په مناسبو شرایطو کې چلیږي.

1. مخکې د سړک په غاړه یو ثابت د حوالې نقطې یا ارزونه غوره کړئ، لکه د تلیفون ستنه، د لارښوونې نښه، ونه، یا پل.
2. کله چې ستاسو مخکې موټر له حوالې نقطې څخه تیرېږي، نو شمیرل پیل کړئ: "یو زره یو، یو زره دوه، یو زره درې."
3. که تاسو د شمیرنې پای ته رسولو دمخه له حوالې نقطې یا ارزونې څخه تیر شئ، نو تاسو یې ډیر نږدې تعقیب کوئ.
4. په تدریجي ډول ورو شئ تر هغه چې تاسو خوندي تعقیبي واټن او سرعت ته ورسېږئ.

کله چې د سړک شرایط خراب وي، یا که تاسو د معیاري اوږدوالي څخه اوږد موټر چلوئ، نو خپل راتلونکي واټن څلور یا پنځه ثانیې ته لوړ کړئ. که تاسو تر شا موټر ډېر نږدې تعقیبوي، نو موټر لږ ورو کړئ او اجازه ورکړئ چې تېر شي.

د درولو واټن

هغه واټن چې تاسو ورته د خپل موټر د ودرولو لپاره اړتیا لرئ اړتیا لرئ کولی شئ د خوندي تعقیب واټن په ټاکلو کې مرسته وکړي. په هر صورت، ستاسو د درولو اصلي واټن په ډیری فکتورونو پورې اړه لري، په شمول:

- هغه وخت چې د خطر لیدلو او پیژندلو لپاره وخت نیسي.
- د خطر له پیژندلو څخه تر بریک نیولو پورې د وخت اوږدوالی، چې شاوخوا $\frac{3}{4}$ ثانیې دی.
- د موا حالات.
- ستاسو د موټر د ټایرونو د دندانو حالت.
- ستاسو د بریکونو ډول او حالت.

د شپي موټر چلول

که څه هم معمولاً د شپي ترافیک کم وي، خو په مینیسوتا کې د ټولو وژونکو ترافیکي پیښو نږدې نیمایي یې د تیارې وروسته پیښیږي. د دې لپاره چې ډاډ ترلاسه کړئ چې تاسو خپل منزل ته په خوندي ډول ورسېږئ:

- د پیل کولو دمخه د سړک نقشې او لارښوونې مطالعه کړئ.
- ډاډ ترلاسه کړئ چې ستاسو د موټر څراغونه کار کوي.
- ډاډ ترلاسه کړئ چې ستاسو د موټر شیشه پاکه او له نیمګړتیاوو څخه پاکه ده.

د سر څراغونه

کله چې تاسو د راتلونکي موټر څخه 1000 فوټه لرې یاست یا د 200 فوټه یا لږ واټن کې د بل موټر تعقیب کوئ، ستاسو د سر څراغونه باید په تیت وړانګې کې پاتې شي.

ستاسو د سر څراغونه باید د لمر لوېدو پر مهال روښانه شي او تر لمر ختو پورې وکارول شي. د هوا په شرایطو کې چې باران، واوره، رلی، یخنی یا لږه پکې شامل وي، او هر کله چې تاسو لږ تر لږه 500 فوټ پورې مخکې لاره په روښانه توګه نه شئ لیدلی، له هغوی څخه کار واخلئ.

تاسو باید وکولی شئ په هغه واټن کې ودریږئ چې ستاسو څراغونه سرک روښانه کوي. د زیاتره موټرانو لپاره، دا واټن په لوړ وړانګې کې له 350 فوټو څخه ډیر نه دی.

کله چې په تیاره کې موټر چلوي، تاسو ممکن د راتلونکو سر څراغونو یا ستاسو د شا لید په هنداره کې له سر څراغونو انعکاس څخه د ځلا سره مخ شئ. که تاسو د ځلا له امله رانده کیږي، نو د سرک په څنډه کې سپینه کرښه د حوالې په توګه وکاروئ.

ستاسو د شا له سر څراغونو څخه د رامنځته کېدونکي ځلا لپاره، د "شپي ورځي" هنداره وکاروئ یا خپل عادي هنداره تنظیم کړئ.

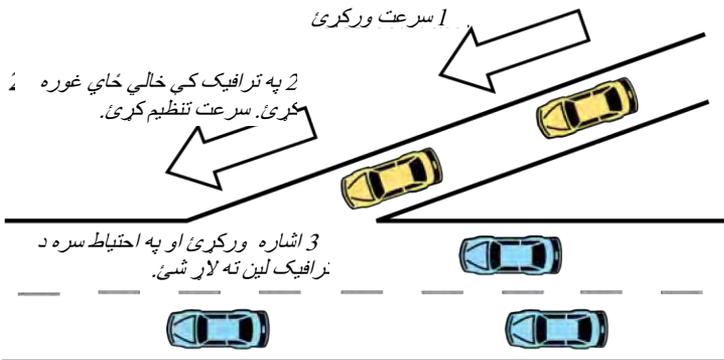
په ازاده لاره موټر چلول

ازادې لارې څو لینه، ویشل شوې لویې لارې دي چې له نورو سرکونو څخه محدود لاسرسی لري. دوی تاسو ته اجازه درکوي چې پرته له څنډه د اوږد واټن سفر وکړئ ځکه چې هلته هیڅ درېښي یا پورې وننه ترافیک شتون نلري.

آزادې لارې ته ننوتل

د ننوتلو لارې لنډې، یو طرفه سرکونه دي چې لویو لارو ته لاسرسی چمتو کوي. د ډیری ننوتلو لارو په پای کې، د سرعت لین شتون لري چې تاسو ته اجازه درکوي خپل سرعت زیات کړئ ترڅو په خوندي ډول په ازاده لاره کې د ترافیک سره یوځای شئ.

د ترافیک جریان د ګډوډولو یا د نورو موټر چلونکو د قطع کېدو څخه د مخنیوي لپاره کله چې تاسو یوځای شئ، خپل سرعت د هغو موټرو سره سم کړئ چې دمخه په لویه لاره کې دي. کله چې یوځای کیږئ، تاسو باید نورو موټرو ته اړه ورکړئ. د خپل تاوېدو اشاره وکاروئ ترڅو نورو نورو موټر چلونکي له خپلې ارادې څخه خبر کړئ. د ترافیک په نږدې لین کې د فرصت لپاره انتظار وکړئ او کله چې تاسو په خوندي ډول دا کار کولی شئ د ترافیک جریان سره یوځای شئ.

په رمپ یا د سرعت په لین کې مه ودریږئ پرته لدې چې دا په بشپړ ډول اړین وي.

کله چې د سرعت لین شتون نلري او د ننوتلو په رمپ کې د "وډرېږئ" نښه جګ شوې وي، نو نښي تعقیب وکړئ. که اړتیا وي ودریږئ. په زور سره د ترافیکو په لین کې مه داخلېږئ.

د آزادي لاري رمپ ميټرونه

د ريمپ ميټرونه په ډيرو لويو لارو کې د ننوتلو په ريمپونو کې په لويو ښارونو کې کارول کيږي ترڅو د ترافيکي گڼې کونې او ټکرونو کچه راټيټه کړي، او په لويې لارې کې يوځای کيدل اسانه کړي.

ميټرونه د ترافيک سيگنالونه دي چې د ننوتلو ريمپ په نيمايي کې ځای پر ځای شوي او معمولاً د سفر په ډير وخت کې فعال کيږي. سره، ژره او شنه څراغونه ښيي چې تاسو کله مخکې تگ کولی شئ. د سره څراغ څخه تيريدل غير قانوني دي. هر ځل چې څراغ شنه وي، يوازې يو موټر کولی شي مخکې لاړ شي.

د آزادي لاري سرعت او د لين کارول

کله چې امکان ولري، د شاوخوا موټرو په څير ورته نژدې سرعت وساتئ، مگر هيڅکله له اعلان شوي سرعت حد څخه ډېر سرعت مه اخلئ. که تاسو د نورو ترافيکو په پرتله ورو موټر چلوئ، نو د سرک ښي اړخ ته نژدې لين کې پاتې شئ. که تاسو اړتيا لرئ چې د نورو موټرو له تېرېدو يا له لويې لارې څخه د وتلو لپاره لين بدل کړئ، نو خپل نيت څرگند کړئ او ډاډ ترلاسه کړئ چې ستاسو لاره روښانه ده مخکې له دې چې له لارې لاړ شئ.

د بسونو لخوا د آزادي لاري يا ايکسپريس لاري څنډې کارول

ترانزيت بسونه او د ميټرو موبيلتي بسونه اجازه لري چې د لويې لارې يا ايکسپريس لارې له سرک غاړې څخه کار واخلې. بسونه يوازې هغه وخت له سرک غاړې څخه کار اخيستلی شي کله چې د اصلي کرښې ترافيک سرعت په ساعت کې له 35 ميلو څخه کم وي. د بسونو چلونکي چې په سرک غاړه سفر کوي، بايد د اصلي ترافيک سرعت په ساعت کې له 15 ميلو څخه زيات نه کړي او هيڅکله هم په ساعت کې له 35 ميلو څخه زيات نشي. هغه بس چلونکي چې د سرک په غاړه وي بايد د ترافيکو يوځای کيدو، ننوتلو او وتلو او د سرک په غاړه نورو موټرانو ته لاره ورکړي.

د پيغام ښيي

مخکې په ځينو لويو لارو کې د پيغام او لين کارولو ښيي موټر چلونکو ته د ترافيکي پيښو، د درېدلي موټرو، يا د نورو ترافيکي شرايطو په اړه خبرداري ورکوي.

کله چې ايالت د ماشوم ټينټونې په ځواب کې د AMBER خبرتيا صادروي، د پيغام ښيي هم فعالې کيدی شي. ښيي به د موټر توضيحاتو په څير معلومات چمتو کړي. هغه موټر چلونکي چې د وضاحت سره سم موټر وښي، يا د ورک شوي ماشوم په اړه نور معلومات لري، له هغوی څخه به وغوښتل شي چې د قانون پلي کوونکو ادارو ته خبر ورکړي.

د گڼې کونې لرونکو موټرو لينونه

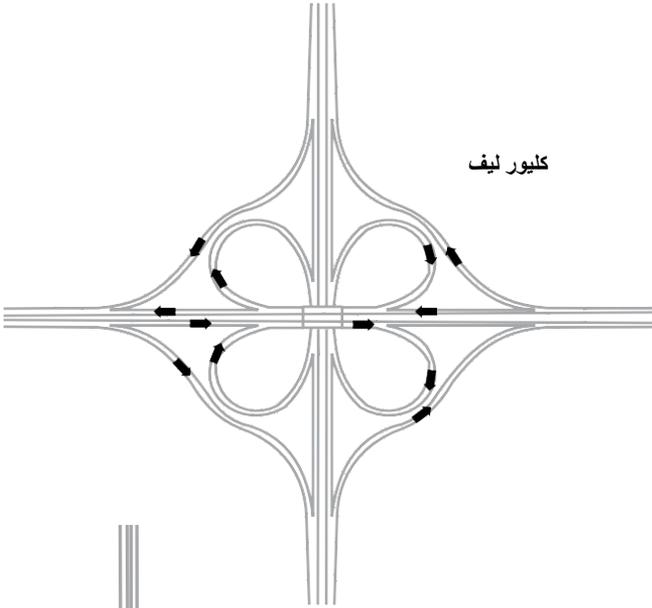
دا لينونه يوازې د موټر ساېکلونو، بسونو او هغو موټرو لپاره دي چې دوه يا ډير خلک وړي.

د آزادو لارو انټرچينج يا چوک

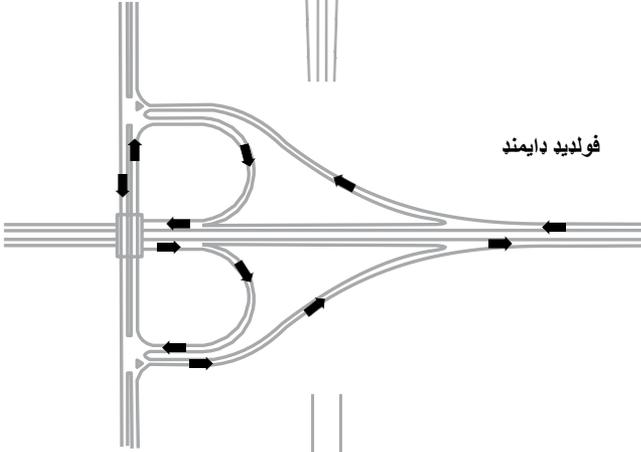
يو انټرچينج يو لوی سرک يا بل لوی سرک سره د يو لړ ريمپونو په واسطه ښلوي. دا ښلونکي لارې تاسو ته اجازه درکوي چې له يوې لارې څخه وځو او بلې ته په خوندي ډول ننوځو، پرته له دې چې د ترافيک جريان گډوډ کړئ.

د
موټر
چلو
لو
سرا
بط

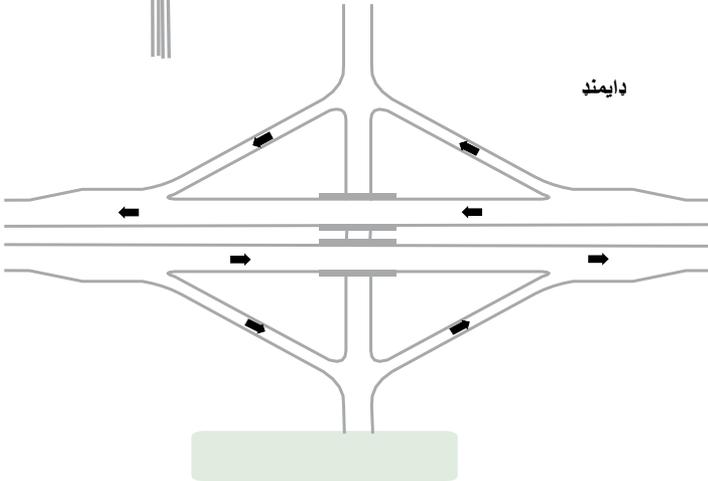
کلیور لیف

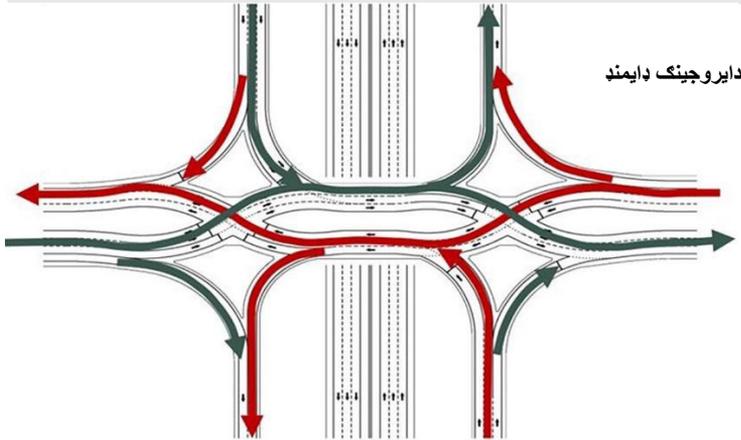

فولډید دایمند

دایمند

دایروچینګ دایمنډ

جلا کوونکي دایمنډ انټرچینج

جلا کوونکي دایمنډ انټرچینج داسې دیزاین شوي ده چې د پل په دواړو پایو کې د ترافیک لېږونه دپاسه له یو بل څخه تېرېږي، د مخالف ترافیک په اوردو کې د کین اړخ تاوېدنه له منځه وړي. د دې پر ځای چې په چټکۍ سره چپ اړخ ته تاو ش، تاسو د لاسرسي لپاره کین اړخ ته لار بدله کړئ. دا انټرچینجونه د ترافیک خونديتوب او خوځښت ته وده ورکوي او په ټولیز ډول د ترافیک خنډ تر 60 سلنې پورې کموي.

د دایمنډ انټرچینج د جلا کولو خونديتوب گټې په لاندې ډول دي:

- د ټکر خوړلو لږ ټکي.
- د د ټکر خوړلو ټکي په ټول په ټول انټرچینج کې خپاره شوي دي.
- په په تاوېدو کې د لید غوره واټن.
- په غلطه لاره رمپونو ته ننوتل خورا ستونزمن دي.
- د پلي تگ لارې لندې دي.

جلاکوونکي دایمنډ انټرچینج ته تلل

ترافیک د پله په دواړو پایو کې تېرېږي. د سخت کین اړخ ته د گړځېدو پر ځای، تاسو د لاسرسي لپاره کین اړخ ته لار بدله کړئ. پلي کسان د پله له منځ څخه تېرېږي او د هغو ترافیکي لارو ترمنځ گړځي چې دواړو خواوو ته یې محافظتي خنډونه جوړ شوي دي.

درېدل، پارکینګ او شاته ته تگ

د ایالتو ترمنځ لویو لارو کې د موټر ودرول یا پارک کول غیرقانوني دي، پرته له دې چې په بېرني حالت کې وي. د نیلو ختمیدل بېرني حالت نه گنل کېږي، او تاسو جریمه کېږئ. که تاسو د بېرني حالت له امله په لویه لاره کې ودرېږئ، لاندې اقدامات وکړئ:

- خپل موټر د سرک په غاړه ودرول، څومره چې امکان ولري له اصلي سرک څخه لرې.
- ترنک یا ډکې خلاصه کړئ او بانټ پورته کړئ یا سپین ټوکر د راډیو انټینا یا د دروازي لاستی سره وتړئ.

- که تاسو د خطر د خبرداري څراغونه لرئ، نو وپلگوئ.
- که تاسو برېښېدونکي شيان يا انعکاس کونکي لرئ، نو هغه له خپل موټر څخه له 100 څخه تر 500 فوټو پورې د عمومي سرک په بني څنډه کې ځای په ځای کړئ.
- که امکان ولري، له خپل موټر سره پاتې شئ. که تاسو بايد خپل موټر پريږدئ، نو د لويې لارې په هغه ساحه کې مه ځئ چې د موټرو د تگ راتگ لپاره ځانگړې شوي ده. دا غيرقانوني او خورا خطرناک دی.

په ازاده لاره کې شاته تلل يا بيرته تاوېدل غيرقانوني دي. د دې قانون استثنا د بېرني او سرک ترميم موټرو چلونکو باندې پلي کيږي. د دې وسايطو چلونکي کولی شي د اړتيا په صورت کې د خپلو دندو د ترسره کولو لپاره بيرته راشي يا راوگرځي.

په ازاده لاره کې بېرني موټرونه

کله چې تاسو د سرک په اوږدو کې د امبولانس، اور وژني موټر يا د پوليسو موټر ځليدونکي څراغونه ووينئ، نو تاسو بايد له بېرني موټر څخه يو لږ لري شئ که چيرې دا ممکنه وي چې په خوندي ډول يې ترسره کړئ. که تاسو نشئ کولی په خوندي ډول يو لږ لري شئ، موټر ورو کړئ. کله چې تاسو يو بېرني موټر ووينئ چې څراغونه او سايرن يې ستاسو تر شا فعال وي، د سرک تر ټولو نږدې اړخ ته لار شئ او ودرېږئ. بريکونه مه نېسئ او يا په نورو لښونو کې مه گرځئ. په ياد ولرئ چې د خپل را گرځېدو اشاره وکاروئ. تر هغه وخته پورې ودرېږئ تر څو چې بېرني موټر په بشپړه توگه تېر شي. د وتلو دمخه د نورو بېرنيو موټرو په لټه کې شئ چې ممکن يې تعقيب کړي.

د اور وژني له هر موټر څخه لږ تر لږه 500 فوټه شاته پاتې شئ.

له ازادې لارې څخه وتل

دا گټوره ده چې پوه شئ چې تاسو بايد د موټر چلولو پېل کولو دمخه له ازادې لارې څخه چيرته ووځئ. هغو نښو ته وگورئ چې د راتلونکو وتلو په اړه معلومات وړاندې کوي. کله چې تاسو خپل مطلوب وتلو ته نږدې شئ، نو د لږ بدلولو لپاره اشاره وکړئ او کله چې تاسو په خوندي ډول دا کار کولی شئ د ورو سرعت لږ ته ننوځئ. دا تاسو ته وخت درکوي چې د وتلو رمپ ته له رسېدو دمخه ورو شئ او تاسو سره مرسته کوي چې د گړندي حرکت کونکي ترافیک خنډ کيدو څخه مخنيوی وکړئ.

که تاسو خپله وتون له لاسه ورکړئ، نو يو بل ته لار شئ. د وتلو لارې ته د بېرته راستنيدو لپاره بيرته مه راگرځئ يا د U تاوېدنه مه ترسره کوئ.

ټکرونه

که تاسو په يوه حادثه کې ښکېل ياست چې د ټپي کيدو لامل لامل کيږي، نو په خپل ځای پاتې شئ. که تاسو توان لرئ، د مرستې لپاره 911 يا نږدې قانون پلي کوونکي ادارې ته زنگ ووهئ.

که چيرې ټکر يوازې د ملکيت زيان لامل شي، نو خوندي ځای ته لار شئ. تر هغه چې تاسو خوندي ځای ته، د ترافیکو څخه لرې نه ياست تللي، له خپل موټر څخه مه راوځئ.

د موټر چلونکي حواز او د بېمي معلومات د بل موټر چلونکي يا موټر چلونکي سره تبادله کړئ. په پېښه کې د ښکېل موټرانو جواز پلېټ شميرې وليکئ. تاسو ممکن د موټر د پيژندنې شميرې هم تبادله کړئ. که اړتيا وي، د قانون پلي کوونکو مرستې ته زنگ ووهئ.

مغشوش موټر چلول

د موټر چلوونکي په بي پروايي يا بي احتیاطي په مینیسوټا کې د ټکرونو یو مخکښ عامل دی، چې په کال کې د ټولو ټکرونو لږترلږه 25 سلنه جوړوي. بي پروا موټر چلوونکي په سرک کې احتمالي خطر ونه پېژني او د ترافيکي شرايطو په وړاندې ډير ورو غبرگون ښيي، چې د دوی د خونديتوب حاشیه کموي.

د موټر چلوونکي د مغشوش والی ډولونه:

- بصري: له سرک څخه لرې کتل.
- میخانیکي/فزیکي: له اشترینګ څخه لاسونه لرې کول.
- ادراکي: "په فکر کې ورک کېدل".

په موټر کې دننه مغشوش والی :

په موټر کې دننه مغشوش والی کې داسې فعالیتونه شامل کېدی شي لکه د گرځنده تلیفون کارول، د GPS کارول، توکو ته لاس وړل، خورل او څښل، د راډیو تنظیم کول، د نورو مسافرینو سره خبرې کول، او د نقشو او نورو موادو لوستل. حتی کله چې تاسو سرک ته گورئ، د حادثې صحنې لیدل یا د ورځې خوب لیدل کولی شي ستاسو د موټر چلولو مسؤلیتونه څخه پام واړوي. د خونديتوب لپاره، هر وخت خپل بشپړ پام د موټر چلولو دندې ته ورکړئ.

په مینیسوټا کې د موټر چلوونکو غیرقانوني چلند:

د مینیسوټا په سرکونو کې د موټر چلوونکو ځینې چلندونه غیرقانوني دي. پدې کې د موټر چلولو پر مهال د متن پیغام استول، بریښنالیک لیرل، یا انټرنیټ ته د لاسرسی لپاره د گرځنده تلیفون یا وایرلیس کمپیوټر کارول شامل دي، په شمول د هغه وخت چې په ترافيک کې ودرول شوي وي. له 18 کلونو څخه کم عمر لرونکي موټر چلوونکي چې د لارښوونې اجازه نامه یا موقتي جواز لري د گرځنده تلیفون کارولو څخه منع دي، که په لاس وي یا بي لاسه وي، پرته له دې چې په بیړني حالت کې 911 ته ښکته ووهي. دا هم غیرقانوني ده چې د راډیو یا بل غږ تولیدونکي وسیلې اوریدو لپاره په یو وخت کې په دواړو غږونو کې هیډفونونه یا گوشکې واچوئ.

په غضب یا شدت موټر چلول

هغه خلک چې په غضب سره موټر چلوي، د نورو موټر چلوونکو لپاره لږه اندیښنه لري. دوی د موټر چلولو پر مهال غوسه او مایوسي څرگندوي، دا اړینه نه ده چې د نورو موټر چلوونکو د کړنو له امله وي، بلکې د دوی د شخصي ذهنیت له امله وي. په غضب سره موټر چلولو کې معمولا د شاوخوا موټرو په پرتله گړندی موټر چلول شامل دي، چې د ډیر نږدې تعقیبولو، په مکرر ډول او ناڅاپي ډول د لین بدلولو، ډیری وختونه پرته له اشارې څخه، د نورو موټرو په اوږو تیریدلو، او نورو موټر چلوونکو ته د سپکاوې یا گواښلو په څیر چلندونو لامل کیږي.

که تاسو په دې وضاحت کې خپل چلند پېژنئ، نو د موټر چلولو پر مهال د ارام پاتې کېدو لپاره ډیره هڅه وکړئ. دا مهمه ده چې له سرک څخه په مشترک ډول گټه واخستل شي. خوندي موټر چلول له ټولو موټر چلوونکو څخه درناوي او همکارۍ ته اړتیا لري. که تاسو د یو غصب کوونکي موټر چلوونکي سره مخ شئ، نو هغوی ته ننګونه مه کوئ. د دوی له لارې لرې اوسئ، د سترگو له تماس څخه ډډه وکړئ او اجازه مه ورکړئ چې وضعیت نور هم خراب شي.

ځنډ شوی منظره

دا غیرقانوني ده چې د بار وړونکي موټر چلول یا په مخکیني څوکي کې له دريو څخه ډیر کسان ځای پر ځای شي که چېرې توکي یا خلک ستاسو د موټر مخي یا اړخونو ته د لیدل کېدونکي منظره مخه ونیسي یا ستاسو د موټر کنټرول کولو وړتیا کې مداخله وکړي.

د موټر له بهرنی ځنډې څخه هاخوا غځېدونکي بار

يو بار بايد د کوم موټر د مخکينی ټاير يا بمپر په وړاندې له دريو فوتو څخه ډير نه وي. که چېرې يو بار د کوم موټر له شا څخه څلور فوتو يا ډير اوږد وي، نو بايد د بار په پای کې لږترلږه 16 انچه مربع سور، ژير يا نارنجي بيرغ ولگول شي. په شپه کې، يو سور فانوس يا څراغ، چې لږ تر لږه د 500 فوتو له واټن څخه ليدل کيږي، بايد د بار په پای کې وصل شي. مسافر وړونکي موټران نشي کولی هغه بارونه انتقال کړي چې په کين اړخ کې د مډگارونو له کرښې هاخوا او په بني اړخ کې د مډگارونو له کرښې څخه له شپږو انچو څخه ډير وي.

کمپرونه او ټرېلرونه

که تاسو د خپل موټر سره کمپر يا ټرېلر کش کوئ، نو تاسو بايد د نورو موټرو څخه لږترلږه 500 فوتو فاصله وساتئ.

کله چې بار شي، د ټرېلر وزن له 10 څخه تر 15 سلنې پورې بايد د ټرېلر او موټر ترمنځ په نښلول کې متوازن وي. کله چې په سمه توگه بار شي، د ټرېلر فرش بايد هموار وي. د لومړيو څو ميلونو وروسته، ودريرئ او د موټر نښتل، ټايرونه، څراغونه او بار وگورئ. دا پروسه په ټولو آرام ځايونو کې تکرار کړئ.

په ورو سرعت سفر وکړئ. ډېری ټرېلرونه کوچني څرخونه لري چې ستاسو د موټر د څرخونو په پرتله گړندي گرځي، چې د تودوخې د رامنځته کېدو لامل کيږي چې کولی شي د ټرېلر د څرخ بېرنگ د ناکامی لامل شي.

په ياد ولرئ چې ستاسو د موټر بريکونه شايد د درنو ټرېلرونو بار وړلو لپاره ډيزاين شوي نه وي. په لوړ سرعت کې ناڅاپه درېدنه کولی شي ټرېلر او موټر دواړه وړوي.

په احتياط سره سرعت زيات کړئ، که اړتيا وي نو کينته گير وکاروئ. د ناڅاپي درېدنود مخنيوي لپاره کافي واټن وساتئ. کله چې له نورو موټرو څخه تېرېږئ، د خپل ټرېلر اضافي اوږدوالی په ياد ولرئ او پوه شئ چې ستاسو د سرعت وړتيا کمه شوې ده. باد او باران به ستاسو د موټر د کنټرول او سمبالولو وړتيا اغيزمنه کړي چې اضافي وزن کښوي. کله چې په لوند يا بادي حالتونو کې ټرېلر يا کيمپر کښوئ، نو په داسې هوا کې د معمول په پرتله ډير ورو کړئ.

د تاوېدو لپاره ډېره فاصله وکړئ. اوږده ټرېلرونه به ستاسو د موټر په پرتله د سرک ځنډې ته زېږدي حرکت وکړي.

د اضافي وزن د وړلو پر مهال د خپل موټر د پخولو سيستم ته ځانگړې پاملرنه وکړئ. ستاسو د موټر ماشين به په گرم موسم، لوړ سرعت او په غرنیو سيمو کې په اسانۍ سره گرميږي.

د ټرېلر اړتياوي

اندازې:

اعظمي اوږدوالی — 45 فوتو

اعظمي پلنوالی — 8 فوتو 6 انچه

اعظمي لوړوالی — 13 فوتو 6 انچه

څراغونه:

شاتاه څراغونه - دوه، سره

انعکاس کوونکي — دوه، سره

د شا جواز پلټ — یو، سپین

د شپي د موټر چلولو لپاره باید د ټریبلر د درېدني او تاوېدو اشاري وکارول شي او کله چې د کښولو موټر د درېدني او تاوېدني سیګنالونه نورو موټر چلونکو ته نه لیدل کېږي. د تفریحي موټرو لپاره د 102 انچه پلنوالي حد (8 فوټه، 6 انچه) کې هغه ضمیمي شاملې نه دي چې د موټر له بهرني شا لید هندارو څخه هاخوا نه غځېږي که چېرې تفریحي موټر پخپله چلېږي. د ټریبلر پلنوالي باید د کښوونکي موټر د بهرني شاته لید له هندارو څخه هاخوا وغځول شي.

د A، B یا C ډوله موټرو کورونه باید له ۴۵ فوټو څخه اوږد نه وي. د واحد یونټ موټرو لپاره عمومي اوږدوالی حد 40 فوټ دی.

ټول هغه ټریبلرونه چې د موټر وزن یې 0300 پونډه یا ډیر وي باید په بریکونو سمبال وي. ټول تفریحي ټریبلرونه باید په څرګنده توګه لیدل کېدونکي پلټ ولري چې اوسنی راجسټریشن ولري.

د خونديتوب زنجیر باید په دایمي ډول د ټریبلر سره وصل شي او د هغه موټر سره وصل شي چې د راکټبلو لپاره کارول کېږي.

د تفریحي موټرونو ترکیبونه

د تفریحي موټرو ترکیب د بار وړونکي لاري یا تفریحي ټراکتور څخه جوړ دی چې د کیمپر ټریبلر سره وصل وي، چې ټریبلر هم ورسره وصل کولې شي. ټریبلر کولی شي د اوبو کبټی، موټرسایکلونه، موپډونه، د لویي لاري څخه بهر موټرسایکلونه، د واورې موټرونه، ټول ځمکني موټرونه، د موټرو ګالف ګاډی، یا د اس سوارۍ تجهیزات یا اکمالات انتقال کړي.

د تفریحي موټر د چلولو لپاره باید لږ تر لږه 18 کلن وي. بار وړونکي یا تفریحي لاری - ټراکتور د راکټبلو درجه باید د ټولو کش کېدونکي موټرانو د ټول وزن سره مساوي یا زیاته وي.

د تفریحي وسایطو ترکیب له 70 فوټو څخه ډیر اوږدوالی ونلري. دا ممکن د دوشنبې څخه تر جمعي پورې د سهار له 6 بجو څخه تر 9 بجو او د مازدیګر له 4 بجو څخه تر ماښام 7 بجو پورې د Twin Cities میټرو په سیمه کې ونه چلول شي.

د ژمي موټر چلول - د موټرو خونديتوب

د موټر چلولو دمخه د خپل موټر له بانټ، کړکیو او څراغونو څخه واوره او یخ لری کړئ.

- ډاډ تر لاسه کړئ چې ستاسو د موټر دمخکې بنیښني پاکوونکي مایع کې کنګل ضد شتون لري.
- د سرک احساس تر لاسه کړئ: د سرک د سطحې د ازمویلو لپاره د موټر چلولو پرمهال ورو ورو خپل بریکونه و آزمویئ.
- خپل سرعت د سرک شرایطو سره سم تنظیم کړئ.

- په ښوېدو سرکونو کې د کروز کنټرول کارولو څخه ډډه وکړئ.

که ستاسو موټر په یخ یا واوره کې بند پاتې شي، نو هڅه وکړئ چې د "خوزېدلو" سره یې خلاص کړئ. مخکې څرخونه مستقیم وساتئ او ورو ورو مخکې، بیا شاته، تر هغه چې امکان ولري، پرته له دې چې ټایرونه وگرځوئ، موټر وچلولئ. کله چې ټایرونه نیونه وکړي، په کراره سره سرعت ورکړئ. که ستاسو موټر ښوېدل پیل کړي یا ستاسو ټایرونه تاوېونه پیل کړي، بریک ولگوئ، او دا عملیات په مخالف لوري کې تکرار کړئ.

د واورې بیرني حالتونه او د پارکینګ قواعد

کله چې د پام وړ واوره راټوله شي، د ښار چارواکي ممکن د واورې بیرني حالت اعلان کړي. د پارکینګ ځینې مقررات ممکن د سرکونو څخه د واورې لرې کولو پرمهال پلي شي. د واورې د بیرني پارکینګ قوانین تعقیب کړئ ترڅو د راکښولو او جرمي څخه مخنیوی وشي.

د واورې پاکوونکو موټرانو سره د سرک شریکول

کله چې سرکونه په واورو یا یخ پوښل شوي وي، نو د واورې پاکوونکو موټران ځلېدونکو سپینو، ژيرو او نیلي څراغونو ته پام وکړئ.

هیڅکله د واورې پاکوونکو موټرانو ته مه نږدې کېږئ. د واورې پاکوونکو موټرانو څخه یوازې هغه وخت تېر شئ کله چې تاسو ټول موټر وویښئ. له واورې وهلو ماشین څخه ډېر شاته پاتې شئ ترڅو له الوتونکو شګو موادو، واورې او کنګل څخه مخنیوی وکړئ چې ستاسو موټر ته زیان رسولی شي. له خطرناکو واورو ورېځو یا "اورښت" شرایطو څخه خبر اوسئ. د واورې وهلو ماشینونه کولی شي د واورې بدلېدو ورېځې رامینځته کړي چې ممکن سرک پټ کړي او د موټر چلولو خطر ونه پټ کړي.

د واورې وهلو ماشینونه او نور وسایل اکثراً په ورو سرعت سره حرکت کوي. په استوګنیزو سیمو کې، ممکن شاته راشی او وگرځي. د وسایلو چلوونکو ته ځای ورکړئ چې خپل کار په خوندي ډول ترسره کړي.

س
د
موټر
چلو
لو
شرا
یط

د ژمي بقا

په خپل موټر کې د ژوندي پاتې کېدو کیت (د وسایلو یوه بسته) وساتئ

- د خوندیتوب لپاره، دا مهمه ده چې په هر موټر کې چې چلوئ د ژمي د ژغورني کیت وساتئ. ځینې توصیه شوي توکي عبارت دي له:
- بیلچه.

- د شگو يا مالګې لوبښي.
- گرمي جامي او بوټان.
- ستاسو د موټر د انټن لپاره سور بېرغ.
- کمبله يا د خوب بېستره.
- چټک انرژي لرونکي خواړه، د څښاک اوبه او د کثافاتو دانې.
- د راکښولو ځنځير او د ټاير ځنځيرونه.
- د سرک څراغونه يا انعکاس کونکي.
- د جمپر کيبلونه.
- شمعي او اورلګېدنه يا لايټر.
- د لومړنۍ مرستې کيټ.

د بند پاته کېدو په صورت کې بايد څه وکړئ

که تاسو په سره هوا کې د سفر پر مهال بند پاتې شئ، نو له خپل موټر سره پاتې شئ. په دې حالاتو کې ډيرې مړينې هغه وخت پېښېږي کله چې خلک خپل موټر پرېږدي، ورک شي او د اوږدې مودې لپاره په سره هوا کې پاتې شي. ارام اوسئ، د مرستې رسېدو ته انتظار وکړئ، او څومره چې امکان ولري لاندې گامونه پورته کړئ:

- خپل د خطر د خبردارۍ څراغونه روښانه کړئ.
- خپل راډيو انټن ته سور بېرغ وصل کړئ.
- که امکان ولري، بېرغونه او مشعلونه تنظيم کړئ.
- که جامي، کمپلي، او نور د ژوندي پاتې کېدو توکي په ډکۍ کې زيرمه شوي وي، نو هغه د موټر دننه راوړئ.

- د اکروز پايپ (سلنگس) د اوږدې او کثافاتو څخه پاک وساتئ.
- ماشين او بخاري تر هغه وخته پورې چالان کړئ چې موټر په کافي اندازه گرم شي، بيا بې بند کړئ. دا پروسه تر هغه وخته تکرار کړئ چې تېل شتون ولري يا تر هغه چې تاسو وژغورل شئ. د بېټرۍ چارج کولو او داخلي برخې گرمولو لپاره په هر ساعت کې شاوخوا لس دقيقې د چالانده ماشين سپارښتنه کيږي.
- حتی په ډيره سره هوا کې، لږ تر لږه يوه کرکۍ په جزوي ډول خلاصه پرېږدئ ترڅو تازه هوا دننه شي. که چيرې د موټر چلولو لپاره کافي هوا نه وي، نو د موټر چلونکي د کاربن مونو اکسايډ مسموميت سره مخ کېدئ شي.
- په موټر کې بايد لږ تر لږه يو کس هر وخت ويښ وي.

بيداري او تمرکز ساتل

د موټر چلولو پر مهال سترېيا يا خوب راتلل يوه عامه خبره ده خو ډېره خطرناکه ده. د دې د مخنيوي لپاره، ډاډ تر لاسه کړئ چې د اوږد موټر چلولو دمخه ډير آرام وکړئ. دلته ځينې وړانديزونه دي چې تاسو سره د ويښ پاتې کېدو کې مرسته کوي، مګر په ياد ولرئ، دا به دوامداره اغيزه ونلري:

- هر څومره چې اړتيا وي ودرېږئ - لږ تر لږه په هر 100 ميلونو يا هرو دوو ساعتونو کې يو ځل. له موټر څخه راوځئ ترڅو وګرځئ، قدم ووهئ، ارام وکړئ او استراحت وکړئ. د خوړلو يا څښلو لپاره يو څه د ځان سره ولرئ.
- که تاسو مسافر لړئ، نو د ويښ پاته کېدو لپاره خبرې ورسره وکړئ. کله چې د سترېيا احساس کوئ نو له بل چا څخه وغواړئ چې موټر وچلوي.
- که تاسو يوازې ياست، راډيو اوږدې يا په لوړ غږ سندرې ووايست.

- کله چې هوا سمه وي د تازه هوا جریان زیاتولو لپاره کرکی لږ څه پرانیزئ. په "وینښ پاتي کیدو" درملو باندې تکیه مه کوئ.
- که له دې څخه هېڅ یو هم کار ونکړي، د نن ورځې لپاره ودریرئ یا له سرک څخه لرې پارک وکړئ او آرام وکړئ. که تاسو په موټر کې پاتي شئ، ټولې دروازې وتړئ او کرکی لرې خلاصې کړئ ترڅو تازه هوا دننه شي.

ښویدل

کله چې په ښوېد سرک موټر چلوئ، سرعت کم کړئ او له مخکې موټر څخه خوندي واټن وساتئ. کله چې د سرک سطحه ښوېدنه وي، کروړ کنټرول مه کاروئ.

ستاسو موټر هغه وخت ښوېږي کله چې ټایرونه د سرک په سطحه خپل کنټرول له لاسه ورکړي. که دا پېښ شي، آرام اوسئ. په بریکونو ډېر مه نیسئ یا فشار مه ورکوئ. پرځای یې، خپله پښه له اکسیلیټر څخه لرې کړئ او بریک ونیسئ تر هغه چې تاسو خپل لوري ته وگرځئ.

انټي لاک بریک نیول

ځینې موټرونه د برېښنايي انټي لاک بریک سیستم (ABS) لري چې د بریک نیولو پرمهال د موټر کنټرول ساتلو کې مرسته کوي. که تاسو د انټي لاک بریکونه لرئ، نو هغه د عادي بریکونو په څېر مه نیسئ. پرځای یې، بریک کښکاری او موټر چلولو ته دوام ورکړئ تر هغه چې کنټرول بیرته تر لاسه کړئ. که تاسو ډاډه نه یاست چې ستاسو موټر انټي لاک بریکونه لري، نو د موټر چلولو دمخه د ځانگړو لارښوونو لپاره د خپل موټر د مالک لارښود ولولئ.

په سخت باران یا لږه کې موټر چلول

که تاسو د تندر او برېښنا سره مخ شئ، سرعت کم کړئ، اضافي احتیاط وکاروئ او د ودرولو لپاره چمتو اوسئ. خپل تعقیبي واټن زیات کړئ. ستاسو د موټر د مخ څراغونه باید هغه وخت وکارول شي کله چې تاسو له 500 فوټو څخه ډېر مخکې نه شئ لیدلی او کله چې باران، اوږه یا رلی وي. د خلا کمولو لپاره دوی په ټیټ وړانگي کې وساتئ. که تاسو مخکې خوندي واټن نه شئ لیدلی، نو له سرک څخه ووځئ او تر هغه وخته پورې ودریرئ چې لید ښه شي.

هایډرو پلینینګ

په ساعت کې 35 میله یا د لږ سرعت سره، ډیری ټایرونه به د سرک له سطحې څخه اوبه "پاکي" کړي ترڅو ټایرونه د سرک سره په تماس کې وساتي. په لوړ سرعت کې، اوبه کولی شي د ټایرونو لاندې راټولی شي او د سرک له سطحې څخه یې پورته کړي - دې ته "هایډرو پلینینګ" ویل کېږي. کله چې ستاسو ټایر هایډرو پلین یا ښوېد شي، نو د سرک سره ټول تماس له لاسه ورکوي. که دا پېښ شي، تاسو به نشئ کولی بریک ونیسئ، سرعت ورکړئ یا خپل لوري بدل کړئ. که ستاسو ټایرونه په اوبو کې هایډرو پلین جوړیدل پیل کړي، نو خپله پښه له گاز پیدل څخه لرې کړئ.

که ستاسو موټر ښه ټایرونه او ژورې گيټې ولري، نو د عادي لوړ سرعت سره د هایډرو پلینینګ احتمال لږ وي. په هرصورت، هایډرو په هر سرعت سره کېدی شي که چیرې په سرک کې د اوبو ژوروالی د ټایرونو د ژوروالي څخه ډیر وي. په سخت باران کې، معیاري موټرونه ممکن په ساعت کې 35 میله په سرعت سره هایډرو پلین پیل کړي.

د هایدروپلینینګ مخنیوی لپاره، خپل ټایرونه په ښه حالت کې وساتئ او په لندنو سرکونو کې د موټر چلولو پرمهال سرعت کم کړئ.

د
موټر
چلو
لو
شرا
یط

په تنګو سرکونو او غونډیو کې موټر چلول

کله چې تاسو په تنګو سرکونو کې کږو لارو ته نږدې کېږئ، یا په هغو سیمو کې چې ځنګلونه او ونې ستاسو د مخکې سرک لید بندوي، تاسو کولی شئ خپل هارن وکاروئ ترڅو نورو موټر چلوونکو یا پیاده خلکو ته خبرداری ورکړئ چې تاسو په سرک یاست.

له لوړو غونډیو څخه ظکښته تللو په حالت کې موټر په نیوټرل گیر کې مه چلوئ. په لوړو غرونو کې، خپل سرعت اندازه کوونکي په مکرر ډول وګورئ. د موټر سرعت به حتی کله چې ستاسو پښه په اکسلرېټر کې نه وي، زیات شي.

چاودېدنی

"چاودېدنه" هغه چاودېلې ټایر دی چې چې کولی شي ستاسو موټر له کنټروله بهر کړي. مخکې له دې چې ټایر وچاودې، تاسو ممکن د ټکان غږ واورئ یا د سټیرینګ ښي یا کین لوري ته کش شي.

که تاسو د موټر د ټکان سره مخ شئ، نو سټیرینګ په کلکه ونیسئ، مستقیم لور ته لار شئ او ورو ورو خپله پښه له اکسیلیټر څخه لرې کړئ. تر هغه چې موټر بیرته ستاسو تر کنټرول لاندې نه وي، بریک مه وټی. موټر په بشپړه توګه له سرک څخه لرې کړئ او تر ټولو نږدې خوندي ځای ته یې ورسوئ.

د سټیرینګ ناکامي

که ستاسو د موټر مخکینۍ ټایرونه د سټیرینګ څرخولو پر مهال غبرګون نه ښيي، نو اکسلرېټر خوشی کړئ. بریک مه نیسئ پرته لدې چې له ټکر څخه مخنیوی وشي.

ستاسو موټر ممکن په خپل ځان توازن وساتي او په مستقیمه لاره سفر وکړي ځکه چې تاسو سرعت کموئ. که تاسو باید بریک ونیسئ، نو په نرمې سره یې ونیسئ. که تاسو ناڅاپه بریک ونیسئ یا د ګیرونو د بدلولو هڅه وکړئ، د سرعت بدلون ممکن موټر له توازن څخه وباسي او له کنټرول څخه بهر کړي.

د بریک ناکامي

د بریک پیدل چې د فشار وکولو په وخت کې ورو ورو کښته کېږي د دې نښه ده چې ستاسو د موټر بریکونه ممکن ناکام شي. که کومه جدي ستونزه وي، نو د خبرتیا څراغ باید روښانه شي.

که ستاسو د موټر بریکونه ناڅاپه تر پایه پورې ښکته شي، نو د فشار زیاتولو لپاره بریکونه پمپ کولو هڅه وکړئ، که دا کار ونکړي، ورو ورو خپل بیړني/ پارکینګ بریک ولګوئ. ډېر ناڅاپه بریک نیول کولی شي موټر وښویوي. په یاد ولرئ، د د بیړني حالت/پارکینګ بریک یوازې د شا بریکونه کاروي.

که چیرې د سرک شرایط تاسو ته اجازه درکړي چې ورو ودریږئ، خپل موټر په ټیټ گیر کې واچوئ. لکه څنګه چې تاسو سرعت کموئ، اکسیلیټر کمولو ته دوام ورکړئ تر هغه چې تاسو په خوندي غاړې ته کش کړئ او ودریږئ.

د پياده رو څخه لري يا بهر موټر چلول

که ستاسو ټايرونه د سرک غاړي ته وگرځي، نو هڅه مه کړئ چې بيرته پياده رو ته اوږئ. د سرک غاړي ته ودرېږئ او ورو ورو د اسکلېټر خوشي کړئ. وروسته له دې چې تاسو خپل سرعت کم کړئ، بيرته پياده رو ته وگرځئ. بيا سرعت زيات کړئ.

هوسۍ ته پام وکړئ

د هوسۍ د وهلو خطر کمولو لپاره ځينې شيان شته چې تاسو يې کولی شئ. هوسۍ له ماښامه تر سهاره پورې ډېر فعال وي، نو په دې وختونو کې په ځانگړي ډول احتياط وکړئ. د شپې د سرک غاړي وڅارئ ترڅو د هوسۍ په سترگو کې د خپل موټر د سر څراغونو انعکاس وگورئ. که تاسو د سرک په غاړه کې داسې انعکاس وگورئ، سرعت کم کړئ. هارن ووهئ او د ودرولو لپاره چمتو اوسئ. تل له يو څخه زياتو هوسيو ته پام وکړئ. که څه هم د هوسۍ تېرېدل معمولاً په کلپوالي سيمو کې پېښېږي، خو هوسۍ ځينې وختونه ښارگوټو يا حتی ښارونو ته هم گرځي. هوسۍ هر ځای او هر وخت تېرېدلی شي.

ستاسو په لين کې موټر نږدې کېږي

که چېرې يو موټر ستاسو په لين کې ستاسو په لور روان وي، نو ښي خوا ته لار شئ. له موټر څخه د مخنيوي لپاره کين لين مه کاروئ. موټر چلوونکی ممکن په سم لين کې وي او بيا ستاسو لين ته راشي.

که چېرې موټر ستاسو په لور روان وي، نو له ټکر څخه د مخنيوي لپاره که اړتيا وي نو له سرک څخه ښي خوا ته اوږئ. د هارن وهل او د څراغونو لگول ممکن د خوب يا په بې پروا موټر چلوونکي سره مرسته وکړي چې متوجه شي.

موټر چې هڅه کوي له تاسو تېر شي

که چېرې بل موټر چلوونکی هڅه وکړي چې له تاسو په دوه لینه سرک باندې تېر شي چې ترافیک دواړه خواوو ته روان وي او د راتلونکي ترافیک سرعت غلط کړي يا نشي کولی چې تېرېدنه بشپړه کړي، تاسو او نور موټر چلوونکي په خطر کې یاست. تاسو بايد د ټکر مخنيوي لپاره اقدام وکړئ. که چېرې تېرېدونکی موټر نږدې په دې حالت کې وي چې بيرته ښي لين ته لار شي، سرعت کم کړئ او موټر چلوونکي ته اجازه ورکړئ چې ژر تر ژره تېرېدنه بشپړه کړي.

که چېرې تېرېدونکی موټر بيرته شاته لار شي، نو سرعت زيات کړئ ترڅو ډاډ ترلاسه کړئ چې موټر ستاسو شاته لين ته د تگ لپاره کافي ځای لري. که چېرې د ټکر احتمال ښکاري او ښي اړخ ستاسو د موټر لپاره کافي پراخه وي، نو ژر تر ژره ښي اړخ ته لار شئ او تېرېدونکي موټر ته اجازه ورکړئ چې ستاسو په لين کې حرکت وکړي.

د اورگاډي په پټلۍ کې درېدل

که ستاسو موټر د اورگاډي په پټلۍ کې ودرېږي او اورگاډی را نږدې کېږي، نو سمدلاسه موټر پرېږدئ. د ټکر له امله د کثافتاتو له ټکر څخه د مخنيوي لپاره، د پټلۍ څخه خوندي واټن وساتئ. د ريل گاډي له پټلۍ څخه په هغه لوري کې چې اورگاډی راځي، په چټکۍ سره د 45 درجو په زاويه کې وگرځئ.

سیلاب خپلي سرکونه

سیلابونه هغه وخت رامنځته کېدی شي کله چې ویايي او سیندونه ټک شي، بندونه مات شي، واوره په چټکۍ سره ويلي شي، یا د درنو بارانونو په جریان کې. د سیلاب اوبه کولی شي سرکونه، پلونه او ټیټي سیمي وپوښي. سیلابونه په چټکۍ سره او پرته له خبرتیا څخه، د ډیر باران په څو دقیقو یا ساعتونو کې راځي.

- په سیلاب خپلو سیمو کې موټر مه چلوئ. که تاسو مخکې یو سیلاب خپلي سرک وگورئ، شا ته وگرځئ او بله لاره ومومئ.
- احتیاط وکړئ، په ځانگړې توگه د شپې کله چې لید محدود وي.
- په یاد ولرئ، د ډیری مسافر ورونکو موټرو لاندې به 6 انچه اوبه راشي، چې د کنټرول له لاسه ورکولو یا د موټر د بندیدو لامل کېږي.
- دوه فوټه روانه اوبه کولی شي ډیری موټري، په شمول د SUVs او بار ورونکي ټرکونه یوسي.
- حتی که اوبه کمې ښکاري، د سیلاب خپلي سرک څخه د تیریدو هڅه مه کوئ. اوبه کولی شي د سرکونو د سطحې په منځلو سره کندي پټي کړي یا سرکونو ته زیان ورسوي.
- که بله لاره نه وي، نو لوړو ځمکو ته لار شئ او د اوبو د کمیدو انتظار وکړئ.

د اوبو لاندې ډوبېدل

ډیری موټران به له 30 څخه تر 60 ثانوي پوري د اوبو په سطحه گرځي. که ستاسو موټر ژورو اوبو ته ننوځي، سمدلاسه له موټر څخه ووځئ. که امکان ولري، مخکې له دې چې اوبه د کرکې سطحې ته ورسېږي، د خلاصو کرکيو له لارې له موټر څخه ووځئ.

که ستاسو موټر ډوب شي، نو هڅه وکړئ چې ویره مه کوئ. د موټر دروازي تر هغه وخته پوري نه خلاصیږي تر څو چې د موټر دننه د اوبو فشار د بهر سره مساوي نه وي. کله چې موټر په بشپړه توگه ټک شي، دروازي پرانیستل کېدی شي که چیرې ساختماني زیان نه وي. د ماشین وزن به د موټر مخکینۍ برخه لومړی ډوبه کړي. د مسافرو شاته برخه ممکن د ټینټي پلان کولو پرمهال د هوا ځای چمتو کړي. که چیرې په موټر کې نور خلک وي، نو د هغوی حالت وگورئ او هڅه وکړئ چې یوځای له موټر څخه ووځئ.

اور

که تاسو د خپل موټر تر بانټ لاندې لوگي وینئ، نو له سرک څخه ووځئ، موټر بند کړئ، او سمدلاسه له موټر څخه ووځئ. د اور د وژلو لپاره اوبه مه کاروئ - دا به په حقیقت کې اور خپروي.

له حده زیات گرمیدل

ډیری موټرونه د دشبورد کيجونه یا څراغونه لري چې د ماشین تودوخه ښيي. په گرمه ورځ کې په ولاړو ترافیکو کې موټر چلول، په لوړو څوکو کې موټر چلول او ټریلر کش کول کولی شي ستاسو انجن له نورمال څخه ډیر گرم کړي.

کله چې ستاسو انجن گرم شي، نو د موټر ټول غیر ضروري تجهیزات، لکه د هوا کنډیشنر بند کړئ. که چیرې تودوخه لاهم لوړه وي، د بخاري چالانول به د ماشین څخه گرمه هوا لرې کولو کې مرسته وکړي. که چیرې دا تخنیکونه کار ونکړي او د انجن تودوخه ناڅاپه لوړه شي یا له انجن څخه بخار پورته شي، نو د سرک غاړې ته ودرېږئ، موټر ودرول او سمدلاسه موټر بند کړئ.

د مخ د څراغ ناکامي

که ستاسو د مخ څراغونه ناڅاپه مړه شي، نو هڅه وکړئ چې د پارکینګ څراغونه، د خطر خبرداری څراغونه یا د تاوېدو سیګنالونه وکاروئ - یو له دوی څخه ممکن کار وکړي او تاسو ته کافي رڼا درکړي ترڅو تاسو له سرک څخه لرې شئ. که ستاسو د مخ څراغونه په ګڼه ګوټه یا روښانه سرک کې خراب شي، نو تاسو تاسو به شاید دومره رڼا ولرئ چې تاسو ته لارښوونه وکړئ. که ستاسو ټول څراغونه په تیاره، تش سرک کې بند شي، نو خپل موټر ورو کړئ او خپل موټر په پياده رو کې وساتئ تر هغه چې تاسو په خوندي ډول د سرک په غاړه حرکت وکړئ.

د مخکې بښینې پاکوونکو ناکامي یا د بانټ ناڅاپه خلاصیدل

که ستاسو د موټر د مخکې بښینې پاکوونکي په سخت باران یا اوږه کې ناڅاپه غیر فعال شي، نو موټر ورو کړئ او د خطر د خبرتیا څراغونه فعال کړئ. که نور موټران ستاسو تر شا وي نو ناڅاپه بریک مه نیسئ. ژر تر ژره له سرک څخه ووځئ او خوندي ځای ته لار شئ.

که ستاسو د موټر بانټ ناڅاپه خلاص شي او ستاسو لید بند کړي، تاسو ممکن د بانټ او بشپړېدو ترمنځ د ځای له لارې وګورئ. که دا ممکنه نه وي، کړکې ښکته کړئ او د بانټ له اړخ څخه لارې ته وګورئ. خپل د خطر د خبرداری څراغونه فعال کړئ، سرعت کم کړئ او په خوندي ډول له سرک څخه ووځئ.

انښتې د ګاز پیدل

که ستاسو د اسکیلیټر بند شي، تاسو ممکن د خپلې پښې ګوته د تر اسکیلیټر لاندې کړئ او پورته یې کړئ. که دا کار ونکړي، بریکونه ونیسئ او گیر نوټل ته واړوئ تر د ماشین سره یې اړیکه پرې شي. بیا، یوه خوندي لاره غوره کړئ او د سرک غاړې ته وګرځئ. که د سرک غاړې ترکولې نه وي، نو خپل د خطر څراغونه روښانه کړئ او د موټر په مستقیمه لاره کې چلولو ته دوام ورکړئ تر هغه چې تاسو په خوندي ډول د سرک غاړو ته راوړسیرئ.

د برېښنا سنتي یا بکس سره د موټر ټکر

که ستاسو موټر د برېښنا سنتي، تار (سیم) یا د برېښنا بکس سره په تماس کې راشي، نو تاسو باید:

- په خپل موټر کې پاتې شئ او 911 ته زنگ ووهئ.
- یوازې هغه وخت له موټر څخه راووځئ که اور لګېدلی وي.
- که تاسو باید بهر ووځئ، نو له موټر څخه ټوپ کړئ چې دواړه پښې یوځای وي او خپلې پښې په ځمکه کېږدئ کله چې تاسو د پښې له ځای څخه لرې ځئ.
- تل فرض کړئ چې ټول تارونه او تجهیزات برېښنا ولري.

د کاربن مونو اکساید مسمومیت او د خونديتوب لارښوونې

کاربن مونو اکساید یو وژونکی، بی بوی او بی رنگه گاز دی چې د ماشینونو لخوا تولیدیږي. دا کولی شي ستاسو د موټر دننه راټول شي کله چې کرکی تړلي وي یا ستاسو په گراج کې که ستاسو انجن چلیږي وي. د کاربن مونو اکساید مسمومیت یوازینی درملنه د تازه هوا ښه رسونه ده.

د کاربن مونو اکساید مسمومیت لومړنی نښې نښانې ناڅاپي ستړیا، سر درد، سر بدالي او زړه بدیدنه دي. که تاسو له دې نښو نښانو څخه کوم یو تجربه کړئ، کرکی پراښئ، موټر بند کړئ او ژر تر ژره له موټر یا گراج څخه ووځئ. د موټر د پخار یا لوگی وتلو سیستم وگورئ که تاسو شک لرئ چې دا سوړې دي..

د کاربن مونو اکساید مسمومیت ډېر ځله د ژمي په میاشتو کې پیښیږي کله چې د موټرو کرکی تړلي وي. کله چې هوا سره وي، کاربن مونو اکساید کولی شي د گراج دننه بند پاتې شي حتی کله چې د گراج دروازه په بشپړه توګه خلاصه وي. کاربن مونو اکساید کولی شي یو نیردې کور ته ننوځي او په څو دقیقو کې یو کس بی هوښه کړي.

د کاربن مونو اکساید مسمومیت او احتمالي مرګ خطر کمولو لپاره:

- په گراج کې د موټر د چالانده پرېښودلو څخه ډډه وکړئ. د موټر د ګرمولو لپاره خوندي ځای د موټر چلولو په لاره کې دی.
- په هغه موټر کې چې انجن یې ولاړ چلیږي له ناستې ډډه وکړئ.
- د تړل سویو کرکیو سره موټر مه چلوئ.
- کله چې په واوره یا خټو کې بند پاتې شئ، د موټر له بی ځایه چالاندولو څخه ډډه وکړئ.
- ډاډ تر لاسه کړئ چې ستاسو د موټر پخار یا لوگی وتلو سیستم سیستم لیک نه کوي او بند شوی نه وي.
- په دوره یې ډول د کرکی ښکته کولو سره موټر ته تازه هوا دننه کړئ.

ستاسو د موټر چلولو امتیازات

په مینیسوټا کې موټر چلولو یو امتیاز دی. تاسو کولای شئ

دا امتیاز له لاسه ورکړئ که تاسو ځینې قوانین مات کړئ یا د ځانگړو اړتیاوو پوره کولو کې پاتې راشئ.

DVS ستاسو د موټر چلولو ضوابط ساتي، چې په مینیسوټا او نورو ایالتونو کې د سرغړونو په اړه معلومات پکې شامل دي.

جدي یا تکراري سرغړونې کولی شي ستاسو د موټر چلولو امتیاز له لاسه ورکړي یا د چیرته، کله او کوم ډول موټرو چلولو په اړه محدودیتونه ولري. تاسو کولی شئ د خپل موټر چلولو ضوابط یوه کاپي په drive.mn.gov کې تر لاسه کړئ.

د جواز بیرته اخیسته

ستاسو جواز د معطلۍ یا لغوه کولو له لارې بیرته اخیستل کېدی شي. که دا پېښ شي، DPS به تاسو ته د بیرته اخیستنې خبرتیا او د بیا ځای پر ځای کېدو لپاره د اړتیاوو لېست واستوي. دلته ځینې شرایط دي چې کولی شي ستاسو د موټر چلولو امتیازات له لاسه ورکړي:

معطلی

ستاسو د موټر چلونکي حواز ممکن وځنډول شي که تاسو:

- په مکرر ډول د ترافیکو قوانینو سرغړونه کوئ.
- په محکمه کې د هغه سرغړونې لپاره محکوم شوي یاست چې د ترافیکي پېښې لامل شوي وي چې د مرگ، د شخص ټپي کېدو، یا ملکیت ته جدي زیان لامل شوي وي.
- د غیرقانوني کړنې لپاره خپل جواز وکاروئ یا بل چا ته اجازه ورکړئ چې وکاروي. دا غیرقانوني ده چې چا ته اجازه ورکړئ چې ستاسو جواز یا اجازه نامه وکاروي.
- په بل ایالت کې مو د ترافیکي جرم ترسره کړي وي چې په مینیسوټا کې د معطلۍ لپاره دلیل وي.
- په محکمه کې د موټر چلولو لپاره په قانوني توگه نامناسب قضاوت شوی یاست.
- د داسې طبي حالت راپور ورکولو کې پاتې راغلی یاست چې د موټر چلولو امتیازات لغوه کوي.
- د ورته جرم د محکومیت څخه د پنځو کلونو په اوږدو کې، د بنوونځي بس لپاره د غځېدلي لاس او سور څراغونو روښانه کولو ته درېدو ناکامي.
- د جعلی یا بدل شوی جواز ولرئ.
- د جواز یا هویت کارت لپاره جعلی غوښتنلیک ورکړئ.
- د بل چا لپاره د موټر چلونکي د جواز ازموینې کومه برخه ترسره کړئ یا بل چا ته اجازه ورکړئ چې ستاسو لپاره ازموینه ورکړي.
- ځان په غلط ډول د پولیسو افسر ته معرفي کړئ.
- په محکمه کې د حاضرېدو یا د موټر پورې اړوند سرغړونې په اړه د جرمي ورکولو کې د اړتیا په صورت پاتې راغلی یاست.
- د مینیسوټا له ترافیک قانون څخه د سرغړونې له امله د جرم په تور محکوم شوي یاست.

د مینیسوټا د موټر چلوني لارښود کتاب

- د محکمي لخوا ټاکل شوي د ماشوم د ملاتړ پیسې نه ورکوي.
- له 18 کلونو څخه کم عمر لرونکي کس لپاره د تمباکو محصولاتو یا له 21 کلونو څخه کم عمر لرونکي کس لپاره د الکولو پیروډلو لپاره خپل جواز، اجازه نامه، یا پیژندپاڼه وکاروي یا بل چا ته اجازه ورکړي چې وکاروي.
- له 21 کلونو څخه کم عمر لري، او محکمه دا ټاکي چې تاسو د الکولو څښلو پرمهال یا د الکولو څښلو وروسته موټر چلولی دی.
- د خراب چک سره د ایالت یا د موټر چلونکي جواز افسر ته فیس ورکړي. (معطلې به هغه وخت لري شي کله چې خراب چک او نور اړوند فیسونه په بشپړ ډول ورکړل شي.)
- د پټرول غلا په تور محکوم شوي یاست.
- د معطلې د مودې له پای ته رسېدو وروسته، ستاسو د موټر چلولو امتیاز ممکن تاسو ته بیرته درکړل شي که چیرې ټولې اړتیاوې پوره شي. یوه اړتیا د بیا رغونې فیس ورکول دي. که ستاسو جواز د معطلې په موده کې پای ته رسېدلی وي یا ستاسو نوم یا پته بدله شوي وي، تاسو باید د نوي جواز لپاره غوښتنه وکړئ او مناسب فیس ورکړئ.

رڼونه

- ستاسو د موټر چلولونکي جواز ممکن لغوه شي که تاسو:
- که تاسو د الکولو یا کنترول شوي مادې تر اغیز لاندې د ازموینې اخیستلو څخه انکار وکړئ، یا که تاسو په ازموینه کې ناکامه شئ.
- د موټر چلولو پرمهال د وژنې یا کوم بل جرمي عمل په تور محکوم شئ.
- د مخدره توکو یا الکولو د اغیز لاندې د موټر چلولو په جرم محکوم شئ.
- د هغه جرم په تور محکوم یاست چې تاسو پکې موټر چلولی وي..
- په ساعت کې له 100 مېله څخه زیات سرعت سره د موټر چلولو په تور محکوم شوی یاست.
- د پولیسو له افسر څخه د تېښتې په تور محکوم یاست .
- د موټر د ټکر په صورت کې، په ځانګړي توګه هغه چې د نورو د مرګ یا ټپي کېدو لامل کیږي، د نه درولو، ځان پیژندلو او مرستې نه کولو په جرم محکوم یاست.
- د قسم په ورکولو سره د دروغ ویلو، د هر هغه قانوني سند لاسلیک کولو چې د موټر د قانوني ملکیت یا عملیاتو په اړه غلط معلومات ولري، یا د دې معلوماتو په اړه DPS ته غلط بیان ورکولو محکوم یاست.
- د مینیسوټا د ترافیک د قانون یا فرمان څخه په یوه کال کې د دريو سرغړونو لپاره چې د محکومیت وروسته د بند سزا ته اړتیا لري، مجرم پیژندل شوی یاست یا ضمانت مو کړی دي .
- که تاسو په بل ایالت کې د جرم په تور محکوم شوي یاست چې ستاسو د جواز لغوه کولو لپاره به دلیل وي که تاسو په مینیسوټا کې محکوم شوي وئ.
- د موټر چلولو په جرم محکوم شوي یاست چې د موټر مالک د مخکینې پوهې سره سم د موټر چلولو لپاره بې ګناه بيمه نه درلوده.

ست
اسو
د
موټر
چلو
لو
امتی
ازا
ت

- له بې گناه بیمې پرته موټر ولری او وموندل شي چې دا بې چلولی یا نورو ته يې د چلولو اجازه ورکړي، په بشپړ ډول پوهه سره چې موټر بیمه شوی نه و.
- که تاسو د ښوونځي بس لپاره د دې د غځېدلي لاس او سور څراغونه روښانه کولو سره د نه درولو له امله د لوی جرم په تور محکوم شوي یاست.
- د موټر چلولو پرمهال د کنټرول شوي موادو پلورلو یا درلودلو په تور محکوم شوي یاست.

د لغوه کیدو موده پای ته رسیدو وروسته، ستاسو د موټر چلولو امتیازات ممکن به بیرته درکړل شي که چیرې ستاسو د بیرته اخیستنې په خبرتیا کې د بیرته راستنیدو ټولې اړتیاوې پوره شي. کله چې تاسو لیکلي ازموینه یا د سرک ازموینه ورکړئ نو تاسو باید مناسبه پیژندنه وښایاست. تاسو باید د ازموینې ټولې اړتیاوې پوره کولو وروسته د نوي جواز لپاره غوښتنه وکړئ.

محدود جواز

- په ځینو شرایطو کې، یو محدود جواز هغه کس ته ورکول کیدی شي چې د موټر چلولو امتیازات يې لغوه یا ځنډول شوي وي. مخکې لدې چې محدود جواز درکړل شي، تاسو باید ځینې اړتیاوې پوره کړئ، په شمول د هر ډول لازمي انتظار مودې بشپړول. که تاسو ته محدود جواز درکړل شي، تاسو لاندې ټکو ته محدود یاست:
- ستاسو د کار ځای ته تګ او له هغه ځایه را تګ .
- د کیمیاوي انحصار درملنې یا مشورې ته تلل.
- ستاسو په کورنۍ کې د ژوند کونکو ماشومانو او نورو پورې تړلو کسانو لپاره د طبي، تعلیمي، یا تغذیوي اړتیاوو لپاره ترانسپورت چمتو کول.
- وروسته ټانوي ادارې ته تګ را تګ چیرې چې تاسو نوم لیکنه کړی ده .

لغوه کیدل

- ستاسو جواز ممکن لغوه شي که تاسو د هغه موټر چلونکي جواز قانوني حق نلری چې تاسو ته ورکړل شوی دی. ستاسو د موټر چلونکي جواز ممکن لغوه شي که تاسو:
- داسې ذهني یا فزیکي معلولیت ولری چې تاسو ته اجازه نه درکوي چې په خوندي ډول موټر وچلوئ.
- هغه ازموینه کې پاته راشئ چې د DPS لخوا په قانوني ډول غوښتل شوي وي ترڅو ستاسو د خوندي موټر چلولو وړتیا معلومه کړي.
- د خپل جواز په غوښتنلیک کې غلط یا گمراه کونکي معلومات ورکړئ. (ستاسو جواز به د 60 ورځو لپاره یا تر هغه چې سم معلومات چمتو شي، هر یو چې اوږد وي لغوه شي.)
- داسې جرم وکړئ چې ستاسو د جواز لغوه کول يې قانوني سزا وي.
- د مینیسوتا قانون له مخې د موټر چلونکي جواز لپاره وړ نه یاست.

د سوداگریز موټر چلوونکي جواز صلاحیت نه لرنه

تاسو کولی شئ د موټر چلولو د ځینو جرمنو د ترسره کولو له امله د سوداگریز موټر چلوونکي جواز امتیازات له لاسه ورکړئ. د سوداگریز موټر چلوونکي جواز د اړتیاوو په اړه د معلوماتو لپاره د مینیسوتا سوداگریز موټر چلوونکي جواز لارښود وگورئ.

د مینیسوټا په سرکونو کې د موټر چلول غیرقانوني دي کله چې د الکولو یا نورو موادو اغیز لاندي یاست .

الکول او موټر چلول

په مینیسوټا او ټول هیواد کې د شرابو څښل او موټر چلول یوه جدي ستونزه ده. د الکولو استعمال او د ترافیکي پیښو د شدت ترمنځ قوي اړیکه شتون لري. هر کال د مینیسوټا په سرکونو کې د مړینې له درېیمې برخې څخه زیاتو کې الکول شامل دي. په مینیسوټا کې هر کال د بې پروا موټر چلوونکو د ټکرونو له امله په اوسط ډول 240 کسان وژل کیږي او زرگونه نور ټپیان کیږي. هغه کس چې ډیرې وخت د الکولو پورې اړوند په ټکر کې وژل کیږي هغه موټر چلوونکی دی چې د اغیز لاندي وي. ځوانان د نورو په پرتله ډیر احتمال لري چې په دي وژونکي چلند کې بنسټل شي.

مخدره مواد او موټر چلول

د نشه یي توکو د استعمال له امله موټر چلول د الکولو د استعمال له امله د موټر چلولو په څیر خطرناک دي. د مینیسوټا قانون د کنټرول شوي یا نشه یي توکو له امله د موټر چلولو پر مهال موټر چلول منع کوي. په دي موادو کې غیرقانوني درمل، د نسخي درمل، بې له نسخي درمل (لکه د زکام درمل) او کورني محصولات شامل دي. دا مواد د خوب لامل کیږي او ستاسو د موټر په خوندي ډول چلولو او د موټر چلولو شرایطو ته د ځواب ویلو وړتیا زیانمن کوي.

هغه قانوني درمل چې ممکن یوازې د اغیز لامل نشي، کولی شي د الکولو سره د مخلوط کولو په وخت کې قوي نشه کوونکي اغیزې ولري. تر ټولو خوندي قاعده دا ده چې مخدره توکي په هیڅ ډول د موټر چلولو سره گډ نه کړئ. د مخدره توکو کارول کولی شي د ترافیکي پیښو لامل شي چې د مرگ، ټپي کېدو او ملکیت زیان لامل کیږي. دا د نیولو، جرمي او زندان سزا هم رامنځته کولی شي. د ډاکټر لخوا وړاندیز شوي درملو درلودل او کارول اجازه لري که چېرې ډاکټر موټر چلوونکي ته خبر ورکړي چې دا به د دوی په خوندي موټر چلولو وړتیا اغیزه ونکړي. په درملو باندې د خبرداري لیبیلونو ته پام وکړئ او د احتمالي اغیزو په اړه د ډاکټر لارښووني تعقیب کړئ.

د غیرقانوني له مخدره توکو څخه لرې اوسئ او د سټریا لري کولو لپاره هیڅ ډول درمل مه کاروئ - د سټریا یوازینی درملنه آرام دی.

د موټر چلولو په مهارتونو باندې د الکولو اغیز

الکول یو ځپګان وړکوونکی دی چې د بدن فعالیتونه ورو کوي او د حرکي مهارتونو مخه نیسي. په وینه کې د الکولو مقدار ته "د الکولو غلظت" ویل کیږي. د الکولو لوړ غلظت د لوړې کچې زیان معنی لري. ستاسو د موټر چلولو وړتیا یوازې د یو څښاک وروسته کمزوري کیږي.

د اغیزو ډولونه

الکول په مرکزي عصبي سیستم اغیزه کوي او د خوندي موټر چلولو وړتیا زیانمنوي. دلته دا ده چې د الکولو مصرف څنگه ځانگړي دندې اغیزمنوي:

قضاوت

کله چې تاسو الکول څښئ، تاسو د خپل خرابتیا کچه غلطه اټکل کوئ. تاسو ممکن ډیر گړندی موټر چلوئ، د تم کېدو واټن غلط اټکل کوئ، د کمربندونه نه تړئ او په دفاعي ډول موټر چلول هیر کوئ.

لید

الکول د سترگو د حرکت حد کموي، د سترگو محیطي لید کموي. د الکولو د لوړې غلظت په کچه کې هم د لید تیاره کیدل ممکن وي.

د غبرگون وخت

الکول د غبرگون وخت ورو کوي. کله چې تاسو د اغیز لاندې یاست، تاسو نشئ کولی د ترافیکي اشارو، د نورو موټر چلونکو او پیاده تک کونکو کړنو، او خپل شاوخوا سرک کې پېښېدونکو پېښو ته چټک ځواب وریاست.

سټیرینګ

د اغیز لاندې موټر چلونکي له حد څخه زیات موټر چلوي، چې کېدای شي په سرک د د کور وړ تلو او له سرک څخه د تلو لامل شي.

درک

د اغیز لاندې موټر چلونکي غبرونه او منظرې نه ویني یا یې په سمه توګه یې نه پېژني.

همغږي او توازن

الکول د سرعت سره دقت او ثبات یوځای کولو وړتیا زیانمنوي.

پاملرنه

الکول د موټر چلونکو لپاره ستونزمن کوي چې په ډیرو هغو دندو تمرکز وکړي چې د موټر چلولو لپاره اړین دي.

د الکولو په اړه د پوهیدو لپاره شیان

یو 12 اونسه بیر، یو پنځه اونس د شرابو کیلاس، یو عادي مخلوط څښاک او د نهه اونسه شراب کولر معمولاً تقریباً ورته مقدار الکول لري. په هر صورت، دا مهمه ده چې پوه شئ چې مخلوط مشروبات ممکن معیاري له یو نیم اونسه څخه ډیر الکول ولري او په بیر کې د الکولو مقدار تر 40 سلنې پورې توپیر کولی شي.

د "ثبوت" اصطلاح د څښاک ځواک ته اشاره کوي او د هغه الکول دوه چنده سلنه سره مساوي ده چې دا پکې شامل دي. د مثال په توګه، د 80 ثبوت ویسکي بوتل 40 سلنه الکول لري.

هغه موده چې تاسو یې څښئ ستاسو په الکولو غلظت اغیزه کوي. که تاسو په ساعت کې له یو څخه ډیر معیاري څښاک وخورئ، ستاسو د الکولو غلظت به زیات شي. د الکولو اغیزې د افرادو ترمنځ د عمر، جنس، د بدن وزن، مزاج، د خوړو مصرف، میتابولیزم او جنیټیکونو په څیر عواملو له امله خورا توپیر لري.

د مینیسوټا د موټر چلونې لارښود کتلب

تاسو ممکن په مختلفو وختونو کې د الکولو له امله په مختلف ډول اغیزمن شئ ځکه چې د مزاج، خواړو مصرف او خوب بدلون مومي.

نارینه او ښځینه د الکولو له امله په مختلف ډول اغیزمن کېږي. نارینه عموماً ډیر عضلاتي نسج لري، کوم چې الکول د غوړ په څیر په اسانۍ سره د وینې جریان ته نه جذبوي. هغه څوک چې د غوړو سلنه یې د بل چا په پرتله د ورته وزن لرونکي کس په پرتله لوړه وي، د ورته مقدار الکول په څینلو سره به د الکولو لوړ غلظت ته ورسېږي.

د الکولو غلظت کمولو یوازینی لار انتظار کول دي. الکول عموماً په ساعت کې د یو څښاک په اندازه له منځه وړل کېږي، مگر ډیری عوامل د الکولو مقدار اغیزه کوي چې ساتل کېږي. بدن د ځیگر په واسطه د اکسیډیشن له لارې 95 سلنه الکول له منځه وړي. پاتې الکول د تنفس، خولې او ادرار له لارې له منځه ځي. د قهوي څښل، تمرین کول او په یخو اوبو لامل د اکسیډیشن کچه نه زیاتوي.

د تیب خطر انتخابونه

په ټولنیز ډول شراب څښل اکثر د موټر چلولو د خرابوالي لامل کېږي. تر ټولو خوندي تگلاره ساده ده: که غوړی الکول وڅښئ، موټر مه چلوئ؛ او که غوړی موټر وچلوئ، نو الکول مه څښئ. دلته د موټر چلولو په وخت کې د موټر چلولو لپاره ځینې بدیلونه دي:

- یو موټر چلوونکی وټاکئ چې شراب ونه څښي.
- ټکسي یا د ترانسپورټی خدماتو ته زنگ ووهئ.
- د سپرېډو لپاره ملګري یا د کورنۍ غړي ته زنگ ووهئ.
- که تاسو شراب څښلي وي، د ملګري په کور کې شپه تېره کړئ.
- که ملګري د اغېز لاندې وي، نو له هغه څخه کيلي واخلئ.

ځکه چې د الکولو څښل قضاوت کمزوری کوي، نو دا خورا مهمه ده چې یو پلان جوړ کړئ پداسې حال کې چې تاسو هوبنډیاړ یاست چې څنگه به وروسته د موټر چلولو له امله د موټر چلولو څخه مخنیوی وکړئ.

د مینیسوټا DWI قانون

هغه کس چې د الکولو غلظت یې 0.08 یا لوړ وي (که سوداګریز موټر چلوي نو 0.04) او د حرکت یا موټر پارک کولو کنټرول په لاس کې لري، د موټر چلولو په وخت کې د موټر چلولو (DWI) په تور نیول کېدی شي.

که چېرې د قانون پلي کوونکي افسر دا ثابته کړي چې الکول د موټر چلولو تېروتنو لامل شوی، نو موټر چلوونکی د DWI لپاره نیول کېدی شي چې د الکولو غلظت یې تر 0.04 پورې تیب وي.

دا قانون له سرک څخه بهر په تفریحي موټرو او موټرو کبنتیو چلولو هم پلي کېږي.

ضمني رضایت/د پلټنې د تضمین قانون

که چېرې د قانون پلي کوونکي افسر احتمالي دلیل ولري چې باور وکړي چې تاسو د اغېز لاندې یاست او د موټر چلولو یا فزیکي کنټرول لری، موټر چلوونکی باید خپل د وینې، ساه یا ادرار معاینه وکړي. د دی

ازموینې څخه انکار کول جرم دی او د ثبت شویو جرمونو شمیر پورې اړه لري چې د موټر چلولو امتیازات به له یو څخه تر شپږو کلونو پورې لغوه شي. دا قانون له سرک څخه بهر تفریحي موټرو او موټرو کبنتیو په چلولو هم پلي کیږي.

د قانون پلي کوونکي افسر ممکن له تاسو څخه وغواړي چې د سرک غاړې د لومړني معاینې وسیله کې پوکې ورکړئ، کوم چې افسر سره ستاسو په بدن کې د الکولو مقدار په ټاکلو کې مرسته کوي. دا د نیول کېدو دمخه د ساه اخیستلو ازموینه ستاسو د الکولو غلظت کچې د ښکاره کوونکې په توګه کارول کیږي، او پایلې یې په محکمه کې د شواهدو په توګه محدودې کارول کیږي. که تاسو ونیول شئ، نو تاسو به اړ شئ چې د وینې، ساه یا ادرار معاینه وکړئ چې د ثبوت په توګه کارول کېدای شي.

د قانون پلي کوونکي افسر ممکن له تاسو څخه د ازموینې اخیستلو غوښتنه وکړي کله چې تاسو:

- د DWI لپاره نیول شوي یاست.
- د نیول کېدو دمخه د ساه اخیستلو ازموینې اخیستلو څخه ډډه وکړئ.
- د نیول کېدو دمخه د ساه اخیستلو ازموینه وکړئ او ناکامه شئ.
- د الکولو پورې اړوند په یوه حادثه کې ښکیل یاست چې د شخصي ټپي کېدو، ملکیت زیان، یا مرګ لامل شوی وي.

د نیول کېدو دمخه د ساه اخیستلو ازموینه ستاسو لپاره ګټوره کېدای شي که تاسو داسې ښکاري چې نشه یاست مګر نه یاست. ځینې طبي شرایط د نشې سره ورته نښې لري، او د قانون پلي کوونکي افسران به د هغو موټر چلونکو لپاره طبي مرسته ترلاسه کړي چې ناروغه وي.

جزاګانې

د الکولو پورې اړوند د موټر چلولو جواز لغوه کولو سره تړلې جریمې کې د \$680 بیا رغونې فیس، د موټر موټر چلونکي جواز لپاره غوښتنلیک، او ممکن Ignition Interlock Device پروګرام کې نوم لیکنه شامله ده. هر جرم د اداري بندیزونو سربیره ځانګړي جریمې سزاګانې لري، چې د نیول کېدو وضعیت، د موټر چلولو پخوانیو سرغړونو، او جریمې ریکارډ پورې اړه لري. جزا به ډیره سخته وي که تاسو:

- د DWI مخکینی نیونې ولرئ.
- د الکولو غلظت 0.16 یا له دې پورته ولرئ.
- د درېدني په وخت کې په موټر کې له 16 کلونو څخه کم عمر لرونکی ماشوم ولرئ.
- له 21 کلن څخه کم عمر ولرئ.
- د نیول کېدو دمخه د ساه اخیستلو ازموینې څخه ډډه وکړئ.

که چېرې ستاسو د الکولو غلظت 0.08 یا له دې څخه لوړ وموندل شي یا د الکولو غلظت ټاکلو لپاره د ازموینې اخیستلو څخه ډډه وکړئ، ممکن د اوو ورځو موقتي جواز ترلاسه کړئ. د اوو ورځو مودې په پای کې، ستاسو د موټر چلونکي جواز به لغوه شي.

لومړی جرم

- لږ تر لږه د 90 ورځو لغوه کیدل (که تاسو DWI ته ګناه ومنئ نو 30 ورځي).
- د کار جواز به تر هغه وخته پورې نه ورکول کیږي تر څو چې د لغوه کیدو 15 ورځي موده تیره نشي، او تر هغه چې د بیا ځای پر ځای کېدنې اړتیاوې پوره نشي. که ستاسو د الکولو غلظت 0.16 یا له دې څخه لوړ وي، نو د کار جواز اخیستل یو انتخاب نه دی.
- د Ignition Interlock Device پروګرام کې نوم لیکنه یو انتخاب دی.
- 90 ورځي زندان او/یا \$1,000 جریمه.

دوهم جرم

- که چیرې دوهم جرم له لومړي جرم څخه د لسو کلونو په موده کې رامنځته شي، نو لږ تر لږه د یو کال لپاره به جواز لغو شي.
- د Ignition Interlock Device پروګرام کې نوم لیکنې ته اړتیا لیدل کېدی شي.
- یو کال زندان او/یا \$3,000 جریمه.
- د جواز پلټونه به ضبط شي.

درېم جرم

- که چیرې درېم جرم د لومړيو دوو جرمونو څخه د لسو کلونو په موده کې رامنځته شي، نو لږ تر لږه د درېو کلونو لپاره د جواز له لاسه ورکول.
- جواز لغوه شو.
- د کیمیاوي موادو د کارونې ارزونې ته اړتیا ده.
- د Ignition Interlock Device پروګرام کې نوم لیکنه اړینه ده.
- یو کال زندان او/یا \$3,000 جریمه.
- موټر ضبط کیږي او د جواز ضبط کیږي.
- زندان یا اعظمي ضمانت او بریښنايي څارنه.

د Ignition Interlock Device پروګرام

د Ignition Interlock Device پروګرام د الکولو سرغړونکو څارنه کولو سره د عامه خوندیتوب کچه لوړوي. د Ignition Interlock Device نصب کیږي او د موټر د ستاړتیر سره وصل کیږي. د موټر د چالوکولو لپاره، تاسو باید په وسیله کې پوکی ورکړئ. که چیرې وسیله د الکولو غلظت په 0.02 یا پورته وي، نو دا د موټر د چالو کولو مخه نیسي. هغه کسان چې د لومړي ځل لپاره د الکولو څښلو مرتکب وي او د الکولو غلظت یې 0.16 یا له دې پورته وي، دا اختیار لري چې د Ignition Interlock Device پروګرام کې د ګډون له لارې د موټر چلولو خپل امتیازات بیرته تر لاسه کړي. هغه موټر چلونکي چې جوازونه یې لغوه شوي او امتیازات یې د "عامه خوندیتوب لپاره دښمن" په توګه رد شوي دي، اړ دي چې د موټر چلولو بشپړ امتیازات بیرته تر لاسه کولو لپاره د درېو څخه تر شپږو کلونو پورې د Ignition Interlock Device پروګرام کې نوم لیکنه وکړي.

د DWI جرم

که تاسو په لسو کلونو کې د څلورم ځل لپاره د DWI لپاره نیول شوي یاست، مخکې له دې د DWI په جرم محکوم شوي یاست، یا د الکولو یا مخدره توکو تر اغیز لاندې د جرمي موټر وژني په جرم محکوم شوي یاست، نو تاسو ممکن د DWI په جرم تورن شئ. د څلورم ځل لپاره سرغړونه ممکن د څلورو کلونو لپاره او تر هغه چې د بیارغونې او د بیارغونې نور شرایط پوره نشي، د جواز له لاسه ورکولو لامل شي. د DWI د جرم لپاره جنایي جزاګانې کې شامل کېدای شي

مخ
تل
موټر
چلو
ل

تر اوو کلونو پوري د بند سزا، پنځه کاله مشروط خوشي کېدل او \$14,000 د جریمه.

د کم عمره کسانو شراب څښل — د زغم نه لرلو قانون

په مینیسوتا کې د الکولو اخیستلو او څښلو قانوني عمر 21 کاله دی. له 21 کلونو څخه کم عمر لرونکي کس لپاره دا غیر قانوني ده چې د موټر چلولو پرمهال د الکولو اندازه یې د دوی په سپینټم کې معلومه شي. که چېرې په دې جرم مجرم وپېژندل شي، نو ستاسو د موټر چلولو امتیازات به د 30 ورځو لپاره وځنډول شي. د دوهم ځل محکومیت په پایله کې به د 180 ورځو لپاره د موټر چلولو امتیازات وځنډول شي.

د سوداگریز موټر چلولو جواز او الکول او کنټرول شوي مواد

تاسو به د لومړي ځل لپاره د موټر چلونکي جواز لېتر لړبه د یو کال لپاره له لاسه ورکړئ که تاسو:

- سوداگریز موټر چلوئ کله چې ستاسو د الکولو غلظت 0.04 یا ډیر وي. که ستاسو د الکولو غلظت له 0.04 څخه کم وي مگر کشف کیدی شي، نو تاسو به د 24 ساعتونو لپاره له خدمت څخه لرې شئ.
- هر موټر چلوئ کله چې ستاسو د الکولو غلظت 0.08 یا لوړ وي..
- د موټر چلولو پرمهال د وینې، ساه اخیستلو یا ادرار از مویني څخه ډډه وکړئ.
- د کنټرول شوي مادې تر اغیز لاندې وي.
- د هغه موټر د ټکر له ځای څخه وتښتئ چې تاسو یې چلوو.
- د جرم د ترسره کولو لپاره له هر ډول موټر څخه کار واخلئ.

که چېرې سرغړونه هغه وخت رامنځته شي کله چې تاسو د سوداگریز موټر چلولو په حال کې یاست چې د خطرناکو موادو لپاره اعلان کېږي، تاسو به لېتر لړبه د دريو کلونو لپاره خپل سوداگریز د موټر موټر چلونکي جواز له لاسه ورکړئ. دوهم ځل سرغړونه به ستاسو د سوداگریز موټر چلونکي جواز د تل لپاره له لاسه ورکولو لامل شي. د کنټرول شويو موادو سره د جرم ترسره کولو لپاره د سوداگریز موټر کارول به ستاسو د سوداگریز موټر چلونکي جواز د تل لپاره له لاسه ورکولو لامل شي. هغه موټر چلونکي چې سوداگریز جواز لري او په مسافر وړونکي موټر کې د ناسم موټر چلولو له امله نیول شوي وي، د بیرته اخیستني په موده کې به د سوداگریز موټر لپاره د کار جواز تر لاسه کولو توان ونلري.

د الکولو او کنټرول شویو موادو پورې اړوند نور قوانین

بنګ/چرس

د بنګ محصول، د تیبټ خواک لرونکي خوړلو وړ بنګ، د بنګ څخه اخیستل شوي مصرفي محصول، په مصنوعي ډول اخیستل شوي کینابینواید، یا ټیټراهایډروکانابینولونو تر اغیز لاندې د موټر چلول غیرقانوني دي.

کارونه

دا ستاسو لپاره غیرقانوني ده چې د بنګ گل، د بنګ محصول، د خوړلو وړ کم قوت لرونکي بنګ، د بنګ څخه اخیستل شوی مصرفي محصول، په مصنوعي ډول اخیستل شوی کینابینواید یا کوم بل محصول چې پکې شامل وي

په مصنوعي ډول په موټر کې تر لاسه شوي کینابینواید کله چې موټر په سرک یا لویه لاره وي.

د ملکیت او خلاصې بستې قانون

په سرک یا لویه لاره کې په شخصي موټر کې د بنګ گل یا محصولات، د تیبټ خواک لرونکي بنګ خوراکی توکي، د بنګ څخه اخیستل شوي مصرفي محصولات، یا کوم بل محصولات چې مصنوعي ډول تر لاسه شوي کینابینوایدونه لري ساتل غیرقانوني دي که چېرې:

- بستې بندې خلاصه شوي وي یا مهر مات مات شوی وي.
- د محتویاتو یوه برخه د بستې بندې څخه لیرې شوې وي.

تاسو ممکن دا محصولات د موټر په ډکۍ کې یا د موټر په بله برخه کې وساتئ چې معمولاً د موټر چلوونکي او مسافرو لخوا نه نیول کیږي که چېرې موټر ډکۍ ونه لري. تاسو باید دا محصولات د موټر د کارونې په خونه یا د دستکشي په خونه کې ونه ساتئ.

که چېرې د شخصي موټر مالک په موټر کې شتون ونلري، نو دا هم غیرقانوني ده چې د موټر مالک په سرک یا لویه لاره کې د دې محصولاتو ساتلو ته اجازه ورکړي که چېرې:

- بستې بندې خلاصه شوي وي یا مهر مات مات شوی وي.
- د محتویاتو یوه برخه د بستې بندې څخه لیرې شوې وي.

د الکولو خلاص بوتل

کله چې موټر په عامه سرک یا لویه لاره روان وي، تاسو باید د الکولي مشروبات ونه څښئ یا د موټر دننه د الکولي مشروباتو خلاص بوتل ونه لرئ. دا هم غیرقانوني ده چې مسافر ته اجازه ورکړل شي چې د موټر دننه الکولي مشروبات وڅښي، یا یې د ځان سره خلاص بوتل ولري.

په موټرو کې کنټرول شوي مواد

تاسو باید په موټر کې کنټرول شوي مواد ونه کاروئ، ونلری یا یې ونه پلورئ.

دا څپرکی به تاسو سره په مینیسوتا کې د موټر چلولو پورې اړوند خدماتو او معلوماتو موندلو کې مرسته وکړي.

ویب خدمتونه

آنلاین خدمات او معلومات په drive.mn.gov کې شتون لري. دلته د هغه څه یوه نمونه ده چې تاسو یې کولی شئ:

- د سرک Class D لیکلي ازموینې مهالویش یا بیا مهالویش وکړئ.
- وگورئ چې ستاسو د موټر چلولو امتیازات اعتبار لري که نه لري.
- د موټر د خرڅلاو راپور ورکړئ.
- د خپل موټر ثبت نوي کړئ.
- د خپل نږدې دفتر موقعیت ومومئ.
- د موټر چلونکي جواز لارښود کتاب چاپ کړئ.
- د موټر چلونکي جوازونو او د موټر چلولو او مالکیت پورې اړوند فورمي او معلومات ډاونلوډ کړئ.
- د موټر د زده کړې منظور شوي بنوونځي او د پرمختللي کلینیکونه ومومئ.

د دفتر موقعیتونه

د موټر چلولو لیسنس او د موټر چلولو خدمات په ټول ایالت کې له 200 څخه زیاتو ځایونو کې شتون لري. د دفتر د موقعیت معلومات 24 ساعته په اونی کې شتون لري. drive.mn.gov ته مراجعه وکړئ یا 651-297-2005 ته زنگ ووهئ.

اریکي

برېښنالیک: dvs.driverslicense@state.mn.us

- د سرک ازموینې مهالویش (بوازي میټرو) 651-284-1234
- د دفتر موقعیتونه 651-297-2005
- د موټر چلولو جواز معلومات 651-297-3298
- د CDL معلومات 651-297-5029
- د موټر چلونکي ارزونه 651-296-2025
- Ignition Interlock 651-296-2948
- بي عیب د بیمې تعقیب 651-296-2025
- ضبط شوي پلیټونه 651-297-5034
- د موټر راجسټریشن او سرلیک 651-297-2126
- ځانگړي پلیټونه 651-297-3166
- د اورېدو معلولینو لپاره د پیرودونکو مرسته
زنگ و هونکي (TTY/TDD) 651-282-6555

نور دولتي خدمتونه

- د ایالت د گزومي معلوماتي کرښه 651-201-7100
- د MnDOT سرک شرایط ..... 511 ته زنگ ووهئ یا www.511mn.org ته
مراجعه وکړئ
- د MnDOT موټرانو د وړولو خدمات 651-215-6330

د مصرف کونکي معلومات

د لوی څارنوال دفتر 651-296-3353
وریا شمیره 800-657-3787
د مینیسوتا ریلی(د اوریدلو معلولینو لپاره) 800-627-3529

ویب پاڼه: <https://www.ag.state.mn.us/Office/ContactUs.asp>

د رای ورکونکو نوم لیکنه

کله چې تاسو د موټر چلولو جواز یا د هویټ کارت لپاره غوښتنه کوئ یا یې نوي کوئ او د تابعیت اسناد (لکه د متحده ایالاتو پاسپورټ، د متحده ایالاتو د زیرون سند یا د تابعیت سند) چمتو کوئ، ستاسو معلومات به په اتوماتیک ډول د بهرنیو چارو وزیر دفتر ته واستول شي ترڅو تاسو د رایې ورکولو لپاره راجسټر کړئ.

که تاسو مخکې په مینیسوتا کې د معتبر تصدیق لپاره غوښتنه کړې وي، نو DVS ممکن نور د هغو اسنادو ضوابط ونه لري چې تاسو یې د هویټ ثابتولو لپاره کارولي دي. تاسو کولی شئ د نوي سیستم لاندې د رای ورکونکو د نوم لیکنې پروسې پیل کولو لپاره د تابعیت ښودلو اسناد چمتو کړئ. که تاسو دا اسناد د اکتوبر له لومړۍ نیټې، 2023 څخه مخکې چمتو کړي وي، نو DVS به ستاسو معلومات د بهرنیو چارو وزیر دفتر ته ونه لیري.

که تاسو نه غواړئ چې د تابعیت اسنادو سره د DVS چمتو کولو وروسته د رایې ورکولو لپاره راجسټر شئ، نو تاسو باید د بهرنیو چارو وزیر دفتر سره اړیکه ونیسئ.

د رایې ورکولو په اړه نور معلومات په لاندې لینک کې موندل کېدی شي: <http://www.sos.mn.gov/elections-voting/register-to-vote>

د غړو، سترگو او نسجونو بسپنه

د غړو بسپنه یو بشکلی او بی غرضه عمل دی چې کولی شي تر 75 پورې ژوند وژغوري او روغ کړي. د بسپنه ورکونکو اړتیا د پام وړ ده، په زرگونو خلک د ژوند ژغورنې یا د ژوند ښه کولو ترانسپلانتونو ته انتظار باسي.

کله چې تاسو د مینیسوتا جواز یا د هویټ کارت لپاره غوښتنه کوئ، تاسو کولی شئ د مرګ وروسته د بسپنه ورکونکي کیدو خپله هيله په گوته کړئ. دا نښه ستاسو د رضایت په توګه کار کوي. دا هم مهمه ده چې خپله پریکړه له خپلې کورنۍ سره شریکه کړئ. هغه موټر چلونکي چې عمر ونه یې د 18 کلونو څخه کم وي، د خپل مور او پلار په رضایت سره ځان د بسپنه ورکونکو په توګه ټاکلی شي.

- د بسپنې ډولونه
- غړي: زړه، سږي، ځیګر، پښتورګي، پانقراس او کولمې.
- سترګې: د لید بیرته راګرځولو کې د مرستې لپاره ټولې سترګې یا قرنيې.
- نسج: د خراب شوي پوستکي، د زړه نیمګړتیاوو او نورو بیارغونې لپاره د بیارغونې جراحو لپاره کارول کېږي.

غړي تر لاسه کوونکو ته د طبي بیرني حالت، د انتظار موده، جینیاتي مطابقت، او جغرافیي پراساس ویشل کېږي. نور معلومات:

- د بسپنې ورکولو پروسه د خلاص تابوت جنازې مخه نه نیسي.
- د بسپنه ورکونکي یا د هغه د کورنۍ لپاره د بسپنې لپاره هیڅ فیس نشته.

د غړو یا نسجونو د بسپنه ورکولو په اړه د نورو معلوماتو لپاره، DonatelifeMN.org ته مراجعه وکړئ یا د [LifeSource](http://LifeSource.org) سره په (1-888-536-6283) (1-888-5-DONATE) اړیکه ونیسئ یا Life-Source.org ته مراجعه وکړئ.

د بشپړو سترگو يا قرنبي د ورکولو په اړه د معلوماتو لپاره، د Lions Gift of Sight سره په (1-866-887-4448) (1-866-88-SIGHT) اړيکه ونيسئ يا Lionsgiftofsight.umn.edu ته مراجعه وکړئ.

د نسجونو د بسپني په اړه د نورو معلوماتو لپاره، د امريکايي مرستندويه خدماتو سره په (1-877-365-3668) (1-877-365-DON8) اړيکه ونيسئ يا Americandonorservices.org ته مراجعه وکړئ.

فهرست

92	په غضب يا شدت موټر چلول
48, 30	ايرېگونه
107	الکول او موټر چلول
48	د څارويو خونديتوب
59	بايسکلونه
35	د ليد پټه ساحه
93	کمپران او ټرېلرونه
102	کاربن مونو اکسايډ
55	بي احتياظه او بي پروا موټر چلول
93	د موټر له بهرنی څنډې څخه هاخوا غځېدونکي بار
35	د لينونو بدلول
47	د ماشوم خونديتوب څوکي
61	سوداگريز موټران
91	ټکرونه
107	شراب څښل او موټر چلول
	د موټر چلونکي جواز
25	فعال پوځي خدمت
13	غوښتنه کول
13	د پېژندنې راورل
106	د سوداگريز موټر چلونکي جواز لغوه کيدل
24	د سوداگريز موټر چلونکي جوازونه
107	مخدره مواد او موټر چلول
54	بېرني موټرونه
24	تاييدونه
27	فيسونه
11	خپل جواز تر لاسه کول
19	د موټر چلولو د جواز (GDL) سند تر لاسه کول
19	د لارښوونې اجازه نامه
23	د جواز طبقه بندي
14	د نوم بدلون
26	د سولې ډلې او د فدرالي بهرنيو خدماتو کارمندان
20	موقتي جواز
25	نوي کول او بدلول
104	لغوه / خنډول کيدل
16	د سرک ازموينه
103	معطلې
15	د ليد معاينه
12	چا ته جواز نه شي ورکول کيدلای
11	څوک د مینیسوتا جواز ته اړتيا نلري
15	ليکلي ازموينه
57	د پوليسو د افسر څخه تښتېدل
87	په ازاده لاره موټر چلول
65	د لوبو لارو کاري ساحې

27.....	هویت کار تونه.....
111.....	Ignition Interlock.....
107.....	د موټر چلولو په وخت کې بې نظمي.....
40.....	ل-تاوېډني..... لینونه
35.....	د لینونو بدلول.....
81.....	د لین نښه کول.....
80.....	د لین کارولو کنټرول نښي.....
35.....	د ټرافیک لینونه.....
61.....	موټر سایکلونه.....
61.....	برېښنايي بایسکلونه(موپېډونه).....
43.....	پارکینګ.....
42.....	تېرېدل یا سبقت.....
81.....	د سرک د غاړې نښي.....
58.....	پلي تگ کونکي.....
64.....	د اورگادي پټلی.....
50.....	ستاسو د موټر ثبتول.....
54.....	د تیریدو لومړیتوب ورکول او درېدل.....
38.....	څلور لاري.....
47.....	د خونديتوب څوکۍ.....
۵۱.....	د ښوونځي بسونه.....
53.....	د ښوونځي د خونديتوب کز مه.....
46.....	د موټر کمربندونه.....
34.....	اشاره لګول.....
67.....	نښي.....
33.....	د سرعت محدودیتونه.....
51.....	درول.....
49.....	ټرافیکي پېښه.....
33.....	د ټرافیکو قوانین.....
77.....	ټرافیک څار غونه.....
36.....	تاویدني.....
29.....	د وسایطو اړتیاوې.....
55.....	کله چې د قانون پلي کونکو لخوا ودرول شي نو څه وکړئ او څه تمه وکړئ.....
94.....	د ژمي موټر چلول.....
66.....	زییر مرج.....